

GORENJSKI GLAS

GLASILLO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

stran 3
Dr. Rino Simonetti
Ne dam!
To je bistvo
stvari

8. STRAN

Začetek mladinskih iger Alpe Jadran na strani zanimivosti in na športni strani.

Politični pluralizem je prihodnost - Takšna je bila ugotovitev petkove okrogle mize v Kranju, ki jo je organiziralo gorenjsko študijsko središče politične šole CK ZKS, na njej pa so sodelovali tudi Ivan Oman, Barbara Goričar, Peter Bekeš, dr. Ivan Kristan in dr. Slavko Podmenik. Konkurenca enakopravnih programov in ljudi, brez privilegirane vloge tega ali onega, je edina šansa za izhod iz krize, saj je sedanji sistem svoje odigral in že ovira. Več na 2. strani. J. K., slika F. Perdan

Danes odločitev

Bulc, Drnovšek ali Stanič

Kranj, 14. marca - Predsednik republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije Jože Smole je sklical za danes dopoldne v Ljubljani sejo republiške kandidacijske konference, ki jo sestavlja 186 delegatov, od tega 136 iz občinskih, mestnih in obalnih konferenc in 50 delegatov iz republiških vodstev družbenopolitičnih organizacij. Republiška kandidacijska konferenca bo imela tokrat samo eno, vendar zelo pomembno naložo. Med tremi kandidati bo morala izbrati dva, ki bosta šla v presojo Slovencem na neposrednih volitvah, ki bodo v nedeljo, 2. aprila. To bo prvič, da se bomo Slovenci na neposrednih volitvah izjavljali o kandidatih za člana predsedstva Jugoslavije iz Slovenije. Po glasovih, določenih na temeljnih kandidacijskih konferencah in na občinskih kandidacijskih konferencah, vodi Marko Bulc pred Janezom Drnovškom in Gojkom Staničem. V Sloveniji tudi razmišljamo, da bi na teh volitvah 2. aprila ljudem zastavili še nekaj vprašanj, na katere bi ljudje odgovarjali, na primer, kaj misijo o slovenski politiki in politikih, o naših stališčih do aktualnih jugoslovanskih problemov in podobno. Tako bi tudi najučinkovitejše sebi in drugim odgovorili, kaj misli Slovenija in kolikso zaupanje uživajo naši politiki. Mnogi nam ocitajo, da ga sploh ne, na ta način pa bi jim verjetno zaprli usta.

J. Košnjek

Zasedala "Ravnkarjeva" komisija

Uuskajevanje stališč

Pretekli teden so se zopet sestali na svoji 12. seji člani skupine delegatov za celovito proučitev okoliščin in posledic sodnega procesa proti četverici.

Kot doslej je tudi ta seja potekala po za novinarje odprto-zaprt sistem. Posebej velja izpostaviti sklep, da bodo do 29. marca, ko bo naslednje zasedanje slovenske skupščine pripravili svoje stališča do drugega odstavka pete točke sporne vojaške povelja, za vsebino kategora so izvedeli na pretekli seji skupščine SR Slovenije. Posebna "pripravljalna skupina" bo vstevši Albina Kanduča (glasnega razpravljalca iz vrst JLA na zadnjem skupščinskem zasedanju), predstavnika izvršnega sveta SRS in predstavnika republiškega sekretariata za ljudsko obrambo pripravila pojasmila na posamezne pripombe v zvezi s stališči in ugotovitvami skupine delegatov.

Sicer je bila na odprttem delu seje osrednja točka razprave (ne)političnost samega procesa in vsebina oziroma veljavnost amandmajev, ki jih je na informacijo o dosedanjem delu skupine sprejel slovenski izvršni svet.

V. B.

Prvi občni zbor Slovenske kmečke zveze

Javna tribuna o kmetijstvu

Ljubljana, 10. marca - Ko je maja lani javna tribuna "Ali mora kmet res le ubogati?" nepričakovano prerasla v ustanovni zbor Slovenske kmečke zveze, se je marsikomu zdelo, da bo "prvi cvet" političnega pluralizma hitro ovenil ali da ga bo uradna politika zbrisala s "političnega zemljevida". Zgodilo se ni ne prvo in ne drugo - kmečka zveza obstaja in postaja vplivna in ugledna organizacija, ki (vsaj uradno) nima želje, da bi postala politična stranka. Zveza se je v manj kot v enem letu organizirala približno sto podružnic po vsej Sloveniji in ima okrog dvajset tisoč članov, največ iz (severo)vzhodnega dela republike. Na Gorenjskem so poleg regijskega odbora, ki ga vodi Anton Dolenc, kmet iz Vrbenj, še tri podružnice - v Žireh, v Poljanski dolini in na območju kmetijske zadruge Naklo, na ustanovitev pa se pripravljajo tudi v Tržiču in še v nekaterih krajih.

Predsednik Slovenske kmečke zveze, kmet Ivan Oman iz Zmanca pri Škofji Loki, sklicuje prvi redni občni zbor zveze jutri, v sredo, ob devetih dopoldne v dvorani kina Union v Nazorjevi ulici v Ljubljani. To ne bo klasični zbor: poleg delegatov podružnic so vabljeni tudi vsi drugi, ki jim kmetijstvo in kmetovanje veliko pomenita. Občni zbor bo namreč tudi javna tribuna o kmetijstvu in položaju kmeta.

C. Z.

Izjemno slab položaj tekstilne industrije

Izgube se kopijo

Ljubljana, 10. marca - Izgube v slovenski tekstilni industriji presegle 100 milijard dinarjev, od tega na Gorenjskem dobro tretjino. Izjemno slab položaj tekstilne industrije bodo omilili nekateri že sprejeti ukrepi, proučili pa naj bi tudi možnost ustanovitve tekstilnih konsignacij.

Na Gorenjskem imata največje težave tržiški BPT, kjer je bila izguba pričakovana, znašala pa je 11,5 milijarde dinarjev, od tega 2,2 milijarde še nista pokriti, ter kranjski Tekstilindus, kjer izguba znaša kar 26,2 milijarde dinarjev. Izmed tekstilcev pa je na seznamu izgubarjev še zapuško Sukno, so imeli lani 1,5 milijarde dinarjev izgube. Na Gorenjskem so torej izgube tekstilne industrije znašale 39,2 milijarde dinarjev, v slovenski tekstilni industriji pa so presegle 100 milijard dinarjev. V tekstilni industriji krepko za republiškim povprečjem zaostajajo osebni dohodki, ponekod so celo nižji od zamjenega, do katerega so upravičeni tisti, ki poslujejo z izgubo.

Izjemno slab položaj tekstilne industrije bo letos izboljšala ukinitev oziroma zmanjšanje uvoznih dajatev, slovenski izvrsni svet je obravnaval probleme tekstilne industrije in obljubil zaščitne ukrepe za njo, proučili pa naj bi tudi možnost ustanovitve tekstilnih konsignacij, kar bi razrešilo probleme uvozne surovin.

Več o problemih tekstilne industrije, pa tudi širših, lahko preberete v intervjuju z dr. Ronom Simonettijem, ki ga objavljamo na 3. strani.

M. V.

Temeljna banka Gorenjske

ljubljanska banka

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Mar v deželi Kranjski res straši

Očitno se v Sloveniji res dogaja nekaj strašnega, sovražnega, če prisluhnemo odzivom v nekaterih delih Jugoslavije na oživljajanje političnega pluralizma v Sloveniji in na ustanavljanje zvez in gibanj. Pluralizem, čeprav se rojeva pod dežnikom socialistične zvez, je proglašen za nezakonitega in ga je zato treba v kali zatreći, razbija Jugoslavijo, ruši socialistično ureditev in kliče na površje mračne sile preteklosti. V Sloveniji torej straši, strah nima samo velikih oči, strah bo za Jugoslavijo poguben.

V odporu zoper pluralizem se ne skriva samo bojazen pred strankami in drugače mislečimi ljudmi, ampak predvsem različna gledanja na demokratizacijo političnega življenja in Zvez komunistov. Partija, ki naj bi jo po sodbi nasprotnikov pluralizma le nekoliko lepotno spremenili, v bistvu pa bi še naprej ostala vladajoča organizacija, ki ne (ni sposobna ob takih organiziranosti v vsebinski delu) trpi konkurenco ljudi, programov in idej, je v nasprotju s slovenskimi razmišljajmi glede pluralizma. Politični pluralizem, za katerega ta hip res ni važno, ali bo strankarski ali nestrankarski (posebno o slednjem imamo bore malo pojma in izkušenj), je po slovenskem prepričanju edina pot k obetavnejši in demokratičnejši prihodnosti. Sedanji sistem, ki je bil predlagal o-

pel za spremembe in je dušil prodor novih generacij, danes ni sposoben več odgovarjati na česa. Ne gre samo za sestop partije z oblasti. To je samo eden od pogojev za pluralnost mišljenja in organiziranja. Bistvo je sproščanje ustvarjalnih družbenih sil, predvsem novih, za katere nima nikčne pravice do ločati, kako se bodo uveljavile. Njihov družben pomen pa imajo edino pravico določati ljudje, ki se v sistemu demokratičnih volitev opredeljujejo do ponujenih ljudi in programov.

Slovencem, kljub oporekanju in grožnjem, pri snovanju pluralistične in tudi svobodno pluralistično organizirane družbe, ne bi smel zastati korak. V tem smislu kanimo še letos spremeniti statut SZDL in republiško ustavo. Oba dokumenta sta sedaj že določena ovira, nikakor pa nista osnova (po sodbi priznanih ustavnopravnih strokovnjakov) za kazensko preganjanje. Ustava dovoljuje svobodo združevanja, vendar to združevanje ne sme rušiti ustavnega sistema. Zato politični pluralizem ni nikakršen strah, nikakršno hudičevno seme, ki hodi po Sloveniji, ampak spoznanje, da lahko samo na ta način naredimo življenje prijetnejše in sodobnejše, seveda pa takšnega modela nikomur ne (in ne smemo) usiljevati.

J. Košnjek

Kranj - Da je zborovsko petje v kranjski občini množična ljubiteljska dejavnost, je pokazala tudi občinska pevska revija, ki je dva večera minuli konec tedna potekala v dvorani kranjske gimnazije. V dveh večerih se je zvrstilo petnajst pevskih skupin, ki jih je poslušala tudi strokovna komisija. Na sliki: mešani pevski zbor DPD Svoboda Stražišče se je tako kot ostale skupine predstavil s štirimi pesmimi, vodila pa ga je Breda Prašnikar. L. M. - Foto: Franc Perdan

V petek priloga

Pred izbiro poklica

Kranj, 13. marca - V Gorenjskem glasu pripravljamo v sodelovanju s skupnostmi za zaposlovanje in nekaterimi delovnimi organizacijami priloga Pred izbiro poklica. Namenjena je učencem zaključnih razredov osnovnih in srednjih šol, njihovim staršem in skrbnikom kot koristno vodilo pri razmišljjanju in odločitvi o nadaljnjem šolanju in poklicni poti.

V prilogi bomo objavili razpis kadrovskih štipendij za šolsko leto 1989/90 v vseh gorenjskih občinah s posebno oceno razpisa ter koledar vpisnega postopka. Nekaj prostora bomo namenili še delovnim organizacijam: predstavitvi njihove dejavnosti, najbolj značilnih poklicev in kadrovskih štipendij, s katerimi želijo pridobiti bodoče sodelavce.

Priloga bo izšla v petkovih številkih Gorenjskega glasa. Dobili jo bodo vsi naravniki, nekaj več izvodov kot navadno pa bomo poslali tudi v kioske.

IGOR GUZELI
ZUNANJE POLITIČNI KOMENTAR

Čardaš je ušel iz kletke

«Če bo šlo tako naprej, bo Madžarska čez pet let za nas nekaj podobnega, kot sta danes Italija in Avstria. Staviti grem, da se bo do tudi v Budimpešti prej ko sleg začeli srečevati s problemom jugoslovenskih azilantov.»

Pisec pričajočih vrstic ni sprejel stave, ki mu jo je pred kratkim ponudil sobesednik, izkušen poslovni mož. Razlog je en sam: povedanemu je nemogoče oporekat, tudi zagrizen patriot se ob primerjavi dogajanju pri nas in v sosednji Madžarski že precej časa lahko samo žalostno kremži.

Madžari so namreč prvi in hkrati najbolj brezkompromisno užežali sredotežni sili Moskve. Nihče od nekdanjih pokornih satelitov Sovjetske zveze, strogega »padre familiæs« vzhodnega bloka in varuha realsocializma, ni hitreje in temeljiteje izrabil rahljanja vajeti, katerega povzročitelj je Gorbacovova prestopna. Evropski duh in vera vase sta pri Madžarjih očitno nedotaknjena prestala vse strahotne preizkušnje pred, med in povojnega obdobja, da bi si zdaj, ko je priložnost ugodna, dala duška. Brez cirkusa so upokojili staro garnituro kremeljskih ministrantov, postavili k vzdovom oblasti mlajše kadre, poteptali plesniva merila socialistične pravovernosti in spustili v vajeti ideje demokratičnega sveta, vključno poslovnosti ter pravila igre, veljavja v modernih civilizacijskih družbah. Dokazou je ničkoliko, zadnji, ki bi moral še posebej dati misliti sklerotičnim tovarišem v Beogradu, pa je novica, da bo Budimpešta od 22. do 26. aprila gostitelj 35. kongresa Radikalne stranke Evrope. Kongres, kot je znano, naj bi bil v Zagrebu, toda zvezni kovači jugoslovenske usode so ga prepovedali, ker »italijanski skrajneži v naši državi nimajo kaj početi.«

No, v Radikalni stranki najdemo dolgo vrsto uglednih mož, med drugim poslance Evropskega parlamenta iz več držav – članic ES, ki bodo morda ob naslednjem poskusu internacionalizacije jugoslovenske krize recipročno ugotovili, da se z beograjskimi ljudstvimi nimajo kaj pogovarjati.

A pustimo napovedi. Širokosrnost pragmatičnega madžarskega vodstva utegne biti neizmerno dragoceno darilo sebi in ljudstvu, saj prinaša zavezništvo in naklonjenost sto in sto vplivnih ljudi Zahoda, ki bodo po letu 1992 odločali, kdo od zunanjih partnerjev zasluži v menjavi z združeno Evropo klavzulo največjih ugodnosti in kdo ne. Sploh v Budimpešti iščejo možnosti zase v heretičnostih, kakršna je tudi navezava diplomatskih stikov z Južno Korejo, novopečeno gospodarsko veleilo Daljnega vzhoda. Za razliko od Beograda so ugotovili, da je diplomacija stroka, ki naj bo vprežena v voz ekonomskih koristi. To pa pomeni, da barva oziroma dopadljivost režima v kooperativnih deželih, ocenjevana skozi očala hišnih dušebričnikov, ne more biti resen zadrek.

Pri nas smo seveda ravno nasprotnega mnenja: trgovsko predstavništvo, ki so ga seulski poslovneži lani odprli v Ljubljani, in podobno predstavništvo slovenske gospodarske zbornice v Seulu je baje super koncesija jugoslovenskim podjetnikom; Madžari so mrtvo hladno prenesli politični prelom s Severno Korejo, katere prijateljstvo se je materializiralo predvsem v posredovanju misli Kim Il Sunga, mi bi skoraj kapitulirali pred izbruhom ogroženja in protestnimi juriši severnokorejskega ambasadorja na določene naslove v Beogradu in Ljubljani. Jugoslovanski veleposlanik v Pjongjangu si je celo privoščil samoiniciativno zagotovilo, da njegova država ne bo nikoli priznala Južne Koreje, čeravno je takšen sklep pristojno sprejeti edinole predsedstvo SFRJ.

Veleposlanik je torej zagreši nedopustno prekorčenje svojih pooblastil in bi moral leteti s položaja, kot je dolg in širok. Vendan ni letel: Jugoslavija je pač Jugoslavija, v njej je zunanja politika še naprej nedotakljiva sveta krava, ki jo usmerjajo pretežno voluntaristi. (Profesionalni diplomat Budimir Lončar je v tem pogledu pravcata pomota, kajti po Koči Popoviču so na mestu zveznega sekretarja za zunanje zadeve vedrili izključno politično zasluzni amaterji). Predpotopne načelnosti, zakoličene v davnih šestdesetih letih, se drži kot pjanec plota.

Da ne pretiravamo, dokazuje tudi že velikokrat kritizirana »nepomirljivost« do Izraela, ki ga, gledano skozi optiko uradne Jugoslavije, sploh ni. Madžari so kaipak presodili, da Izrael je, in nočjo več plačevati davka institucionalizirani neumnosti. Menjava veselo narašča in je v posmeh udom, telesom in organom (ne pa občanom) SFRJ, ki neomajno vztrajajo pri bojkotu slehernih stikov, proglašenem ob šestdnevnih vojnih med Egiptom in Izraelom, junija 1967.

Nesramno psovanje? Ne bi rekli. Madžarska politična učinkovitost in jugoslovenska jalovost se odražata na tisoč načinov. Eden od njih, verjeti ali ne, so dirke formule 1. Veliki mag tega nosnega biznisa, Bernie Eccleston, je pred leti sklenil »razsiriti poslovovanje« na socialistični vzhod, kjer je zavohal »kapital« v obliku nekaj deset milijonov nepotešenih občudovalcev hitrih boliodov. Vprašal je Moskvo, če bi bila voljna zgraditi lastno dirkalno stezo. A tam je še vladal čemerni Brežnjev, ki se nad predlogom ni navdušil. In je Eccleston pobral ustrezne krogove v Jugoslaviji. Ustrezniki krogovi so dejali, da bodo zadevo proučili. Žal jim ni uspelo, kajti zares ustrezne dejavnike je prav tedaj napadla olimpijska mrzlica, najavljal pa se je tudi bacil univerziade. Epilog zgodbe ste najbrž uganili: rezultira v dirkališču formule 1 blizu Budimpešte, ki je stalok o 9 milijonov dolarjev ali najmanj petnajstkrat manj kakor sarajevoški spektakel. Je trajen objekt, pravzaprav do nosna firma, ki storitve prodaja čez celo leto in ne le tri dni v avgustu, ko je na sporednu Velika nagrada Madžarske. Stroški so že pokriti, od lanske pomladni uprava presteve dobitek, ustvarjen z reklamami, z najemninami za testne vožnje, s TV prenosom, z vstopnino...«

Madžari ne delajo poslov stoletja, temveč samo vlečejo dobre poteze. Pri nas dobrih potez ne vlečemo, temveč samo strmimo ob početju oslov stoletja.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Go. enjški glas urejam in pišem: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjevič (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Len Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izborjevanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, kritika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (državne organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl-Zlebir (socialna politika), Dušan Humer (šport), Vilma Stanovnik (Tržič, turizem), Vine Bester (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Nada Prevc in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naročnina za I. tromešecje 32.000 din

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 – Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 – Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomika propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Casopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

NOVICE IN DOGODKI

Politični pluralizem v Sloveniji: da

Ne slepimo se, da bodo vsi ljudje mislili enako

Kranj, 10. marca - V ustavi je opredeljena pravica do svobode združevanja, v slovenski ustavi pa je to še posebej poudarjeno. Drug ustavni element je nedotakljivost svobočin in pravic. Ustava določa, da teh svobočin ni mogoče uporabiti za spodkopavanje ustanovne ureditve. Zato je pavšalno in nepošteno strasti ljudi, da je ustanavljanje raznih zvez in gibanj kaznivo in da si nekateri jemljejo s tem v zvezi kompetence, ki jih nimajo. Torej imamo opravka z dvema elementoma: svobodo združevanja in prepovedijo protiustavnega delovanja.

Takšna je bila ena od ugotovitev petkove okrogle mize v Kranju o političnem pluralizmu, ki jo je organiziralo medobčinsko študijsko središče Centralnega komiteja Zveze Komunistov Slovenije za Gorenjsko in na katero sta Peter Ogrizek in Miloš Čirrič povabilo članico predsedstva SZDL Barbaro Goričar, izvršnega sekretarja CK ZKS Petra Bekeša, profesorja ustavnega prava in sodnika dr. Ivana Kristana, predsednika Slovenske kmečke zveze Ivana Omana ter filozofa ter raziskovalca dr. Slavka Podmenika.

Orogla miza je večinsko so-

glašala, da je treba s procesom političnega pluralizma nadaljevati, kritično presojati svetovne izkušnje in graditi predvsem na pluralizmu mišljen in tudi organiziranja, kakšne pa bodo te oblike, pa je v tem trenutku drugotnega pomena. Še posebej zato, ker se posebno v nestrankarskem pluralizmom nismo nobenih izkušenj in je sedaj še vse skupaj v fazu razmišljaj. Ker smo prepričani, da je politični pluralizem tisti instrument, ki lahko z demokratično, enakovravno in argumentirano konkurenco ter nadzorom začne odvijati klopčič krize, ga moramo kljub kritikam od drugod v Slo-

veniji razvijati, ob tem pa ga ne vsliljevati drugim. Vendar tudi drugi svojega koncepta nimajo pravice vsliljevati nam. Prav tako sedanja generacija nima pravice prihodnjim generacijam odrejati, v kakšnem sistemu bodo živele. Po vojni smo dve generaciji izločili iz odločanja, ker je bila generacija revolucije zelo močna, vendar se danes kaže, da je imela prav ta generacija oblast predolgo v rokah. Spremeniti se mora vloga in vsebine dela SZDL, družbenopolitični zbori se bodo morali preleviti v splošnopolitične zbrane, v katerih ne bo več monolitnega mišljenja družbenopolitičnih organizacij,

kjer predhodno že postrižemo vse peruti različnosti, ampak mora to biti zbor, v katerem bodo sedeli zastopniki zvez in gibanj. Seveda pa je treba najprej spremeniti statut SZDL in ustavo. Oba namreč dajeta SZDL in še posebno Zvezzi komunistov poseben položaj.

Razprava tudi ni mogla mimo aktualnih razhajanj in obtoževanj v Jugoslaviji. Slovenija mora zagovarjati svoja stališča, mora jih argumentirati, razumeiti tudi navade in posebnosti drugih, ob tem pa neposredno pojasnjevati razlike. Pogovor ne bi smel biti kupčija pod mizo. Obstvenih stališč pa bi v Sloveniji kazalo razpisati referendum, ki je še vedno najprimernejša oblika ugotavljanja ljudskega interesa, ob osnovnem pogoju, da so ljudem dani v razsojo resnični podatki.

J. Košnjevič, slike F. Perdan

Barbara Goričar: zastarel statut SZDL

Na SZDL že pripravljamo spremembeni statut SZDL, v katerem ZK ne bo imelo več monopolske položaje, pri tem pa nam ZK tudi sama veliko pomaga, ker se sama odreka monopolske položaje. V novem statutu bodo upoštevane no-

va gibanja in zveze. SZDL mora tudi dobiti lasten program. Posebna skupina ga že pripravlja, bo pa kratek in jednokrat. Vendar pa je na zvezni ravni odnos do prenove popolnoma drugačen. V komisiji za prenovo so samo predstavniki družbenopolitičnih organizacij in JLA. Ko pa smo mi terjali, da pridejo v skupino tudi alternativci, smo bili deležni pravega pogroma in zmerjanj.

Ivan Oman: osnova je politična svoboda

Jaz preprosto v brezstrankarski pluralizem ne verjamem prav preveč. Ne moremo pričakovati, da bo politično prepričanje, politično mišljenje vseh državljanov enako. Menim, da je brez strank lahko samo primitivna družba

ali družba brez politične svobode. Sploh ne mislim, da je strankarstvo nekaj idealnega, recepta, ki bo razrešil vse probleme. V Sloveniji se bodo še pojavljale nove stranke, nova gibanja. Slovenski demo-

kratčni zvezi sem že vnaprej napovedal, da se bo razdelila v dve stranki: na liberalne demokrate in na krščanske socialiste, ki se sedaj združujejo okrog društva 2000. Oni imajo ob ZK edini socialistično vizijo družbe. Reforma SZDL lahko odigra v tem obdobju veliko vlogo. Vendar v neki urejeni pluralistični družbi potrebuje po takki organizaciji ni. V pluralni družbi se prepiri prenesejo v parlament in potrebuje po nekem predparlamentu ni. SZDL pa je nujna za prehodno obdobje, ki pa lahko traja 5, 10 ali 20 let. Večstrankarski sistem dopušča svobodo in politično konkurenco, enostrankarski sistem pa se zapira vase v imu samozadovoljstva.

Dr. Ivan Kristan: dolg do prihodnosti

Sedanji sistem se je izživel in o pluralizmu moramo razmišljati kot pripadniku tistih, katerih skrb je jutrišnji dan. To je mednarodni proces in ne le demokratičnega razvoja Slovenije in volje ZK, da se stopi v oblasti. Polegmo sosedete, ki gredo korajno, institucionalno v te stvari, z garancijami. Alžir, recimo, na katerega se je Lazar Mojsov ob uvedbi izrednega stanja skliceval in dejal, da so tam streljali, pri nas pa ne, se je z referendumom opredelil za večstrankarski sistem. Nestrankarski pluralizem je popolnoma nov pojem. Zato govorimo raje o pluralizmu, pa bomo videli, kaj je najboljše. Ljudje naj se na volitvah odločajo, komu bodo dali svoje zaupanje.

Peter Bekeš: drugačna vloga

Tičnih organizacij, skupščinskih in upravnih organov ter samoupravnih interesnih skupnosti. Za vse, ki še vedno mislijo, da gre za bajne zaslužke, zapišimo le to, da je bilo njihovo lansko povprečje (skupaj z dodatkom za minulo delo) od 1,07 milijona dinarjev do 1,78 milijona in da so bile razlike glede na stopnjo odgovornosti še vedno premajhne.

No, zanimivo pa je nekaj drugega! Ker je bilo na zboru delavcev Iskrinega tozda Mehanizmi Lipnica postavljeno vprašanje, koliko zaslužijo na občini, sta si dva člana stavkovnega odbora v sekretariatu za občino upravo in finance ogledala računalniške izpiske o osebnih dohodkih za lanske oktober, november in decembra ter povprečja za vse leto – in ugotovila, da se podatki ujemajo z informacijo, ki je bila objavljena v Obzorniku.

Koliko zaslužijo funkcionarji

V radovljški občini vsako leto objavijo v delegatskem Obzorniku informacijo o izplačanih osebnih dohodkih voljenih in imenovanih funkcionarjev ter vodilnih delavcev družbenopolitič-

družbenopolitičnega zobra

Nestrankarski pluralizem je višja raven, ki presega klasični politični boj. Treba je graditi na spoštovanju enakih pravic. SZDL je mesto za to, kamor ZK ne prihaja s kajem in mesarico. Statut SZDL in ustavo je treba spremeniti.

Letos mora biti to končano. Spremeniti bomo morali sestavo družbenopolitičnih zborov in jih oblikovati kot splošnopolitični zbor. Treba je razrešiti dilemo, kako v skupščinski sistem vključiti tiste, ki niso člani SZDL. Mogoče v druga dva skupščinska zbra.

Dr. Slavko Podmenik: za tretjo možnost

Dr. Rino Simonetti:

Ne dam! To je bistvo stvari

Ljubljana, 10. marca - Dr. Rino Simonetti je odličen poznavalec tekstilne industrije, zanjo se zdaj bori na Poslovni skupnosti tekstilne industrije Slovenije. Tekstilna industrija borce v teh težkih trenutkih resnično potrebuje, med izgubariji je vse več tekstilnih tovarov, tudi na Gorenjskem, resne probleme imata zlasti tržiški BPT in kranjski Tekstilindus. Zunanje vzroke oziroma splošne jugoslovanske razmere nam je razgrnil dr. Rino Simonetti, seveda pa vsaka izguba botrujejo tudi problemi znotraj tovarniške ograje. Uvodoma velja reči še to, da je dr. Rino Simonetti sicer Ljubljancan, toda na Gorenjskem dobro znan, zlasti v Tržiču in v Škofji Loki, več let se je vozil v Peko in kasneje v Gorenjsko predilnico. Pravi, da je nekoč za šalo izračunal, koliko kilometrov se mu je nabralo po Gorenjski, kar za približno 11-kratno pot okoli sveta.

"Kako je lani poslovala slovenska tekstilna industrija?"

"Obdelanih je 80 odstotkov zaključnih račnov, iz njih je razvidno, da se je število izgubarjev izredno povečalo, če bi k temu pristih se organizacije, ki so valorizacijo sredstev razmejile na prihodnja leta, bi smeli ugotoviti, da so najpomembnejši tekstilni proizvajalci, vsaj v primarni dejavnosti (proizvodnja preje in tekstila), zašli v izgubo. Zame to ni presenečenje, ob sprejemaju paketov ekonomskih ukrepov 15. maja lani po sporazumu Mednarodni denarni sklad - Jugoslavija sem ocenjeval, da bo breme stabilizacije prevrženo v glavnem na osebne dohodke in na ceno kapitala. Denar se je tako podražil, da je obračanje sredstev v primarni proizvodnji prenizko, da bi bilo mogoče valorizacije in aktivne obresti vključiti v ceno. Poleg tega pa so na slabe rezultate bistveno vplivali tudi neuravnoveseni izvozno uvozni težaji, saj so se gibali tja do 35 odstotkov nad paritetom, medtem ko so izvozne premije dosegale 5 do 8 odstotkov. Breme celotnega uvoza je nosila primarna tekstilna proizvodnja, zato nad izgubami ne smemo biti presenečeni."

"Razlogi za izgube so tudi notranji?"

"Med rezultati posameznih tovarn so še razlike in boljše imajo manjše delovne organizacije s hitrim obračanjem sredstev, z možnostjo hitre prilagoditve trgu, s krajskimi proizvodnimi cikli, kombinati pa tega ne zmorcejo, tudi tehnično niso tako opremljeni. Razvidno je tudi, da so proizvajalci marginalnih, dodatnih tekstilnih proizvodov skoraj vsi aktivni, ker predstavljajo za kupce pač manjši strošek, temeljna metražna proizvodnja pa je praviloma v izgubah."

"Za tekstilno industrijo to seveda pomeni nadaljnje razvojno zaostajanje?"

"Tekstilna industrija je imela imeniten program modernizacije, danes pa ni več sposobna sprejeti kapitala in modernizacijo uresničevati. Poglabilo se jez med zahtevami mednarodnega trga in našimi sposobnostmi."

"Kolikšen je razvojni razkorak s tekstilno industrijo razvitih dežel?"

"Zaostajamo za 25 let."

"V razvitih deželah to ni zastarela industrija?"

"Predilstvo in tkalstvo je v svetu doživelo visok tehnološki razvoj, predilnice so danes avtomatizirane, elektronsko opremljene, procesi so elektronsko vodeni, s celotno kontrolo in regulacijo na računalnikih, tam ni več predic, tam so le vzdrževalci strojev. Za ilustracijo, v tkalstvu so hitrosti trikrat večje kot v naših tekstilnih tovarnah."

"Garanja ni več?"

"Osebni dohodki so tako v razvitih tržih kot v socialističnih sistemih postali neobčutljivi za gospodarske rezultate, konstantno teko, ker so družbe dosegle socialno raven, ki je zaposleni niso več pripravljeni opustiti in jim tega sodoben razvoj tržnih sistemov tudi ne nalaga."

"Pri nas pa je bila tekstilna industrija dolgo označena kot zastarela?"

"Tudi v Sloveniji smo 15 let gojili filozofijo prestrukturiranja s prehodom iz panoge v panoge, ki imajo zaradi vgrajenega znanja, tehnologije in kapitala visoke profitne stopnje. To je lahko veljalo za obdobje od 1960 do 1970, novejša poznanja pa kažejo, da je treba imenitno, evropsko in svetovno, delati karkoli. Prav tekstilna industrija je to pokazala, najučinkovitejše predilstvo in tkalstvo so razvili v Zahodni Nemčiji, Franciji, Angliji, Italiji, v dežele v razvoju se je selilo le konfekcioniranje. Te dežele so največji izvozniki tekstila in največji uvozniki konfekcije."

"Z dodelanimi posli se selli tudi k nam?"

"Seveda."

"Kako komentirate ravnanje naše države pri uvozu tekstilnih surovin?"

"Ta tandem država - tekstilna industrija je deloval, dokler je za silo delovala tudi država, danes pa so interesi povsem razbiti in nimamo avtoritativne države, ki bi zasnove posle znala pripeljati do kraja. To se ne dogaja le v tekstilni industriji, tudi v gradbeništvu, naftni industriji itd. Mednarodne posle zasnujejo, nikogar pa ni, ki bi bedel nad izvedbo in jih konsistentno spremljal. Poleg tega pa danes tekstilna industrija ne zmore več enkratnih, velikih dobab, ne glede na to, kdo jih sugerira oziroma incira. Potrebuje nabave na kratke roke, v majhnih količinah, delo brez velikih zalog, potrebuje konsignacijo. Ne vidim na primer nobene zavore, da ob dobro vodenim gospodarskim politiki ne bi naš veliki dolžnik Sovjetska zveza odprla v Suboticu konsignacije za to, da bi počrpal suficiente."

"To bi bila rešitev, država pa bi izstopila iz neposrednih poslov?"

"Seveda. Tekstilindus bi lahko v Subotici poslal dva kamiona, zdaj pa mora kupiti pol ladje, kar ga spravlja pod vodo."

"Kako komentirate naš uvoz tekstilnih izdelkov?"

"Nekaj uvoza potrebujemo, tako v sami tekstilni industriji kot v široki potrošnji. Saj ni problem v tem, da vsako leto sprogramirajo, kolikšen odstotek domače proizvodnje bo predstavljal uvoz, uvožene količine so previsoke. Tako je na primer letos predviden uvoz v višini 36 odstotkov domače proizvodnje bombažnega tekstila, ki pa popolnoma pokriva domače potrebe. Me prav zanima, kako bi reagirala naša avtomobilska industrija, če bi uvozili 36 odstotkov domače proizvodnje avtomobilov, ki pa ne pokriva potreb domačega trga. Poleg teh rednih uvozov poslov pa se često dogaja, da zasnujejo kooperacijske in kompenzacijeske posle z državami, ki težko plačajo z drugim kot s tekstim in dogaja se, da izvražamo opremo, uvažamo pa tekstil. Tekstilci seveda ne morejo zahtevati popolne zaščite, popolno zaprtost, tega ni nikjer, tudi koristno ne bi bilo. Toda, nad uvozom ni nobene prave kontrole, na tem nimamo več ingerenc, včasih smo ga vsako leto sprogramirali skupaj s sekretariatom za zunanjost trgovino in zavodom za plan, sam sem to delal v Beogradu osem let. Zdaj pa je sodelovanje med gospodarstvom in državno upravo bistveno slabše, zdaj v sekretariatu to naredi sami."

"Ker ima svoje interese?"

"Interese lobijev, velikih hiš, ki se tam pojavi in zasnujejo posel na visoki ravni - če boš izvozil sto železniških vagonov, boš uvozil tekstil..."

"Na to pa je težko vplivati?"

"Tako je."

"Zvezna vlada je naposled, po svojem odstopu, znižala uvozne dajatve, ki ste jih tako ostro kritizirali?"

"To je dober ukrep, predvsem takse na plačilo so bile izredno visoke, 12 odstotne za

blago in 17 odstotne za storitve, januarja so bile znižane, zdaj pa so popolnoma odpovedane, znižane pa so tudi ostale takse. Poleg tega pa bodo imele olajšave izvozniki, ki bodo izvzeli 30 odstotkov več, kot so uvozili. Za tekstilno industrijo je ta olajšava problematična, ker uvažajo predvsem predilnice, ki pa ne bodo mogle dokazovati, da so izvole 30 odstotkov več. Vendar pa mislim, da je vlada v odhodu naredila svoje."

"Zaradi slabe vesti?"

"Ni pomembno, kdaj se kaj dobrega zgodi in kdo to naredi, sprejeti je treba z zadovoljstvom in optimizmom."

"Ali z optimizmom pričakujete novo vlado Anteja Markovića?"

"Mandatarja poznam, imel sem srečo delati z njim v Gospodarski zbornici Jugoslavije, ko je bil predsednik koordinacijskega odbora za ekonomske odnose s tujino in tedaj generalni direktor Rade Končarja. Mislim, da je celovita osebnost, sposoben organizator, če bo imel dobro ekipo, bodo stvari lahko krenile na bolje. Kolikor poznam seznam, lahko rečem, da so na njem dobri fantje, vladar narodne rešitve pa to še ne bo, tudi boljše ljudi imamo."

"Kako ocenjujete napoved o generalnem štrajku v tekstilni industriji, je možen?"

"Več elementov splošnega nezadovoljstva ima kot pa stvarnih osnov, ki bi jih upravičeno postavili pred družbeno skupnost. Sodim, da je tekstilna industrija preko legalnih organov, predvsem gospodarskih zbornic in združenj, prezentirala probleme in da je generalni štrajk popolnoma odveč. Kaj pa naj zahtevamo več kot to, da je slovenski izvršni svet včeraj razpravljal o problemih tekstilne industrije in sklenil, da bo pomagal, da je zvezni izvršni svet drastično znižal uvozne dajatve, znižal obresti pri nabavah preko Matresa. Na vrsti bi biles reš druge olajšave, ki zadevajo republike in občinske dajatve, vendar občega nezadovoljstva je v Jugoslaviji preveč in generalni štrajki ne razrešujejo problemov. Vsi, ki pozivajo tako na štrajke kot na politična opredeljevanja, bi morali ved storiti za svoj poslovni ugled. Med organizatorji raznih shodov so podjetja, ki niso doživelva še nobene poslovne promocije in tudi niti približno niso v vrhu poslovnih uspehov svojih panog, vključno z Rade Dakičem. Saj nimam nič proti politiki, toda sodim, da naj se podjetja ukvarjajo s produkcijo in s tem prispevajo k blagostanju, javno življenje pa naj bo stvar prostega časa, družbenih in družabnih dejavnosti."

"Kaj pravite o trgovinski vojni med Srbijo in Slovenijo?"

"Temelji predvsem na iracionalnih, etičnih in moralnih principih in lahko zelo prizadene odnose. Če temelje na obojestranskih gospodarskih interesih, potem bo ta napetost vzvalovala in počasi prenehala, posli, ki temelje predvsem na bratstvu in enotnosti pa tako ali tako nimajo dolgega veka, če ni materialnega interesa prenehajo tudi brez političnega spora. Res pa je, da imajo družbe različne predstave o svojih interesih, na čim nižji ravni razvoja so, tembolj neposredno jih tolmačijo."

"Slovenci navkljub vsem očitkom še nismo izgubili slovesa pridnih ljudi, kako naj vendar doprovemo vsej Jugoslaviji, da bomo vsi skupaj bolje živeli, če bomo več delali?"

"Tako preprosto to ni. Mislim, da se razmere od slovitega Cankarjevega govora do danes niso spremenile, dva svetova imamo, na eni strani svet, ki je bil vzgojen v sloganu 'moli in delaj', na drugi strani pa svet, ki pričakuje, da nekako že bo. Jugoslavijo bolj kot ideološka navzkrižja razdvaja problem delitve družbenega proizvoda, polovica misli, da bi lahko živel od svojega dela, drugi del pa je permanentno mobiliziran za vsestransko preporazdeljevanje družbenega proizvoda, vse kar se dogaja v miselnem in političnem svetu je le duhovna nadstavba te materialne osnove. Tu se mi zdi, da nas Slovencev bolj manjka kot pa v pojavnih oblikah abstraktne politike. Naša stvar je, da poudarjamo protestantske vrline in da smo bolj kategorični pri delitvi družbenega proizvoda. Ne dam, to je bistvo stvari. Tolikodam, to ne dam, do tu."

"Takšna naj bi bila torej naša pokončnost?"

"Suverenost se izraža v razpolaganju s presežno vrednostjo, pri tem moramo biti odločni, ne pa odpirati vse polno negrepeljih bojišč."

M. Volčjak

Čiščenje bilanc

Težko je komentirati izgube, saj so vzroki vsebinski in tehnični, na primeru tržiškega Peka jih je moč prav zanimivo pojasniti.

Izgube gorenjskega gospodarstva so lani znašale 163,7 milijarde dinarjev, od tega je po oddaji zaključnih računov neopokrite ostalo 12,3 milijarde dinarjev (10 milijard v kranjski Telematiki, 2,2 milijarde v tržiškem BPT in 142 milijonov v jeseniškem Elimu). Največji gorenjski izguber ostaja Telematika z 61 milijardami dinarjev izgube, sledi Tekstilindus z 26 milijardami, Železarna s 24,5 milijarde (izguba je večja, kot so napovedovali ob devetmesecju), Peko s 13,8 milijarde, BPT z 11,5 milijarde, Planika s 6,9 milijarde, Sava s 6,89 milijarde, Kibernetika s 5 milijardami, Veriga z 2,5 milijarde, Sukno s 1,5 milijarde, na seznamu pa je še nekaj manjših izguber.

Na osnovi doslej znanih podatkov (primerjav s Slovenijo še njo) je moč potegniti ugotovitev, da izgube na Gorenjskem naraščajo bistveno hitreje kot celotni prihodek in dohodek gorenjskega gospodarstva. Na seznamu je moč najti tudi nekaj delovnih organizacij, ki kot celota niso v izgubi, rdeče številke pa imata eden, dva... tozda, kar seveda lahko tolmačimo (morda pa tudi ne) kot staro prakso izogibanja plačila prispevkov in davkov. Še težje je podatke s seznama izguberjavi vseti za čisto zlato, če vemo, da obračunski sistem omogoča izkorisčanje ugodnosti, drugače povedano, skrivanje izgube in prenašanje bremena slabega poslovnega rezultata na prihodnja leta.

Zelo zanimivo pa je moč izgubo pokomentirati na primeru tržiškega Peka, ki se je presenetljivo znašel na seznamu izguberjev, saj je to vendar dobra tovarna, kjer delajo dobre čevlje, ki jih pridno izvajajo, več kot polovico jih prodaja na tuje, celo v daljno Ameriko. Poleg neustrezne ekonomske politike, ki je stopnjevala obremenitev gospodarstva, lanskih anomalij pri ceni denarja ter slabše prodaje doma (padec živiljenjske ravni in mila zima brez snega), torej vsebinski razlog izgube, je direktor Peka Franc Grašič navedel tudi tehnični razlog: čiščenje bilance. V pripravah na ravnanje po novi finančni zakonodaji v Peku niso izkoristili ugodnosti, ki jo še ponuja obračunski sistem, temveč so že počistili bilanc, nabralo pa se jim je kar za 25 milijard dinarjev izgube, od tega 18 milijard dinarjev v matični tovarni v Tržiču. Človek se vpraša, kolikšna je še drugod, v tovarnah, ki delajo slabše.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Inflacija se še naprej redi

Februarja so se maloprodajne cene povečale za 21,7 odstotka, v primerjavi z lanskim februarjem pa za 346 odstotkov. Inflacija se torej še naprej pridno redi, ukrepi lanske ekonomske politike ji ne morejo do živega. Ekonomisti so sicer ocenjevali, da je uravnotevanja tokov sicer prišlo lansko jesen, toda zaradi socialnih problemov so bila tako imenova sidra malce dvignjena in inflacija ubira staro pot in postaja skoraj 1 odstotna na dan. Zanimiv je preračun inflacije v lanskih zadnjih treh mesecih na celo leto, saj pokazuje, da bila 552 odstotna, če bi bila vse leto takšna kot zadnje mesece. Zdaj pa je še nekoliko večja.

GAST tokrat brez del

V Celovcu so minilo soboto odprli 21. mednarodni strokovni sejem gastronomije, turizma in prehrabne industrije ter industrijskih napitkov GAST 89, po dolgem času brez jugoslovenske udeležbe. Sejemske prostorje je razprodan, torej se ni moč izgovarjati, da zanj zanimanja ni. V slovenski gospodarski zbornici so menjena naredila anketo med podjetji in ugotovili, da zanimanja ni. To je seveda ena plati medalje, druga pa je denarna. Če bi podjetja dobila šilinge, ki se za pospeševanje propagande v tujini zbirajo pri sejemu kompenzacijskih poslih pri zbornici, bi bil interes nedvomno ve

KRATKE Z GORENSKE

Spuščanje barčic v Kamni gorici - V tem kraju so že nekdaj kovači na Gregorjevo spustili cokle s prižganim predvom po vodi. Tako so simbolično odvrgli luč, ki jim zaradi daljšega dne ni bila več potrebna ob odhodu na delo. Ta šega se je med prebivalci ohranila še danes, le da sedaj spuščajo po vodi hišice z lučkami, barčice jim pravijo. Minulo soboto zvečer so v Kamni gorici našeli blizu 60 barčic, razveselil pa jih je tudi obisk ljudi iz drugih gorenjskih krajev. (S) - Foto: S. Saje

Prireditev za žene

Jesenice - V gledališču Tone Čufar na Jesenicah so prejšnjo soboto kmečkim ženam-kooperantkam Gozdnega gospodarstva Bled uprizorili komedijo Moliera Namišljeni rogonosec. Prireditev je bila darilo kmečkim ženam za dan žena. Zabavne komedije se je udeležilo prek 350 kmečkih žena in deklet kooperant Gozdnega gospodarstva Bled, ki so z živahnim aplavzom potrdile odlično uprizoritev. (cr)

Zavzeti gasilci

Gozd Martuljek - Gasilci v tem kraju se lahko pohvalijo. Lani so proslavili polstoletni jubilej in ob tej priložnosti razvili prapor ter dogradili gasilski dom. Društvo sedaj vodi Miro Pavlovič, članom pa pri delu pomagajo tudi krajanji. Letos načrtujejo še nekatere dela pri gasilskem domu, uredili bodo tudi orodišče v Srednjem vrhu, zgradili požarni bazen v Spodnjih Rutah in skrbeli za vključevanje mladih v gasilske vrste. Na nedavнем občnem zboru so podelili tudi priznanja. Za 50 let dela so priznanje podelili Stanku Koširju, za 40 let Marjanu Pretnarju in Aloju Robiču, za 20 let Izotku Robiču in Štefanu Podgorelcu in za 10 let Janezu Hlebanji. Podelili pa so tudi tri društvena priznanja in sicer Stanku Koširju, krajenski skupnosti Kranjska gora in delovni organizaciji Petrol-Hotel Špik Gozd Martuljek. (rj)

Obletnica mesta Jesenice

Jesenice - Pri občinski konferenci socialistične zveze tudi letos pripravljajo in usklajujejo prireditev v jeseniški občini. Letos bo osrednja slovesnost v počastitev obletnice mesta Jesenice. Jubilej bodo proslavili različno, osrednja svečanost pa bo ob občinskem prazniku - 1. avgustu. Sicer pa bodo letos v občini še nekatere druge priredite. Tako bo aprila 16. mednarodni festival amaterskega filma in Tek treh dežel. Maja bo pohod na Stol, junija pa pohod na Golico. Avgusta bodo na Dovjem odkrili spomenik Jakobu Aljazu. Septembra bo pohod na tromejo in pohod Po poteh kurirjev v Mojstrani. Decembra pa bo spet v Kranjski gori smučarska prireditev alpskih smučarjev Pokal Vitranc. Letos pa tudi pihalni orkester jeseniških železarjev slavi 115-letnico. Slavnostni koncert načrtujejo že v prvi polovici tega leta. (rj)

Kompas sprejema rezervacije

Kranj - V Kompasovi poslovvalnici v Kranju že sprejemajo prijavnice za 19. Kompassovo srečanje za prvomajske praznike. Čeprav še ni točnega programa in cen za to srečanje, se stalni gostje oziroma udeleženci teh srečanj že oglašajo in prijavljajo. Letošnje srečanje bo v hotelih v Novem Vinodolskem, kjer, mimo grede povedeni, gostje še niso bili nikdar razočarani. V hotelu je namreč tudi ogrevana morska voda, postrežba pa prav tako solidna. (ip)

Radi bi bife

Bohinjska Bistrica - Od Silvestrovega pa do 5. februarja letos je bil v Bohinjski Bistrici odprt bife pri želesniškem počitniškem domu blizu Bohinjskega predora. Obiskovali so ga gostje v domu, pa tudi domačini, saj v novem naselju južnega dela Bistrice ni nobenega gostinskega objekta. Domaćini so zato izrazili željo, da bi bife spet odprli. Prostote pa bi rada vzela v najem Majda Sodja, ki je bila tu pozimi že natakarica. (bb)

Spominjam se**Obletnici fotografa Puharja**

Kranj, 10. marca - Medtem ko svet praznuje 150-letnico izuma fotografije, se pri nas spominjamo tudi 175-letnico rojstva in 125-letnico smrti Janeza Puharja. Znameniti Kranjčan se je proslavil z odkritjem možnosti fotografiranja na steklene plošče.

Poskus, da bi brez ročnega risanja napravil trajno sliko, je prvi uspešno opravil Francoz Niepce. Njegov postopek je izpolnil rojak Daguerre, od katerega je francoska vlada odkupila izum, Francoska akademija pa ga je leta 1839 tudi opisala. Komaj tri leta zatem, ko je Daguerre objavil svoj izum fotografiranja na posrebrene kovinske plošče, je že naš rojak Puhar izumil fotografiranje na steklene plošče. Njegov način dela je bil popolnoma različen od dotedanjih znanih postopkov, slike pa se je dalo kopirati in razmnoževati.

Pa se spomnimo z nekaj podatki, kdo je bil Janez Puhar! Rodel se je leta 1814 v Kranju. Hiši v nekdanji Konjski ulici (na vogalu Reginčeve - pred vnojno Puharjeve - in Tomšičeve ulice) so po domačih rekli pri Štanglju. Puhar je bil leta 1938 posvečen v duhovnika. Služboval je v mnogih župnjah, med drugim tudi na Gorenjskem. Poleg svojega poklica je imel veliko zanimanja za tuje jezike, glasbo, astronomijo, kemijo in fotografijo. Za izum na področju fotografije mu je Francoska akademija 17. junija 1852. leta poddelala posebno diplomo in ga imenovala za izumitelja fotografije na steklo. Za svoja dela je bil tudi posebno medaljo na veliki razstavi v Londonu. Priznani izumitelj je umrl v Kranju, ko mu je bilo še 50 let.

Ob obletnicu izuma fotografije in obletnicu rojstva ter smrti Janeza Puharja organizira Občestvo izobražencev v Kranju predavanje s pogovorom o znameniti osebnosti. Prireditev bo v torek, 14. marca 1989, ob 19. uri in 30 minut v kranjskem župnišču, Tavčarjeva 39.

A. Žibert

CORENJSKI KRAJI IN LJUDJE

Pred praznikom krajevne skupnosti Vodovodni stolp

Ni nam vseeno, kako bo jutri

Kranj, 13. marca - Še pred nekaj leti je bila krajevna skupnost Vodovodni stolp z okrog sedem tisoč petsto prebivalci ne le med največjimi, ampak tudi med najmlajšimi (po starosti prebivalcev) mestnimi krajevnimi skupnostmi v Kranju. Še vedno spada med večje krajevne skupnosti, kar pa zadeva starost, se je nekako postarala, čeprav je najmanj deset odstotkov prebivalcev takšnih, ki se uvrščajo med mlade. Prihodnji teden se bodo v tej krajevni skupnosti začele prireditve v počastitev krajevnega praznika. Osrednja prireditve pa bo 24. marca, dan predtem pa pripravljajo okroglo mizo, na katero so povabili podpredsednika republike konference socialistične zveze Viktorja Žalkija.

Ivan Jelen

Eden od znakov stanovanja, vendar tokrat ne v pravem pomenu besede, kot ugotavlja predsednik sveta krajevne skupnosti Ivan Jelen, se kaže tudi v pripravljenosti ljudi za dogovarjanje in uresničevanje dogovorov in delu samih organov sveta in organizacij nasploh. »Svet krajevne skupnosti pri nas dobro dela, za kar imajo v glavnem zasluge komisije in drugi organi. Odkar smo se tesneje povezali s hišnimi svetimi v njihovimi predsedniki, se veliko laže dogovarjam za uresničevanje komunal-

nih, socialnih vprašanj, glede urejenosti, reda, preskrbe in podobno. Končno se nam je na primer uspel dogovoriti, da uredimo del Ulice XXXI. divizije, kjer se stanovalci kar precej časa niso mogli sporazumi. Opažamo tudi vedno večjo skrb med prebivalci za urejenost in čisto okolico v krajevni skupnosti nasploh; pa ne le v naselju stanovanjskih blokov, pač pa tudi v soseski Rupa. Zelo dobro dela tudi potrošniški svet, ki pa je skupaj s celotnim vodstvom, vsaj kar trenutno zadeva trgovino Oskrba, ne more, saj Živila, kot kaže, v tem srednjoročnem obdobju ne načrtujejo pri tej trgovini kakšnih večjih posegov...«

Največ so minulo leto v krajevni skupnosti delali na urejanju cestišč, poti in zelenic. Zadnje čase posamezni moti, ker odstranjujejo stara drevesa v posameznih delih krajevne skupnosti. Razlog, pravijo, je, ker so bila zasajena ali preblizu objektov ali pa na kraju, kjer zdaj s koreninami povzročajo okvare na komunalnih napravah. Vendar pa sedanje odstranjanje dreves ne pomeni, da jih bodo zamenjali z asfaltom. S parkovno službo KŽK bodo poskrbeli, da zelenice ne bodo okrnjene.

»Sicer pa se v glavnem razburajo le posamezniki, večina prebivalcev pa se strinja s temi deli in tudi sicer ljudje v krajevni skupnosti že nekaj časa dobro sodelujejo pri različnih akcijah,« pravi tajnik krajevne skupnosti Konrad Pavli. »Na Rupi so na primer krajani sodelovali pri polaganju cevi v vzhodnem delu naselja za meteorne vode in prispevali tudi za pripravo ceste za asfaltiranje. Podobno so krajani sodelovali pri asfaltiranju dela Partizanske ceste, pa pri gradnji novih parkinarskih prostorov na območju celotne krajevne skupnosti in pri obnavljanju otro-

ških igrišč... Živahnja je v krajevni skupnosti kulturna dejavnost, skrb za reševanje socialnih problemov, za požarnost in prometno varnost. Kar zadeva slednjo, je še največji problem parkiranje pri H 8 in nemogoč promet po Nazorjevi ulici...«

Ceprav nasploh še vedno ni rešeno finančiranje krajevnih skupnosti, pa ne le v občini, marveč kar v Sloveniji, pa se vseeno zadnje čase tudi položaj na tem področju izboljšuje. Denarja, ki ga v krajevnih skupnostih dobijo po določenih kriterijih največkrat res ni dovolj, vendar pa so se v Vodovodnem stolpu uspeli za nekatere naloge dogovoriti na podlagi sklenitve sporazumov.

Jolanda Polanec

Predsednica krajevne konference Socialistične zveze Jolanda Polanec pa ocenjuje, da delegacija za zbor krajevnih skupnosti dobro delata, svojevrstna mlačnost pa se kaže v ostalem delu delegatskega sistema in sicer za področje samoupravnih interesnih skupnosti. »Zal se po lanskem težavnem letu ni uresničilo upanje, da bo letos boljše. Politični dogodki v zadnjem času se močno odražajo tudi v naši krajevni skupnosti. Ceprav smo lani tako v socialistični zvezi kot tudi v večini organizacij naše načrte uresničili, nas v sedanju trenutku čakajo pomembne naloge. Smo pred prenovo socialistične zveze. Mislim, da nam v prizadevanjih, ko nam ni vseeno, kako bo jutri, kaže predvsem razmišljati o težavah, problemih, ki jih imamo vsi skupaj in posamezni. S takšnim posluhom se bomo moralni lotiti priprav na volitve. Prepričana sem, da so v naši krajevni skupnosti ljudje, ki so sposobni in bi bili tudi pripravljeni sodelovati, vendar jih doslej nismo videli ali pa znali vključiti. In nenačnje se tukaj mladi, ki so v različnih dejavnostih v krajevni skupnosti sicer aktivni, v svoji organizaciji pa jih ni. Ocena enega od razpravljalcev na kandidacijski konferenci, da se mladinska organizacija začne in konča pri plačanih funkcionarjih, nas pa svoje zavezuje vse skupaj in nam za takšno oceno oziroma mnenje tudi ne more biti vseeno...«

A. Žalar

Letos bo končno prišla na vrsto tudi ureditev Ulice XXXI. divizije...

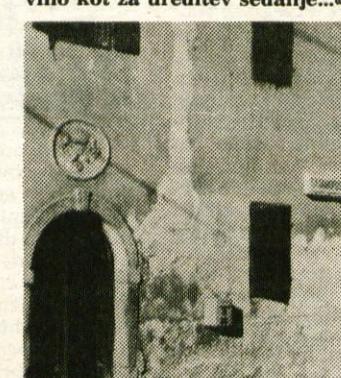
Preskrba v Podkorenju**Stavba in trgovina v njej problem**

Podkoren, marca - Odkar je Živila Kranj pred približno letom dni v starem objektu, last KŽK Kranj, v Podkorenju, ki je pod spomeniškim varstvom, prejšnjo klasično trgovino preuredila v samopostrežno, so Podkorenčani malce bolj zadovoljni. Še vedno pa niso posmrjeni, saj tako trgovina kot objekt nasploh še vedno prej kazita kot turistično lepšata kraj...

Domačini in v vaškem odboru Podkoren v krajevni skupnosti Kranjska gora pravijo, da je že vse lepo in prav, da je objekt spomeniško zaščiten, samo, takšen kot je, zvezan, da se drži skupaj, ni v posmeh le kraju. Žejijo si drugačno, boljšo trgovino, na drugem mestu. Pa se jim že leto dni zapleta na občini, čeprav so imeli celo že interesenta oziroma investitorja.

stavbe. Sicer pa se Podkorenčani bolj zavzemajo za novo trgovino kot za ureditev sedanje...

Morda je še največ vreden grb: stavba in trgovina v njej pa sta vse prej kot ugledni...

To so potem potrdili tudi predstavniki vaškega odbora v Podkorenju. Pravijo, da bi na drugi lokaciji, pri križišču za mejni prehod, lahko bila trgovina z goštinškim lokalom, frizerijo in mesnicijo. Takšno zamisel je že uresničiti zasebnik, pa se je potem vse skupaj (menda) ustavilo pri komitevu za urejanje prostora in varstvo okolja oziroma komitevu za družbeno planiranje in gospodarstvo na Jesenicih...

A. Žalar

V soboto na Lancovem**Novinarski večer**

Kranj, 13. marca - Skoraj natačno leto dni se je obrnilo, ko smo imeli, nekateri se morda še spomnите, v Cerkljah v kranjski občini, po dolgih letih spet prvi Novinarski večer. Tako, 11. marca lani, v Cerkljah smo tudi obljudili, da to ni zadnja takšna prireditve. In tudi ni bila, saj smo potem 20. novembra lani imeli drugo takšno prireditve v Gorenji vasi v škofjeloški občini. Obakrat je bilo veselo in zabavno, saj smo peli, igrali, se pogovarjali v živo (novinarji) o vsem mogočem, o čemer običajno berete v Gorenjskem glasu. Precejšnje vesele razburjenje so povzročile nagrade, ki smo jih obakrat žrebalii. Iz tega smo se na takšni prireditvi, na Novinarskem večeru sploh zbrali lani v Cerkljah in v Gorenji vasi, je bil razlog: Podelitev priznanj krajevnim skupnostim za delo in dosežene uspehe. Ker namreč že nekaj časa v Gorenjskem glasu sledno spremljamo delo in življenje v krajih oziroma v krajevnih skupnostih na Gorenjskem, smo se v okviru širšega programa pod gesлом Gorenjski glas več kot časopis, pred dobrim letom tudi odločili, da tudi mi podelimo takšna priznanja.

Ni nas bilo treba spomniti ali celo reči: Obljuba dela dolga. Sami smo ves čas skrbno spremljali delo in življenje po gorenjskih krajih in tako je zdaj pred nami tretja tovrstna prireditve - Novinarski večer. Tako kot že dvakrat, bomo tudi tretjič pod pokroviteljstvom Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske, ki ima, mimogrede, geslo Gorenje in banka-formula prihranka, spet počeli vse tisto, kar smo doslej. Torkrat, verjemite, da odločitev ni bila lahka, bo to v Domu na Lancovem oziroma v radijski občini: Naslednjič, še letos, naj kar takoj povemo, bomo z našim večerom nekje v jeseniški oziroma tržiški občini; pač tam, kjer bomo ugotovili, da vodstvo in krajevni skupnosti na krajih zaslužijo, da jim za njihovo delo podelimo priznanje Gorenjskega glasa. Tokrat pa, kot rečeno, bomo na Lancovem, kjer bomo podelili priznanje krajevnim skupnostima Kamna gorica in Lancovo. Zakaj ravno tema dvema krajevnim skupnostima, bomo več povedali v prihodnji številki Gorenjskega glasa.

Danes pa raje beseda, dve o sami prireditvi. V Domu na Lancovem se bomo srečali, domačini, ki ste seveda vabljeni na prireditve, in novinarji, pa tudi naše vodstvo z nekaterimi uglednimi gosti, in sicer v soboto, 18. marca, ob 19. uri. Naj že tokrat povemo, da bomo začeli točno, saj program ne bo takoj kratek. In kakšen bo? Novinarski večer bo poleg podelitve priznanj seveda predvsem neke vrste ustni časopis oziroma pogovor novinarjev z domačini. Seveda pa so takšni, izključno pogovori, lahko kaj hitro dolgočasni. Za to, da nam ne bo dolgočas, pa bodo skrbeli člani ansambla Blejski sekstet s pevko Martino, pevci iz Krope, člani domačega kulturnega sestrelja društva pa tudi na smeh nismo pozabili. In nenačnje tisto, kar je prav tako, da marsikoga se najbolj zavabi, bo tudi prislo na vrsto - žrebanje nagrad seveda. Že teden dni pred prireditvijo, ko smo se s Kamnogorčani in predstavniki krajevne skupnosti Lancovo pogovarjali o Novinarskem večeru, smo bili zares presenečeni, koliko nagrad bo pravzaprav pričakalo udeležence sobotnega večera. Zato ne pozabite: Gorenjski glas in Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske na Novinarskem večeru v soboto, 18. marca, ob 19. uri v Domu na Lancovem. Kolikšna bo vstopnina, naj vas ne skrb

Oblikovalec lutk, kaj pa je to?

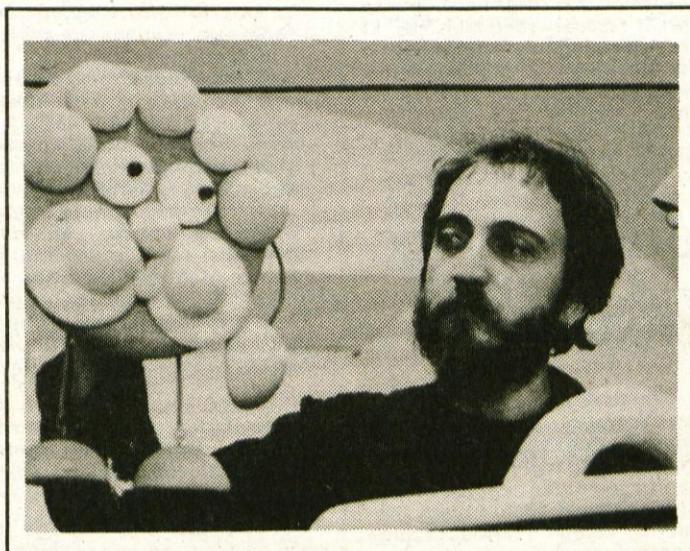
ČAROVNIJA IMENOVANA LUTKA

Kranj - V lutkovni delavnici kranjskega gradu Kieselstein je tako, kot da bodo lutke ovešene po stenah in s stropom oživele, mahajo s polic ali povsem neprizadeto leže v kotu. No, ponoči, ko je vse drugače, morda lutke ožive, toda tega ni še nihče videl, lutke pa tako ali tako ne povedo drugega kot to, kar hoče avtor v lutkovni predstavi.

Otroci bi kajpak rekli, da je to najbolj fantastičen poklic na svetu: ves ljubi dan imaš v rokah lutke, obračaš jih po mili volji, z brusnim papirjem jim glaši život ali dokončuje čevlje - in če ti niso všeč, jih natančno tako, kot to delajo otroci, zabrišeš v kot in začneš delati novo lutko. Tako se sicer igrajo otroci, pri odraslih je nekoliko drugače. Predvsem izdelovanje lutk pa je presneto zahtevno delo, tuš dobrošno mero potrežljivosti je treba imeti povrhu. Morda pa je treba resnično imeti v sebi tisto - rekli bi kar prirojeno nagnjenje do gledališča; drugače je res vse skupaj nerensna igra in kdo ve, ali bi nastala kakšna lutkovna predstava ali pa ne.

To, kar prav zdaj izdeluje Dušan Soklič v lutkovni delavnici gradu Kieselstein, so male marionete, velike komaj za dobro ped; skoraj se izgube v dlani, zložene se po svojih gibljivih skepih narejenih prav tam, kjer pač morajo biti, saj so posnetek človeškega telesa. Na te skele Soklič pritrdi nitke, ki bodo kot nekakšne poti za prenašanje želja in ukazov animatorja, sprožile tisto, kar se od lutke pričakuje - njen oživljene. Kdor še ni poskusil, bo težje razumeti. Toda kos lesa, ki mu narišemo obraz, pritrdimo gibljive ude, ga morda še pisano oblečemo, oživi, postane lutka, tako kot se je to zgodilo mojstru Jakobu, ko si je izrezoval sina, dobil pa je Ostržka.

Odveč je spraševal nekoga, ki se poklicno ukvarja z izdelovanjem lutk, tudi v svobodnem poklicu je, ali to rad počne. Drugače pač ne morebiti. Daleč so že časi, ko je počel še kup stvari ob službi - igral v glasbeni skupini Gestald. Treba je bilo nekaj pustiti - pa se je odločil, da bo to služba, ostala pa so lutke in glasba. Toda glasba ne takšna v

glasbeni skupini, za to kratkomalo ni časa. Glasba za opremo lutkovne predstave, to da. Neredko tudi sam spremila predstavo na kitari ali pa igrala na sitar, znano indijsko glasbilo.

Daleč je že tudi čas, ko je nadalj svojo prvo lutko. Vsi, ki se upokarjajo z lutkami, imajo seveda ob besedi lutka, povsem določeno predstavo o lutki. Soklič je na primer naredil kot svojo prvo lutko slona, v katerega sta se spravila kar dva igralca. To je bilo še v časih, ko je Vladimir Rooss pripravljal lutkovne predstave še v okviru Prešernovega gledališča. Od tistih neznanikh razmer za lutko slona je seveda Soklič zdaj prišel na bolj »normalnej lutki. Sicer pa je z izdelovalcem lutk tako, da si pravzaprav ne izmišlja lutke po svoji glavi, pač pa uresničuje zamisel, ki je nastala v glavi scenografa. Ta je pravzaprav duhovni oče

lutk, ki nariše lutkin značaj, dolgi sistem, saj ni vseeno ali gre za marionete, za senčne lutke, ploske lutke ali kakšne druge, ali pa gre za kombinacijo različnih lutk, kot si pač predstava zamišlja avtor. Izdelovalec lutk pa po likovni predlogi z žago v roki, vrtalnimi strojčki, stružnico, pilo, žeblički, brusnim papirjem in kar je še vse drugega od čopiča, do barv in podobnega »čara« v delavnici in pričara lutke. Ves dan jih obrača v rokah, ugotavlja ali so gibljive dovolj, vsaj toliko, kot si je zamislil avtor predstave, kaj bi bilo treba izboljšati, da bi lutka vzdržala toliko in toliko predstav. Vse pač ne praznuje petdesete predstave, toda Cveto Sever na primer zna z lutkami ravnati tako, da so »žive in zdrave« tudi še na stoti predstavi, pa na dvestoti tudi. Z vsemi ni tako, še posebej ne, če pridejo v roke otrokom, ki tako zelo radi zaidejo v lutkovno

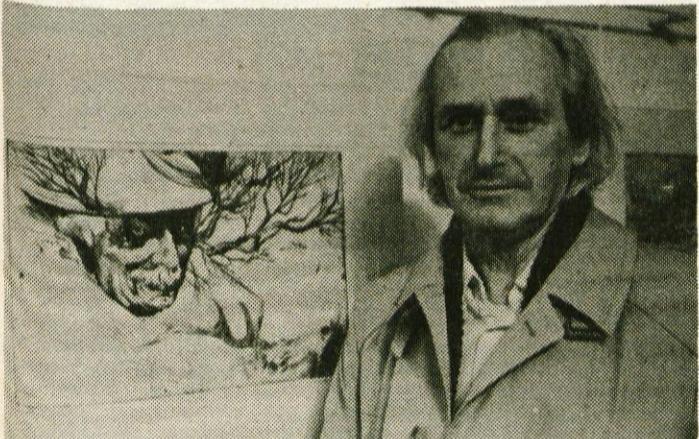
Lea Mencinger
Foto: F. Perdan

Milan Batista razstavlja v Prešernovi hiši

TOKOVI ČASA

Kranj - V razstavnih prostorih Gorenjskega muzeja so konec minulega tedna odprli tri nove razstave, med njimi tudi Batistovo v galeriji Prešernove hiše.

V krogu grafik pod skupnim imenom Tokovi časa, je slike objavili svojo odlično tehniko jedkanice, njegov simbolizem pa se je v primerjavi s prejšnjim ciklom Oljke nadel mnogo bolj oprijemljivo, figurativno obliko. Govorica njegovih oljk npr. ni več omejena na izpovedno moč njenih drevesnih oblik, med njenimi vejam se pojavijo človeške figure, povezane z usodo drevesa, njegove rasti in umiranja.

Zaznamovanost človeka z neizbežno minljivostjo se v različnih oblikah kaže tudi v ostalih razstavljenih in s figurami izpolnjenih avtorjevih grafik, le da je nekdanje drevo zamenjano s predmeti, ki pomenijo sestavni del upodobljenčevega življenjskega ambinta. Tako se pred gledalcem razvršča galerija portretnih študij ljudi, ki so v preteklosti predstavljali nepogrešljivi sestavni del našega okolja, ljudi, ki so nerazdržljivo povezani z našimi mladostnimi vtiški in predstavami. Nasilju časa in dobe so se morali ukloniti nosilci poklicev, ki so s svojimi izdelki obvarvali celo obdobja in še danes predstavljajo nostalgičen objekt naših spominov.

Nenehna nasprotja med starim in novim se v slikarjevih grafikah prenašajo na nikoli do kraja spoznano polarizacijo življenja: mladost in starost, rojevanja in umiranja. Slikarjeva misel se ne prestane sooča z najrazličnejšimi življenjskimi situacijami in išče dramatične paralele med preteklostjo in sedanostjo, med upanjem in brezihodnostjo konca poti.

Cene Avguštin

LUTKOVNI ČETRTEK

Kranj - V četrtek, 16. marca, ob 16.40 bodo v Domu JLA, v Nazorjevi zavrteli risanke, nato pa bo v okviru četrtega lutkovnega filma lutkovna skupina DPD Svoboda Ljubljana - Bežigrad predstavila lutkovno igrico Racman po motivu T. Curovičeve.

Literarna ura

NEZNANA GRŠKA KNJIŽEVNOST

Tržič - Malo znano sodobno grško književnost spoznavamo pri nas šele v zadnjem času. S prevajanjem iz grščine se ukvarja tudi Klarisa Jovanović, profesorica iz Tržiča.

Najbrži ni posebno veliko takih, ki bi bolje poznali sodobno grško književnost. Pravzaprav je niti ni mogoče poznati, kar kaj posebno veliko prevedenih del sodobnih grških pisateljev in pesnikov v slovenskem jeziku niti nimamo. V zadnjem času to vrzel zapolnjuje Klarisa Jovanović, profesorica francoskega jezika in primerjalne književnosti. Pred časom je prevedla roman Philipposa Drakodaidisa Otok v luninem popku. Prav zdaj pa prevaja roman Margerite Karapani Mesečnik. Če so šlo po načrtih, bo roman izšel pri nas že v naslednjem letu. S tem pa bi, tako kot je bil primer že z Drakodaidisovim delom, tudi roman Karapanijeve dobili že štiri leta po izidu izvirnika.

Na literarnem večeru, ki ga je pripravila Tržička knjižnica, je Jovanovićeva predstavila zgoščen izbor iz sodobne grške književnosti. Za nepoznavalca te sosednje književnosti je bila predstavitev prava literarna ura, v kateri ni manjšalo niti prevod grških ljudskih pesmi. Vrsta pesmi je Jovanovićeva tudi zapela v grščini ob glasbeni spremljavi Vena Dolenca. Nadvse zanimivo uro o grški književnosti sta pomagala predstaviti še Marina Bohinc in dr. Tone Pretnar.

L. M.

Kranj - Da je modra dvorana gradu Kieselstein nadvse primerna tudi za komorne koncerne, je pokazal petek večer samospov in ariji. Mezzosopranistka Sabira Hajdarović je kranjskemu občinstvu dobro znana po koncertnih nastopih, ki jih je pripravila že v prejšnjem sezondah. Tokrat pa je svoj glasbeni repertoar prvikrat razširila tudi na operne arije in poslušalcem zapela izbor iz najbolj popularnih oper Gershwin, Masseneta, Verdija in Bizeta. Glasbeni večer, katerega izkupiček ob vstopnic je bil namenjen za otroke obolele za kom, sta dopolnila še pianist Peter Skrjanec in Alenka Bole - Vrabec. - L. M. - Foto: D. D.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši razstavlja akad. slikar Milan Batista. V kletnem razstavišču iste hiše je na ogled razstava grafik in slikarskih objektov akad. slikarke Tanje Špenko. V galeriji Mestne hiše se predstavlja koroški slikar Franz Berger. V Gorenjskem muzeju, Tavčarjeva 43, razstavlja akad. slikarka Vida Fakin.

V Prešernovem gledališču bo jugtri, v sredo, abonmentska predstava Filipičeve Božanske tragedije - za red sreda II, od I. do VIII. vrste. V četrtek bodo predstavo ponovili za red četrtek II, od I. do VIII. vrste.

Danes, v torek, ob 19. uri bodo v modri dvorani gradu Kieselstein predstavili dela akad. slikarja Camila Legata. Jutri, v sredo, ob 18. se v keramični učilnici začne tečaj keramike, ki ga vodi akad. slikar Boni Čeh. Informacije na tel. 21-135.

Foto kino klub Janez Puhar vabi na predavanje Tomaža Plana Fotografiranje v jamah, ki bo danes, v torek, ob 18. uri v klubski sobi Delavskega doma, vhod 6.

V Carniumu, Delavski dom, vhod 6, bo v četrtek, 16. marca, ob 20. uri Andrej Šetina ob diapositivih predstavil tretji del potopisa o Južni Ameriki.

JESENICE - V Kosovi graščini je odprta razstava Slovenske ljudske vezenine.

Jutri, v sredo, ob 18. uri bo v Kosovi graščini arheolog Milan Sagadin predaval z diapositivimi o problemih obnovitvenih in restavratorskih del na Ajdnu.

RADOVLJICA - V fotogaleriji Pasaža radovljiske graščine so na ogled fotografije Bojana Beguša, člana foto kluba Iskra Kranj.

SKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji razstavlja Žarko Vrezec.

V salunu pohištva Alpes v Železnikih razstavlja Maja Šubic.

V kinu Sora vrtijo v četrtek, ob 20. uri film Dušana Makavejeva, ki so ga med drugim snemali tudi v Škofji Loki. Film bodo vrtili še v petek, v soboto pa v kinu v Železnikih.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB je še do 17. marca odprta razstava slik Vinka Hlebša.

DOMŽALE - V Likovnem razstavišču Domžale razstavljajo domžalske likovne umetnice.

Moja Jenko

PRIHODNOST V VIDEOU

Pred slabo polovico leta je na Kokrici pri Kranju zasvetil neonski napis, ki označuje nov prostor za ljubitelje videa - videoteko "UNO".

Če smo lahko še nedavno tega za celotno področje Gorenjske trdili, da je edina (najbolje založena) videoteka v prostorih kranjskega Delavskega doma in se ponaša s staro inačico imena Kranj (Carnium), potem lahko danes povsem mirno zapišemo, da se videoteka odpira tako rekoč vsak dan. Če so bili ljubitelji videofilmov še pred kratkim vezani le na ljubljansko ponudbo, lahko danes že samo v Kranju in njegovi bližnji okolici izbirajo med vedno večjim številom tistih, ki so svojo dejavnost označili z videoteko.

Eno takšnih mest, kjer je moč dobiti predvsem novejše filmske uspešnice, je tudi videoteka UNO na Kokrici pri Kranju (v bližini kulturnega doma). "Filmi so mi pravzaprav že dolgo hobi. Pojav videa tudi na naših tleh in realna uporaba vrednost (možnost odprtja videotek) je prostočasovno aktivnost samo povečal. Osebno mi takšna dejavnost pomeni predvsem veliko tesnejši stik s filmom, seveda pa je z odprtjem videotek povezana tudi komercialna uspešnost. Zanimivo je, da ob tem marsikdo najprej pomisli na velike denarje in povsem zanemari delo, ki je ob tem potrebno, da neka videoteka sploh lahko deluje, naj kot primer omenim samo iskanje resnično dobril kopij," razlagajo Moja Jenko.

V njeni videoteki iz seznama razberemo, da ima trenutno na razpolago okrog 250 naslovov, ki so vsi podnaslovjeni, večinoma srbohrvaško, kajti, kot pravi, takšne kopije je na trgu lažje dobiti. Izposojevalna lista povsem jasno kaže, da obiskovalci najraje segajo po akcijskih filmih in komedijah, na policah pa ne ostajajo tudi ljubljanske drame. Videoteka UNO se vsakomesečno obogati s približno tridesetimi novimi kasetami, omenimo pa še pogoje izposoje - kaseto si lahko izposodite za dva dni, kar vas bo veljalo 4000 din, ni nikakršne članarine, lahko pa si zagotovite tudi videoplay, presnemavanje...

V. B.

SLOVENSKE LJUDSKE VEZENINE

Jesenice - V galeriji Kosove graščine je odprta razstava Slovenske ljudske vezenine, ki so jo pripravili v sodelovanju s Slovenskim etnografskim muzejem Ljubljana.

loma po starejših predlogah in vsaj še med obema vojnoma po množičnih in v srednji Evropi zelo razširjenih vzorčnih predlogah.

Oblikovno in tehnično kako-vostnejše starejše vezenine iz 19. stoletja večinoma kažejo iz rastlinskega sveta povzeto v marsikdaj do nerazpoznavnosti preobiljene prvne. Medtem ko je bila figuralna motivika pri starejših vezeninah na oblačilih in stanovanjski opremi redka, pa je pri mlajših po množičnih predlogah izdelanih vezeninah, zlasti na stenskih prtih in okrasnih zglavnikih, zelo priljubljena.

Na razstavi so ročno vezena ženska in moška oblačila in ročno vezena stanovanjska oprema na Slovenskem v 19. in 20. stoletju pri kmečkem, obrtnikom, kmetih in delavsko vaškem prebivalstvu. Razstavljene vezenine so delo poklicnih in tudi priučenih in ljubiteljskih vezelj. Ženske so jih vezle v 19. stoletju de-

ureja LEA MENCINGER

PREJELI SMO

ZAKAJ ŠE BOLJ ZAOŠTROVATI ODNOSE

Dramatični dogodki zadnjih dni na Kosovu in v celi državi so v središču pozornosti tudi udeležencev letnih skupščin v krajevnih organizacijah zvezne borcev NOB v radovljški občini. Sedanje politične razmere je prejšnji teden peseljalo tudi predsedstvo Občinskega odbora ZZB-NOV Radovljica in pri tem izrazilo svojo zaskrbljenost, ker se tako rekoč iz dneva in dan rušijo temelji s krujo priborjenih pridobitev osvobodilnega boja in revolucije v naši skupni domovini SFRJ.

Še bolj zaskrbljujoče je dejstvo, da se krizajo nepopustljiva stališča ne le na relativnih sever-jug, pač pa tudi znotraj Slovenije. Priče smo nečednih igric in obžalovanja vrednih poskusov razvrednotenja vsega, kar smo borce NOB imeli za plemenito domoljubno dolžnost.

Globoka gospodarska kriza in skrajno napete politične razmere, ki že dalj časa pretresajo naš vsakdan, je dobra vzdržila sleherne med nami, pa če je to želet ali ne. Posebno zadnje tragične dogodke na Kosovu in zlasti programaške mitinge v Srbiji, Vojvodini in Črni gori, smo spremljali z globoko prizadetostjo in v strahu za nadaljnjo usodo ljudi v kateremkoli delu Jugoslavije. Trdovratnost političnih struktur na jugu države, ki se je najresnejše pokazala v hujšaških govorih množicam na zadnjih zborovanjih, je izraziti primer obvladovanja javnega mnenja z izmišljenimi in večje skonstruiranimi dokazi o krividi Slovencev, zato v naših očeh izgubljajo tudi tisto elementarno človeškost in humanost v katero smo želeti do zadnjega verjeti.

Zadnje dogodke na Kosovu in zlasti programaške mitinge v Srbiji, Vojvodini in Črni gori, smo spremljali z globoko prizadetostjo in v strahu za nadaljnjo usodo ljudi v kateremkoli delu Jugoslavije. Trdovratnost političnih struktur na jugu države, ki se je najresnejše pokazala v hujšaških govorih množicam na zadnjih zborovanjih, je izraziti primer obvladovanja javnega mnenja z izmišljenimi in večje skonstruiranimi dokazi o krividi Slovencev, zato v naših očeh izgubljajo tudi tisto elementarno človeškost in humanost v katero smo želeti do zadnjega verjeti. Za nas je to toliko bolj neponajljivo, ker smo v naši republiki že zdavnaj presegli množe blokade, ki drugje v Jugoslaviji ne

SLOVENIJALES

SORA

SALON POHITVVA
MEDVODE

ZELO UGODNO VSE ZA VAŠE STANOVAJNE

Nakup za gotovino: od 20 do 35 % popusti, krediti do pet mesecev brez obresti, svetovanje arhitekta tudi na vašem domu, brezplačna dostava in montaža.

Odprt tudi v soboto in nedeljo.

Tel.: 061 611-327, 611-334

Slavka Šarčevič

IZ BELEŽNICE SOCIALNEGA DELAVCA

25

Danica in Janez sta odšla, jaz pa sem ostala z bremenom in mešanimi občutki. Mešanimi zato, ker nisem vedela, kaj sem storila, ali sem začela proces razpadanja družine ali utrjevanje čustev med zakoncem. »Sicer pa, kar bo, bo,« sem si rekel, »tako kot je sedaj, ne more iti naprej in zaradi tega mora priti do sprememb in kakršne koli že bodo, bodo boljše, kot je sedanje stanje. In ne bodi taka reva,« sem rekla sama sebi in stisnila pesti.

Janez se je čez nekaj mesecov vrnil k meni. Brez nepotrebnih besed je povedal, da se je odločil in to dokončno odločil. Z družino se bo odselil od matere. Mati se temu sicer z vsemi močmi upira in poskuša prepričati tako njega kot Danico, a on ostaja neizprosen: odselil se bo, mati pa se bo že nekako pomirila, saj je ne bo zapustil. Obdržal bo stike z njo in tudi k njim bo lahko prihajala na obisk.

Nisva veliko razpravljala o tej njegovi odločitvi, da katere je prišel, kot je hudomošno dejal: »ko sem se še sam s sabo dobro pogovoril.« Ustavila sva se pri stanovanjskem problemu.

Janez mi je povedal, da bo zaprosil za stanovanje v podjetju, kjer sta z Danico zaposlena, a če stanovanja tam ne bi dobil, bi morda kupila stanovanje. Nekaj bo že, kot je rekel Janez.

Za prvo silo pa bo šel z družino v najemniško stanovanje, ki ga je že našel in sicer v hiši, katere lastnik je na delu v inozemstvu in se še nekaj let ne bo vrnil v domovino.

Janez se je z družino kmalu nato preselil v novo stanovanje, čez nekaj let pa sta dobila z Danico stanovanje od podjetja.

Nekajkrat sem se tako mimogrede oglasila pri Janezu in Danici. Bila sta srečna in zadovoljna. Zakonca sta se spoštovala, otroka sta rastla in vzdušju, ki je dalo slutiti, da bosta dobila vse, kar potrebujeta za normalen razvoj.

Trebeno precej več za vstop v partijo, kot pa danes podpisati le pristopno izjavo za SDZ ali SDZS.

In še nekaj bi želel dodati k BAVČARJEVI in JANŠEVU trditvi o poboju domobranec »brez ugotavljanja individualne krvinde«. Kot mi je znano, je bil med vrnjenimi domobranci konec 1945 tudi oče Janeza JANŠE, ki je pa bil na podlagi »ugotavljanja individualne krvinde« izpuščen. Potem takem bi si Janša lahko te podatke priskrbel kar pri svojih najbližjih, mar ne? Ne samo borce, tudi drugi občani, ki so iskreno zaskrbljeni za ničkaj obetajoče razmere v Sloveniji, se čudijo, kaj vendar je bilo potrebno Janši 27. februarja na predsedstvu RK SZDL Slovenije izmisljati si tendenciozno skonstruirane domneve o polnih zaporih vojakov albanske narodnosti na Metelkovi v Ljubljani? Zakaj še bolj podzgatiti nestrost do JLA in razbijati enotnost slovenskih stališč, ko nam iz drugih delov države napadi dovolj grenijo vsakdanjost? Zakaj prilivati olje na ogenj v odnosih do JLA in v sporih z ljubljanskim korpusom, ki je izjavno JANŠE moral, kot smo prebrali v časopisih, uradno demantirati. Mar vse to ni medvedja usluga demokraciji v Sloveniji?

Jošt Rolk

»LEPO VEDENJE MILICE«

V Gorenjskem Glasu z dne 28. februarja 1989 sem se kar začudil nad člankom I. B. objavljenim v rubriki »Prejeli smo«.

Opisan je dogodek posredovanja organov za notranje zadeve v gostilni »Stari Mayr«. V isti številki je tudi v »nočni kroniki« opisan podoben primer (verjetno isti), vendar pa bi imel pri-

po. Milica včasih dela še preveč v rokavica, torej je v takih primerih še premalo stroga. Verjetno so tuji turisti to tudi »opazili«.

Zakaj sem tega mišljenja? Kaj bi si mislil I. B., če bi ti neka prijazna oseba začela otipavati ženo

ali nadlegovati družbo? Ali bi bil vesel? Verjeno bi bil zadovoljen, če bi miličnik odstranil iz lokalne nadležnosti, če ne na lep način pa s tehničnim prijmom

Sam sem doživel na avtobusni postaji v Škofji Loki pri prebirajuči časopisu iz steklenici piva nekaj podobnega. Nekdo od »sončne uprave«, ki mu je očitno pošlo socialna podpora, ni dobil željene pijače, pa je izkoristil mojo nepazljivost. Odnesel mi je steklenico piva in me »lepo pozdravil«.

Prišla je »marica«. Mislil sem, da bodo varuh reda vstopili v točilnico po razgrajca, pa so prišli reševat »samomorilca«, ki se je že slalči in priravljali na skok v ne preveč globoko Soro z mostu za pešce. Kaj porečete na to?

M. A.

Morda se komu zdi čudno, da so v vrtcu na Bledu prav ob 8. marcu odprli razstavo sredstev za prometno vzgojo otrok. 8. marec in prometno vzgoja? Če mislimo, da je osnovni namen prometne vzgoje v vrtcu večanje varnosti otroka na cesti, se povzema med obema kar takoj po-kaze.

A da ne bo nesporazuma: v vrtcu nismo tako ambiciozni, da bi si domišljali, kako se lahko predšolski otrok kakorkoli samostojno udeležuje prometa. Zasanjan v sedanji trenutek in obdan z domišljajskimi podobami sveta predšolski otrok neognibno potrebuje roko odraslega, da mu bo zagotovila potrebitno varnost do tistega trenutka, ko se bo »prebudoval v realnejši svet«.

Vendar pa, ko pogledamo na predšolsko dobo kot na obdobje brstjenja vsega, kar se bo kasneje »naredilo« iz tega otroka, tudi takoj uvidimo, da ima prometna vzgoja svoje mesto v predšolskem obdobju otroka. Le da se mora prometna vzgoja prilagodi otroku in ne otrok njej.

Kako pa naj bi to dosegli? To znajo doseči vzgojiteljice. Poznajo potrebe otrok in njihove reagiranja. Vedo, da je osnovna naloga predšolskega obdobja nuditi otroku možnosti, da v obliki igralkih dejavnosti s pomočjo svojih čutil kar najboljje spozna okolje, ki ga bo moral vse bolj obvladovati. Mnoga laže mu bo, če bodo kali ustrezni spoznanje pognale že v predšolskem obdobju. Vzgojiteljice posredujejo prometno vzgojo tako, da otroku ponudijo ustrezno igralko dejavnost ali pa da skupaj z njim doživijo resnične prometne situacije in pomagajo otrokom pri ustvarjanju ustreznih vedenjskih vzorcev za posamezne življenske situacije.

Otroci na tak način previdno »iztegnejo tipalke« tudi na to nevarno območje. A kaj bi le lahko v vrtcu storili sami, brez sodelovanja s starši?

Zelo malo.

Zato pa vrtec ponuja roko staršem, da bi si skupaj pridobil tistih - 10 %:

- na roditeljskih sestankih staršem vzgojiteljice pokažejo, na kakšen način je mogoče prometno vzgojo posredovati majhним otrokom, ne da bi nas zavedlo v poučevanje, prepoznavanje, pridiganje... skratka, prikažejo igre, v katerih otroci spontano vskravajo osnovna spoznaja o prometu;
- staršem priporočujejo o lastnih izkušnjah o tem, kako predšolski otrok doživlja promet in kako mu lahko posredujemo ustrezne vzorce vedenja v prometu;
- s starši se pogovarjajo o posameznih otrocih, katerih prihod v vrtec je povezan s težavami prometne narave;
- starše, ki jim to omogoča nihov poklic, pritegnijo k neposrednemu sodelovanju pri oblikovanju osnov prometne vzgoje.

O takšnem sodelovanju se lahko prepričate v vsaki enoti vrtcev v radovljški občini, celo v vsakem oddelku

Večnamenski prostor pa je v vrtcu na Bledu in tam je zbrano vse, kar lahko osvetli delo vzgojiteljice, ki otroku na njemu primern način približuje (nasilni) svet vozil:

- igrače, kupljene in v vrtcu izdelane;
- didaktična sredstva za usmerjene zaposlitve s področja prometne vzgoje;
- razpoložljivo literaturo o prometni vzgoji,
- otroške risbe o prometu.

Predšolski otroci so veliki ljubitelji in občudovalci vseh vrst prometnih sredstev in prometa samega. Te tako impresivne »mehanične igrače« jih privlačijo s skrivnostno močjo. Vzgojiteljice jim s skrbnim načrtovanjem

njem prometne vzgoje omogočijo take igralne aktivnosti, v katerih otroci do neke mere izkorisčajo ta neznanski interes za promet.

A vendar svoja spoznanja izrazijo še na nek drug, njim lasten način: z risbo.

Prometna sredstva in promet so eden konstantnih motivov na risbah predšolskih otrok. S svojo neokrnjeno ustvarjanostjo in nešablonskim načinom upodabljanja otroci na svojih risbah prečarajo prometna sredstva v - za odrasle - čudoviti novi svet. Če ga le kdo hoče opaziti.

Na razstavi v vrtcu na Bledu si bodo te risbe in vse ostalo lahko ogledali starši vseh otrok, vključenih v vrtec. Pri ogledu jih bodo spremljale vzgojiteljice v seveda njihovi otroci.

Vzgojnovarstvena organizacija Radovljica

Ko te dni prebiram v dnevnom časopisu probleme s katerimi se ubada naša družba, sem se odločil, da napišem tudi moj primer, ki govori, da bi tudi pripravil veljati načelo: »prave ljudi - na prava mesta.«

V podjetju »Jelovica« Škofja Loka sem bil zaposlen 38 let, od tam sem šel tudi v pokoj. Ko pa sem se pred nekaj dnevi oglašil v podjetju (imel sem opravek), sem se mimogrede oglašil v pisarni nekdanje šefinje. Ob pozdravu sem od nje dobil naslednji odgovor: »Z vami se ne pogovarjam, zame ste nihče.« Bil sem zelo zelo presečen in užalen. Zaradi presečen sem nad njenim odnosom do človeka, ne glede ali sem bil član tega kolektiva ali ne.

Ko o tem razmišljam, menim, da takci ljudje, ne glede na njihove strokovne kvalifikacije nimajo pogojev, da zasedajo tako mesta, saj z njihovimi nesprejemljivimi odnosmi kalijo medsebojno razumevanje. Znano je, da kjer ti odnosni niso urejeni, tudi ni rezultatov dela. Kam pa nas to vodi, vidimo in občutimo vsak dan.

J. T.

(Naslov v uredništvu.)

SERVIS ZA OBČASNO VARSTVO OTROK NA DOMU - PEDENJPED

Starši!

Želite si obiskati kino, gledališče, uživati na koncertu ali se sprostiti v družbi prijateljev, pa nimate preskrbljenega varstva otrok. Nudimo vam možnost, da brez skrbi odideš od doma, mi pa bomo medtem varovali vašega otroka

Pokličete nas lahko VSAK DELAVNIK od 12.00 do 16.00 ure, na tel. štev: 24-781

IZ ZGODOVINE NOB (47)

Ivan Jan

Bilo jih je eno samo veliko srce

Veliko je bilo takih mam, zlasti po hribovju in ob njihovem vnožju, ki so si prislužile ime partizanske. To so bile tihе, skromne, navidezno celo plahе, tudi verne ženske, kakršne so bile po večini. A bilo jih je eno samo dobro in veliko slovensko srce.

Ce bi jih tu hotel samo naštetiti, ne da bi opisoval njihova nesebična dela, bi bilo veliko premalo prostora. In ta materinska, nesebična človeška ljubezen je bila med osnovami tistega, kar je nadročno gibanje delalo neuničljivega. Prava ljubezen je vedno zelo skrita, zato pa močno in nepromagljiva.

Ce je bilo lani ob tem času tu napisanih nekaj podatkov o ubitih junakinjah, kot so bile Rezka Dragarjeva, Julka Pibernikova in Pavla Medekatarina, naj letos vsaj omenim nekaj mater, ki so vse od 1941. leta tihе, neodcenljivo sprejemale partizane in skrbele zanje najmanj tako, kot če bi bili njihovi sinovi. A preti mi nevarnost, da s tem, ko ne morem naštetiti vseh, nehotno marsikateri storim krvico. Vendar jih bom prav zato naštel samo nekaj, ki naj bi simbolično predstavljale vse njim podobne materje. Podatki in spomin na nekaj vasiljevo nekaj le težko, saj mladina očitno slabu poznava zgodovino, ko so ameriške ženske 8. marca 1909 prvič priredile velike demonstracije, ko so poleg drugega zahtevali tudi splošno volilno pravico za ženske. Na osnovi teh demonstracij so ženske-socijaliste na konferenci v København na pobudo revolucionarke Klare Zetkin 8. marca sprejeli konstitucijo na Gorenjskem sploh. Do vseh bolnih

in ranjenih je kazala materinsko skrb, ne da bi pri tem pomisliла, da tvega ne le življence svojcev in sebe, temveč tudi nemočnih bolnikov in ranjencev. Pri tem ji je pomagalo tistega nekaj medicinskega znanja, ki si ga je poprej nabrala kot babica, vse drugo pa je

DOMACI ZDRAVNIK

ROŽMARIN POVEČUJE PREKRVALJENOST

Rožmarin je doma v južni Evropi; pri nas ga gojimo v kontinentalnem delu Slovenije, predvsem v lončih in drugih posodah, na Primorskem pa tudi na prostem. Rad pozebe. Na sončnih legah in v ugodnem podnebju ima več olja.

V lekarništvu so znani rožmarinovi cvetni in rastline v cvetu, iz njih pridobivajo rožmarinovo olje. To olje pa je sestavina rožmarinovega mazila in cveta za rane.

Rožmarin vsebuje zdravilne grenčine in smole, znatne količine eteričnega olja in čreslovine. Majhne količine saponinov skrbijo za skladno delovanje vseh našteti snovi. V majhnih količinah zboljujejo rožmarinove olje prekrvaljenost in širi krvne žile, če ga damo na kožo, povzroči vnetje. Kakor pri mnogih drugih zdravilnih zeliščih, tako tudi pri tem napravijo prevelike količine škodo. Posledica so boleča vnetja.

Ker povečuje prekrvaljenost, je rožmarin primeren za zdravljenje pri slabih prebavah in lenem želodcu, pri pomanjkljivi prekrvaljenosti in bledici. Zmore poziviti delovanje jeter in izločanje žolča. Pomaga pri slabem krvnem obtoku z nizkim krvnim pritiskom in neurejenim pulzom.

Zoper vse omenjene bolezni pijemo 2 skodelici čaja na dan. Pripravimo preliv iz 1 čajne žličke suhih, drobno zreznih listov in cvetov ali samo cvetov za 1 skodelico.

Rožmarinov zavrelak dodajajo kopelim, cvet pa vtirajo pri ohromitvah, mišičnem revmatizmu, bolečinah v živcih, glavobolu, duševni in telesni preutrujenosti. Cvet lahko pravimo sami. Na 1 dkg rožmarinovega olja (iz lekarne) naličimo 1/2 litra 70-odstotnega alkohola (vinskega žganja) in dobro stresemo.

Uporaba rožmarina v ljudskem zdravilstvu:

Rožmarin skuhajo v kozjem mleku in vsak dan pijejo proti sušici.

Pri težkih očeh pripravijo čaj iz enakih delov rožmarinovega cvetja in kamilic - 1 čajno žličko mešanice kot preliv - in delajo očesne kopeli z mlačnim čajem.

Pri duševni izčrpanosti, jalovosti žena, bledici, za čiščenje krvi, za odvajanje vode pijejo 3-krat na dan na teče in 1 uro pred kosirom in večerjo po 1 šilce rožmarinovega pripravka (70 g rožmarinovih listov namakajo 4 dni v litru dobrega belega vina in odcedijo).

PRAV JE, DA VEMO

E VITAMIN

E vitamin je v žitnih kalčkih, rumenjaku, maslu, rastlinskih oljih, v soji in arašidih (ameriških lešnikih). Topi se v maščobah. Razkrajo ga ultravijoličasti žarki in žarka maščoba. Kot antioksidant znižuje osnovno presnovo (bazalni metabolizem). Rabimo ga 30 mg na dan. Znaki pomanjkanja so motnje v spolnih funkcijah organizma in splavi.

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Živjo!

Pred tremi leti je postal TOM CRUISE najbolj iskan igralec na svetu. Seveda, takrat so posneli uspešnico Top Gun, ki je postal najboljši film leta in je prinašal velik dobiček. Tom Cruise se je rodil 3. julija 1962 v New Yorku. Nastopil je v legendarnem filmu The outsiders ob vrsti znanih mladih igralcev, ki so Patrick Swayze, Ralph Macchio, Matt Dillon, C. Thomas Howell, Rob Lowe in Emilio Estevez.

Ko je bilo Tomu dvanajst let, sta se njegova starša ločila. Odraščal je z mamom Mary Lee in tremi sestrmi. Pri sedemnajstih je bil zelo navdušen za šport, posebej ameriški nogomet, baseball in rokoborbo. Vendar pa ni imel vedno sreče; pri rokoborbi se je poškodoval in takrat se je odločil poskusiti kot igralec. Ob strani mu je stala mati, ki mu je svetovala in ga spodbujala. Za igralski poklic je potrebe veliko sreče, talenta in odločnosti. Sprva je Tom misil predvsem na gledališče, sčasoma pa si je začel nastope na televiziji. Redno je hodil v kino in si ogledal prav vsak nov film. Kmalu se mu je nasmehnila sreča, saj je dobil ponudbo v televizijski nadaljevanjki in odkorakal na poskusno snemanje. Seveda, prvič ga je polomil. Vendar je vztrajal. Prijavil se je na avdicijo za film Endless love (Neskončna ljubezen) in dobil stransko vlogo. Vendar pa njegove sreče še ni bilo tako hitro konec. Dobil je novo ponudbo v filmu Taps in zaigral ob Seanu Pennu, ki je kasneje postal Tomov dober prijatelj. Prav Sean je pomagal Tomu, da ne opozoril nase ameriške filmske producente. Po komediji Loosing it, ki ni imela nikakršnega odmeta, pa je prišel filmski hit The outsiders, ki sem ga že omenila. Isto leto je Tom zaigral še v dveh filmih: Risky business (Tvegan posel) in All the Right Moves (Pravilne poteze). V filmu The legend je ob Mii Sari zaigral Jacka O'Greene. Res zadovoljen pa je bil lahko s filmom Top Gun, kjer je igral junaka Metverika. Ob njem je igrala Kelly McGillis. Leta 1986 je posnel film The Colour of Money (Barva denarja) ob Paulu Newmanu. Novejša filma Toma sta Rainman, v katerem je zaigral ob Dustinu Hoffmannu, in Cocktail. Tom je poročen s sedem let starejšo Mimi Rogers. Upam, da bo film Cocktail prišel tudi v naše kinematografe. Za Tomove oboževalce pa še naslov:

TOM CRUISE,
c/o Andrea Jaffe PR,
9229 Sunset Blvd.,
Los Angeles, CA 90069,
USA.

Cao, Marjeta

ku hitro stekla domov. Vzela sem sanke in se šla sankat.

Sneg hitro kopni, saj so sončni žarki že kar topli. Potrudila se bom, da bom izkoristila vsak prosti čas za veselo zimsko rajanje.

Sanja Parte, 2. r. OŠ Jezersko

ZA DOM IN DRUŽINO, IZ ŠOLSKIH KLOPI

TA MESEC NA VRTU

Ko marca tla več ne zmrzujejo, odstranimo ali pa vsaj zrahljivo zimsko odejo pri trajnicah. Pri tem seveda pazimo, da ne polomimo mladih poganjkov. Hkrati odstranimo tudi bolne in poškodovane dele rastlin. Ker še zmeraj lahko pritisne hud mraz, obdržimo v bližini material za pokrivanje.

V zadnjem tretjini marca poravnamo zemljo, s katero smo pokrili nizke vrtnice zoper mraz. V višjih legah in hladnejših predelih s tem še nekoliko počakamo. Kadar zemljo razgrinjamo, morajo biti tla vsekakor tala, sicer pa moramo tudi, da grmni preveč gost.

Kdor namerava vrtnice posaditi na novo, se mora dela lotiti že marca. Tla je treba prerahljiti dve lopati globoko. Vrtnice ostanejo na istem mestu dolga leta, zato moramo tla pogoniti s humoznimi snovmi. Najboljša sta preperel hlevski gnoj in sota. Če tega nimamo, lahko uporabimo tudi grobo kompostovko. Vse snovi pa morajo priti v zgornjo plast tal. Narobe je zakopati jih bolj globoko, ker nastaja ob pomanjkanju kisika slab humus.

Vrtnice moramo tudi obrezati. Vrtnice cveto zlasti na tistih poganjkih, ki se razvijejo na

PET MINUT ZA BOLJŠI VIDEZ

RAZPOKANE ROKE

Če imamo od vetra ali vode razpokane roke, nam pater Simon Ašič svetuje kopel v kamilach in mleku. 1 žlico kamilic skuhamo z malo mleka in v tej gošči držimo roke oz. prste vsaj 5 minut. Lahko pa si pomagamo tudi z oljem. Segregemo ga in zvečer v njem okopljemo roke. Čez dan si potem nadenemo rokavice.

Pomagamo pa si tudi z jajčnim beljakom in mandljivim oljem. Jajčni beljak pomešamo z malo mandeljnovega olja in nekaj kapljic lime. S to mešanico si natrimo roke. Potem naj roke nekaj časa mirujejo.

O REVOLUCIJI SO REKLIMI

Upor misli je vedno predhodnica uporu orožja.

Wensdwell Phillips

V revoluciji sta dve vrsti ljudi: tisti, ki jih začnejo in tisti, ki se z njimi okoriščajo.

Napoleon I.

MODA

Tudi letosnja pomlad bo modna v usnju. Utok Kamnik je na zadnjem sejmu mode v Ljubljani pokazal odlične moške jakne iz ovčje ali svinjske nape. Odlikuje jih športni krov, najbolj pa jih bo moški svet vesel zaradi številnih večjih in manjših žepov. In kje se dobijo? Predvsem v njihovi industrijski prodajalni v središču Kamnika in tudi po vseh boljih z usnjeno konfekcijo založenimi trgovinami. Morda še to: vse njihove modele je kreirala modna kreatorka Tatjana Fuger. - Foto: F. Perdan

POSKUSIMO ŠE ME

Zeljnata solata s krompirjevimi žganci.

Olupimo krompir. Debelejšega razpolovimo, drobrega pustimo celega, da kuhan ni preveč moker. Zalijemo ga z vročo vodo, osolimo in kuhamo do mehkega. Nato ga odlijemo čim bolj do suhega in ga z železničnimi vilicami dobro razdrobimo in zmešamo, da dobimo žgance.

Med kuhanjem drobno narežemo zeljnato solato. Scvremo precej zaseke, da so ocvirki lepo rumeni. V polovico zabele damo kis, ga zavremo in vročega vlijemo na osoljeno solato. Hitro zmešamo in damo solato do roba sklede. Na sredo sklede z vilicami nadrobimo krompirjeve žgance tako, da se ob robu še vidi solata. Žgance po vrhu zabelimo z ocvirkami.

Ta jed se navadno je iz skupne sklede in se je na kmetih pogosto kuhal, danes pa je skoraj pozabljen, nam piše naša bralka Ivana B., ki se nam je na našo pobudo oglasila z vrsto odličnih in zanimivih receptov. Tako je prav. Ne le, da na tak način ožive stare, že marsikje pozabljenje jedi, marsikatera mlada gospodinja bo le tako spoznala stare gorenjske jedi, ki jih bodo ob današnjem draginji še kako prav prišle. Kar nekaj pisem se je nabralo v uredništvu, vse bomo z največjim veseljem objavili. Seveda pa še naprej pričakujemo vaših preskušenih receptov, drobnih nasvetov... Vsak bo prišel še kako prav, verjemite.

Pa še nekaj. To pomlad pripravljamo posebno prilogu Gorenjskega glasa, v kateri bomo opisali nekaj najbolj vidnih zdravilnih rastlin pri nas in njih uporabo. Prosimo vas, prispevajte še ve, drage bralke, svoj delež. Vsaka ima zagotovo kakšen cisto svoj recept za zdravljenje tega ali onega, nasvet, ki ji ga je zaupala še stara mama, sosedka. Napišite kakšne mešanice čajev kuhate pri teh ali oni bolezni, sicer, katero rastlino posebno cenite za to ali ono zdravljenje. Če boste sodelovali, bo priloga še bolj pestra, še bolj popolna. Vsekakor pripisite svoj naslov; tudi pri zdravstvenih nasvetih bo deloval žreb za Glasove izlete.

ureja DANICA DOLENČ

Abeceda

A je abeceda,
ki v šoli nam preseda.
B je balon,
rdeč je kot bonbon.
C je cesta,
ki me pelje do mesta.
Č je čebula,
okrogla kot bula.
D je debela hruška,
na glavi mi je zrasla buška.
E je kot encijan,
razveseljuje te vsak dan.
F je figa,
zraven nje pa osel riga.
G je gozd,
velik kot Udin boršt.
H je hrast,
velik kot Triglavsko vas.
J je jablana,
jabolka zrela ima.
K je klopotec,
klopotec igra, kmet trgatev ima.
M je marsovec,
po Marsu se vozi.
N je Nil,
v njem se igra krokodil.
O so očala,
na nos jih je dala mama.
P je paprika,
najboljša je polnjena.
R je raketka,
na luno leti, jo želi.
S je skok ali smuk,
po strmini - horuk.
S je šola,
vanjo vsak hoditi mora.
T je trava,
na kateri se pase kравa.
U je ura,
vprašam jo, koliko je ura.
V je veverica,
skače kot športnik Carl Veveričar.
Z je zmaj,
z njim poletim v drugi kraj.
Ž je želva,
srečo želi kakor mi vsi.

Marko Bezjak, 4. a. r. OŠ
Francete Prešernova Kokrica

MORDA NISTE VEDELI

Katera pisava ima največ in katera najmanj črk?

Največje število črk ima kampičska pisava, kar 74. Najkrajša na svetu pa je pisava rotokas s Salomonovih otokov. Ima le 11 črk.

Iz mojega dnevnika

Obiskal nas je čarodej. S seboj je imel čarobne pripomočke za čaranje. Prosil nas je, naj mu pomagamo izgovarjati čarobne besede, ki se glasijo takole: abraha-dabra-bum.

Mojo prijateljico Andrejo je prosil, naj mu posodi prstan. Ker je bila Andreja tako dobra, da mu je posodila prstan, ji je čarodej napolnil kužko. Znal je zelo dobro čarati. Začaral nam je tri golobčke in belega zajčka.

Carodej nas je s temi čarovnijami zelo navdušil. Učenci želimo, da bi nam začaral lepo novo šolo. Na koncu čarovnij si je čarodej zasušil en velik, velik aplavz.

Tina Klemenčič, 3. r. OŠ Bukovica

ureja HELENA JELOVČAN

Na snegu

Dolgo sem čakala zimo. Že za novo leto je bilo tako žalostno, ker ni bilo snega. Potem so prisile naše počitnice, snega pa od nikoder. Sele sedaj, konec februarja, je vendar zapadlo nekaj snega. V pondeljek sem po pou-

ku hitro stekla domov. Vzela sem sanke in se šla sankat.

Sneg hitro kopni, saj so sončni žarki že kar topli. Potrudila se bom, da bom izkoristila vsak prosti čas za veselo zimsko rajanje.

Sanja Parte, 2. r. OŠ Jezersko

Nina Žvegelj, 5. b. r. OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

Marjeta, Andreja in Gregor z znanjem in malce sreče do prepričljive zmage na kvizu Mladi in kmetijstvo

Boste gnojilo prodali? Ne, to pa ne!

Bled, 11. marca - "Kviz Mladi in kmetijstvo, ki je bil tokrat že štirinajsti, bo treba osvežiti in mu dati novo vsebino," je po končanem gorenjskem tekmovanju v soboto na Bledu dejal glavni organizator Gorazd Kokalj, očitno ne najbolj zadovoljen z udeležbo (devetih ekip) in sploh z odzivom med mladimi. Tekmovanje, ki sta ga organizirala Živinorejsko-veterinarski zavod Gorenjske in občinska konferenca ZSMS Radovljica, pa je kljub temu dobro uspelo.

Trojka iz tržiške kmetijske zadruge, Marjeta Lukanc in Andreja Markič iz Žiganje vasi ter Gregor Šlibar iz Kotorja (mentorica Mili Pušavec), je pravilno odgovorila na vsa vprašanja o varčevanju v gospodinjstvu, razvojnih ciljih kmetijsko nerazvitih območij, možnostih zniževanja stroškov v kmetijstvu, o vzgoji sadja in gnojenju in si prislužila skupno tristo kilogramov umetnega gnojila (sto ga je podarila "njihova" zadruga). Na vprašanje, ali bodo nagrađeni "pretopili" v denar, so odgovorili, kot bi bili dogovorjeni: "Ne, to pa ne!" Gregor pa je še dodal: "Doma je res že precej velik kup gnojila, vendar ena ali dve vreči ne pomenita veliko."

Ko smo se pogovarjali z zmagovalci, smo zvedeli, da vsi izhajajo iz kmečkih družin. Marjeta je dajikinja kranjske ekonomske šole in mora predvsem med poletnimi počitnicami poprijeti za delo na kmetiji in tudi v hlevu, v katerem je trenutno dvanajst goved. Andreja obiskuje drugi letnik srednje kmetijske in mlekarške šole v Kranju in bo, vsaj takšni so družinski načrti, nasledila starše na kmetiji, na kateri ta čas redijo osemnajst goved, predvsem bikov. "Ceprav je kmetovo delo še vedno premalo cenjeno, pa se zadnje čase tudi vse več mladih odloča za ta poklic. V industriji ni več tako rožnato, kot je bilo nekdaj, sicer pa ni vse denar, pomembna je tudi svoboda, možnost, da sam odločaš o delovnem času," je dejala Andreja in poučila, da se je v šoli veliko naučila, da pa je preveč teorije in premalo prakse. Gregor se strinja, da je v kmetijstvu prihodnost tudi za tistega, ki hoče in zna delati. Med vsemi dejavnostmi, s katerimi se ukvarjajo na kmetiji, sta po njegovem mnenju najdonosnejši gozdarstvo in kisanje zemlje, manj pa pridelovanje krompirja in živinoreja. Ker je kmetija precej velika (redijo okrog dvajset glav živine), sta oba, oče in mama, doma, po svojih najboljših močeh pa pomagajo tudi sinovi. Dva študirata na fakulteti, Gregor, ki bo bržas tudi prevzel kmetijo, pa obiskuje kranjsko kmetijsko šolo.

Marjeta, Andreja in Gregor so na gorenjskem kvizu prepričljivo zmagali in bodo sodelovali na republiškem. Druga je bila ekipa Sloga iz Kranja (Milena Oblak, Tone Šenk in Janez Šifrer) in tretja jeseniška ekipa KŽK-tok Radovljica (Ivana Zupan, Katarina Kocjan in Blaž Černe).

C. Zaplotnik

Z rečnim nadzornikom Francem Brancem po črnih odlagališčih

Vodna nabrežja se dušijo v odpadkih

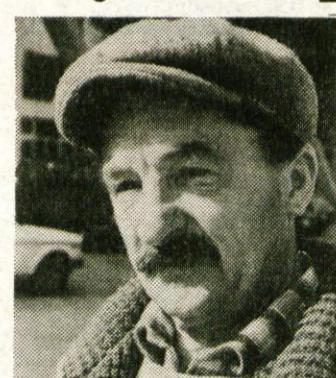
Jesenice, 13. marca - Šele tedaj, ko ti rečni nadzornik pokazuje vsa divja odlagališča ob naših vodah, si lahko ustvariš prav grozljivo sliko o onesnaženosti. Na že saniranih odlagališčih nastajajo nova. V jeseniški občini je 23 večjih črnih odlagališč in 29 manjših.

Vsi vemo vsaj za nekaj velikih divjih črnih odlagališč ob bližnjih nižinskih vodnih strugah, se jezimo in godrnjamo nad tistimi, ki onesnažujejo okolico, predvsem pa vode. Ko pa se odpravimo iz svojega kraja, pa kar nekako ne opazimo kupov plastike ob rečnih nabrežjih, ki so očitno za mnoge najbolj priročna divja smeštišča in odlagališča, po tistem, če saj voda tako ali tako vse odnes...

Ko smo se z rečnim nadzornikom Francem Brancem iz Vodnogospodarskega podjetja Kranj odpravili na temeljiti dnevnevi pregled rečnih

strug in potokov jeseniške občine, nismo niti slutili, koliko divjih odlagališč skriva na nabrežju in bližnji gozdovi. Dokončni vtis je bil pravzaprav grozljiv, še posebej, ker smo spoznali, koliko truda vlaga Franc Branc s svojimi sodelavci v to, da bi ohranil čisto okolje, a vedno znova in znova naleti na nove »kupčke« nesnage in odpadkov.

Ceprav so ogromno odlagališč odpadkov v Zelenici pri Podkorenju s sodelovanjem Vodnega gospodarstva Kranj sanirali, je ostalo očitno tako priljubljeno, da so se tam začeli kopitičiti novi odpadki,

Franc Branc, rečni nadzornik VGP Kranj

levem in desnem izvoru Save Dolinke. Prav nič bolje ni pri izlivu podkorenškega potoka Krotnika, kjer še vedno ležijo odpadki. Opaziti jih je v Vatisah pod Kepo, da o nekdanjem velikem odlagališču odpadkov v Kranjski gori niti ne govorimo. Ceprav se resno trudijo, da bi ustrezno sanirali ogromno kranjskogorsko odlagališče, je bilo minuli petek prav zlahka zaznati, da so iz nekega gradbišča na novo s kamionom vozili material. Nekdo pač ima še vedno ključ od »rampe!«

Franc Branc in drugi nadzorniki se po vsej Gorenjski trudijo, da bi za silo zravnali divja odlagališča in preprečili novim onesnaževalcem dostop do obrežij, a je marsikje trud povsem začman. Tudi na Jeseничah, ob obrežju Save, kjer nama je tik pred ogledom za

las ušel tovornjak, ki je navozil nekaj kubičnih metrov zemlje in drevesnih korenin skupaj z asfaltom na komaj sanirano območje. Tako, kot je pri Hermanovem jezu Podmežaklo vaščan mirne vesti stresal na dokaj onesnaženo obrežje samokolnico odpadnega materiala.

Kakšno okolico imajo stanovniki pod viaduktom Završnica v Mostah, je treba samo videti! Kot se je treba na lastne oči prepričati, kaj vse so vaščani Brega navozili na svoje divje odlagališče pod vasjo. Tako je kot na ogromnem odlagališču v Vintgarju, kjer se področje pogreza, kjer voda spirala umazanjo v strugo, ki postaja vedno bolj onesnažena.

In tako bi lahko govorili za vseh 18 večjih registriranih odlagališč in 70 manjših v radovalških občinih ter seveda še za druga črna odlagališča v jeseniški občini, ki jih je po evidenci Franca Branca 23 in 29 manjših. Če le dobijo onesnaževalce, jih takoj prijavijo, a kaj, ko se pojavitajo vedno novi in novi. Veliko ugodnejše je zvoziti odpadke na obrežje, kot se potruditi na uradno depozitijo. Iz malega kupčka takoj zraste velik kup in že je prepozna.

Kaj se zares na vsak način hočemo sami zastrupljati? Koliko let ali desetletij še potrebujemo, da bomo spoznali, da s takim onesnaževanjem obrežij uničujemo življenje in ogrožamo sami sebe?

D. Sedej

Na nekdanjem legalnem, danes pa črem kranjskogorskem odlagališču, je kljub prepovedi odpadkov vedno več. Ceprav naj bi bilo zaklenjeno, ima nekdo ključ in še vedno spušča na odlagališče tovake, ki odlagajo odpadni gradbeni material. - Foto: D. Sedej

Četrte zimske igre Alpe — Jadran

Pomembno vezivo sodelovanja in prijateljstva

Kranjska gora, 12. marca — Letošnje četrte zimske igre Alpe — Jadran je v soboto svečano odprt predsednik IS Slovenije in predsednik organizacijskega komiteja iger Dušan Šinigoj. Govoril je tudi predsednik delovne skupnosti Alpe Jadran, predsednik regije Lombardije dr. Sartori in tudi predsednik občine Jesenice Jakob Medja. Na igrah nastopa 601 športnik iz enajstih dežel Alpe — Jadran, iz Italije, Avstrije, ZR Nemčije in Jugoslavije.

Prve igre so bile 1981 v Aurozu (Veneto), druge 1985 v Beljaku in tretje 1987 v Piancavallu. Na vseh dosedanjih so se mladi slovenski športniki dobro izkazali. Na letnih in zimskih mladinskih športnih igrah smo bili vedno med najboljšimi ali najboljši.

Mladinske športne igre Alpe — Jadran so pomemben dejavnik sodelovanja med sosednjimi deželami in pokrajinami petih držav: Italije, Avstrije, ZRN, Madžarske in Jugoslavije. Igre nedvomno pomenijo — vsaj tako se je doslej pokazalo — pomemben vezivo med mladimi, ki se širi tudi na druga področja. Medsebojna športna srčenja najboljših mladih športnikov so dobro naložen kapital za krepitev vezi na drugih področjih. Prav mladi so tisti, ki naj bi v prihodnje razvijali in utrjevali gospodarsko, kulturno, turistično in drugo sodelovanje v tem delu Evrope.

Športna srčenja mladih so vedno svojevrsten dogodek v ustvarjanju boljšega povezovanja in razumevanja med narodi in ljudmi. Mladi različnih držav in sistemov se spoznavajo in ustvarjajo vezi in mostove prijateljstva in sodelovanja. Padejo

predsodki in tabuji. Različni jezik, navade in običaji niso ovira za razumevanje in sodelovanje. Nasprotno. Šport je univerzalni jezik, razumljiv vsakomur in v tem je njegova velika vrednost, ki jo je vredno in potrebno vedno znova prenašati tudi na vsa druga področja dela in življenja.

Letošnje zimske mladinske športne igre Alpe — Jadran sta organizirala skupaj ZTKO Jesenice in ZTKO Slovenije, pokrovitelj pa je IS Skupština SR Slovenije. Tako v vsebinskem, organizacijskem, športnem in družbenem smislu smo storili vse, da bi mladi športniki, športni delavci in gostje v Kranjski gori počutili kar najbolje. Pri tem nas je vodila zlasti misel in želja, da bi igre prispevale k nadaljnemu razvijanju in poglašljivanju dobrega sosedstva, preseganju mejnih črt, boljšemu razumevanju med ljudmi in narodi ter uveljavljanju naprednih idej med mladimi današnjega in jutrišnjega dne. Hkrati pa naj bodo igre tudi prispevek naših mladih športnikov v procesu zbljajevanja v povezovanju Jugoslavije z naprednim in razvitim delom stare celine. To je sporocilo in vsebina IV. zimskih

mednarodnih zimskih olimpijskih igr. Mladinske športne igre Alpe — Jadran so zato enkratna priložnost. V vseh delih delavne skupnosti je zato tako za polete kot zimske mladinske igre Alpe — Jadran veliko zanimanje. Iger se po pravilu udeležujejo najboljši. To še posebej velja za zimske športe, saj so Italija, Avstrija, ZRN in Jugoslavija tudi sicer med najmočnejšimi zimskošportnimi državami. Mladi športniki, ki bodo uspešno (dosegli najboljše rezultate) prestatli na preizkušnjo, lahko upravičeno upajo, da bodo v naslednjih letih uspešno nastopali tudi v članski konkurenči.

Kar zadeva športni vidik iger je znano, da prav mladi športniki (med 15 in 17 letom) nimajo veliko možnosti, da bi svoje znanje in sposobnosti preverjali na mednarodni ravni. Igre Alpe — Jadran so zato enkratna priložnost. V vseh delih delavne skupnosti je zato tako za polete kot zimske mladinske igre Alpe — Jadran veliko zanimanje. Iger se po pravilu udeležujejo najboljši. To še posebej velja za zimske športe, saj so Italija, Avstrija, ZRN in Jugoslavija tudi sicer med najmočnejšimi zimskošportnimi državami. Mladi športniki, ki bodo uspešno (dosegli najboljše rezultate) prestatli na preizkušnjo, lahko upravičeno upajo, da bodo v naslednjih letih uspešno nastopali tudi v članski konkurenči.

Naši hokejisti so odlično igrali. Na sliki posnetek s tekme naših v Lombardiji.

mladinskih športnih iger Alpe — Jadran, Kranjska gora 1989.

Zgodovina nam je namenila skupni živiljenjski prostor. Tu živimo že stoletja dolgo. Drug ob drugem in drug z drugim. Nikakršne druge izbire nimamo. To je edina možnost. In če je tako in tako je, potem moramo to naše sosedstvo in skupno živiljenje vedno znova razvijati, negovati in bogati.

Kar zadeva športni vidik iger je znano, da prav mladi športniki (med 15 in 17 letom) nimajo veliko možnosti, da bi svoje znanje in sposobnosti preverjali na mednarodni ravni. Igre Alpe — Jadran so zato enkratna priložnost. V vseh delih delavne skupnosti je zato tako za polete kot zimske mladinske igre Alpe — Jadran veliko zanimanje. Iger se po pravilu udeležujejo najboljši. To še posebej velja za zimske športe, saj so Italija, Avstrija, ZRN in Jugoslavija tudi sicer med najmočnejšimi zimskošportnimi državami. Mladi športniki, ki bodo uspešno (dosegli najboljše rezultate) prestatli na preizkušnjo, lahko upravičeno upajo, da bodo v naslednjih letih uspešno nastopali tudi v članski konkurenči.

Letošnje mladinske zimske igre Alpe — Jadran so potekale v naših najbolj znanih zimskošportnih središčih. Tekmovanja so se odvijala na tekmovališčih v neposredni bližini sosednjih držav, Avstrije in Italije. To je izredno koristno za nadaljnjo afirmacijo zimskoga turizma v tem delu Slovenije. Še zlasti pomembno je, da je igre potekale v trikotniku treh mejnih pokrajin (Koroške, Slovenske in Furlanije — Julisce krajine) in treh sosednjih držav — Avstrije, Italije in Jugoslavije, saj so prav te tri pokrajine uradno najavile kandidaturo za

ene od prihodnjih zimskih olimpijskih iger. Mladinske zimske športne igre Alpe — Jadran so bile tako dobra naložba za prihodnost. Zlasti še, ker bodo (tako vse upamo) nekateri udeleženci letosnjih mladinskih iger Alpe — Jadran po vsej verjetnosti udeleženci bližnjih, velikih zimskih športnih tekmovanj v Kranjski gori in Planici in naslednjih zimskih olimpijskih iger.

Sodobne mednarodne razmere terjajo, da izkoristimo vsako možnost in priložnost za razvijanje in krepitev dobrih sosedskih in medsebojnih odnosov. V prostoru kulture, športnih prireditve itd. Državne meje pri tem niso bile in niso nikakršna ovira. Celo obratno. Športniki in športni delavci pomembno prispevajo k širiju in bogativosti vsebine tega sodelovanja in razumevanja. Šport je tudi tu opravljal pomembno poslanstvo. In želimo, da bi bilo tako in bolje tudi v prihodnje.

Rezultate objavljamo na športni strani.

D. Humer

Foto: F. Perdan

V Škofji Loki se poraja zanimivo društvo

Vse za zdravje

Škofja Loka, 13. marca — Tego je sodobnega živiljenja, polnega stisk in stresov, se z zahoda uspešno selijo k nam, čeprav bi primerjava razvitosti tega in onega gospodarstva oziroma družbe ne zdržala. Hkrati s tegobami pa se selijo tudi različni načini »zdravljenja«; po eni strani gre za višjo kakovost živiljenja, ki se izraža zlasti v naravnih načinovih prehrani, po drugi pa doživlja pravčati razvjet domača lekarna iz zdravilnih zelilic ter »alternativci«, ki se ukvarjajo z radiestizo in bioenergijo. Eden vodilnih mož je »alternativne« te »alternativne« je Stane Oblak iz Škofje Loke. Zato res ni čudno, da je v Škofji Loki vznikla tudi pobuda o ustanovitvi društva za naravne načine živiljenja in zdravljenja.

V iniciativnem odboru so poleg Staneta Oblaka še nekatera druga imena. O osnutku programa dela društva, ki so ga poslali kot osnovo za soglasje k ustanovitvi, so pred dnevi razpravljali v občinski konferenci, ki je neke vrste ustanovitvena botra vsem društvi. Menili so, naj društvo bo in na delu, če izpolnjuje družbene norme in nikomur ne škoduje.

Vsekakor je ustanovitev takega društva pomembna za večjo popularizacijo naravnega načina živiljenja ljudi, presojo o učinkih zdravljenja s čaji, mažami, bioenergijo in podobnimi metodami pa prepričamo ljudem, ki vanje verjamejo in jim pomagajo premagovati težave. Ne nazadnje tudi tisočletja nazaj niso poznavali drugačnih zdravil...

Eina od osnovnih načinov novega društva bo širiti obveznost o naravnih načinih živiljenja in zdravljenja, zlasti na strokovnih predavanjih, seminarjih in tečajih. Društvo se bo potegovalo tudi za legalizacijo vseh

TEMA TEDNA

Slovenke pa v trans!

Zdaj, ko nam mili nam Šolevičev poba, zagnani organizator vsejugoslovanskih mitingov, tako trmasto ponuja bratsko pomoč in razsvetljenje v Cankarjevem domu, je uradna politika rekla ne, mi pa smo otrpnili kot miš pred kačo.

Zakaj se vendarle ne bi pricijazil in dokazal, kar mu je dokazati naročeno: da je vsaj 99,9 odstotkov Slovencev, ki bi miting obsojalo, kontrarevolucionarjev in dejanskih notranjih sovragov. Če ti frdamanji slovenski pluralisti res že na noben način ne verjemajo novodobnim zgodovinopiscem, da so zgolj in le neki naduti nomadi s severa in so bili zato že pred časom dobrodušno poslanici v Celovec in v Philadelphia, jim je v Smoleovem domu sredi Ljubljane treba kričavo zabrusiti zadnji svarilni apel, ki so ga pred tem z zares pravo diplomatsko eleganco in duhovno toleranco med drugimi izrekli številni srbski pisatelji: mi se z vami ne gremo več dolgočasne in spravljive zimske igrice. Človek ne jezi se, mi že nekaj časa in z vsemi igramo le DOMINI! Kdor se po naše dominat ne zna in noče, pač kot domina pada. Kdor pa se sploh trmasto in topoglavno upira, lahko pričakuje bratsko dominarsko intervencijo.

Slovenci z zavrnitvijo vrlega Šolevičevega dečka zamujamo enkratno priložnost in zadnjo možnost, da bi na licu mesta in v svojem lastnem domu slišali, kar nam je demokratičega in prijateljsko prepričljivega slišati: da nas je pravzaprav le strah, da bi izgubili kolonije na jugu; da smo se stisnili v tisti kot pod Alpe, da bi veleposetniško izkorisci druge; da pa bi bil sploh že skrajni čas, da tenkočutno prisluhnemo in verjamemo leaderju malo manj majhnega naroda, ki se je populistično zgordil že na takliko zmagovalnih in veličastnih mitingih.

Naša anketa

Politika? Oh, ah in sploh!

Le zakaj ne bi tudi sami kdaj kaj samokritično in odkritočno priznali? Res je - prav močno naivno smo si predstavljali, da bodo v anketi na vprašanje, kaj mislite o politiki in politikih naši naključni sogovorniki rekli kaj odločnega in določnega, če ne že kaj kritičnega ali celo ironičnega in cincnega o komaj dojemljivih razpletih v političnem življenju Jugoslavije. A spoznali smo, da ljudje s strahom in upravičeno bojavijo spremljajo dogodke, saj so nas nekateri celo naknadno prosili, da njihovih odgovorov ne bi objavili.

Bronka Pust, zasebna frizerka: »Spremljam dogodke, seveda jih spremljam! Iz časopisov, slišim po radiu in vidi po televiziji. Saj bi se včasih kar zjokal, vse postaja tako nerazumljivo in nedojemljivo. Podpiram naše slovenske politike in slovensko politično usmeritev nasprosto, ostali pa: oh, ah in sploh!«

Barjamej Isa, Albanec s Kosova: »Štiri leta sem zapošlen v Sloveniji, doma imam ženo in otroke. Jasno je, da poznam vse jugoslovanske politike in tudi razmere na Kosovu dokaj dobro. Slabo je, slabo, v zadnjem času celo najslabše! Tu, v Sloveniji, je vsaj toliko demokracije, da me ni strah, če se s kom družim ali s kom govorim. Saj razumete!«

Rok Marčič z Jesenic: »Prav nič dobrega si ne mislim in prav nič dobrega ne morem povedati! Slovenija vodi pravilno politiko in podpiram slovenska politična in gospodarska prizadevanja in usmeritve, medtem ko si nekateri ostali deli v Jugoslaviji zares preveč privoščijo in zares preveč dopuščajo.«

Majda Gomilšek: »Prav dobro smo obveščeni o vsem in prav nič dobrega nam ne obetajo zadnji dogodki. Vsi poznamo stališče slovenske politike in vsi jo tudi podpiramo, kaj več pa ne morem reči.«

Bajra Grbeši, Albanc s Kosova: »V Slovenijo sem prišel šele pred nekaj meseci in v Sloveniji tudi dobil zaposlitve. Na Kosovu je ni, vsaj za mladne ne. A tudi drugače so razmere v pokrajini dokaj hude in zelo težke. Redno spremljam poročila o dogajaju v nem, kako bi se počutil doma. Tu, v Sloveniji - sploh ne veste, kako lažje dihat!«

D. Sedej
Foto: F. Perdan

Dahnili so da:

V Škofji Loki: Brigitte Vehar in Nenad Stožinić iz Žirov; Metka Čoprež in Bernard Potočnik iz Selca.
Na Jesenicah: Elizabeta Gale in Aleš Berčič z Jesenic; Anka Despotović in Rade Beljanović z Jesenic.
Čestitamo!

ČVEK

Tako je treba

Radio reporter Dennis Heart iz Floride je bil izjemno nesrečen, ker ga izvoljenka ni marala. Odločil se je za nenavadno potrebo: preko radijskega programa je zaprosil svojo izvoljenko Joan, naj se vendarle z njim poroči. Nenadoma se je javilo na desetine Johanic, ki so takoj sprejele Dennisovo ponudbo. Ko je prava Joan to slišala, se je nemudoma oglašila na radiu in prisiliла Dennisa, da jo na koljenih in osebno zaprosi za roko...«

Roparski striptiz

Nasirud Ahmed se je nenevadno opremil odpravil na bančni rop. Ko je oropal banko za komaj dva tisoč ameriških dolarjev, ga je policia zelo lahko našla. Ko je namreč bežal, se je vseskozi slačil in to po naslednjem vrstnem redu: rokavice, štirje pari hlač, vetrovka, debel pulover, jakna, bolniška halja, štiri srajce in dve majici. Ko je detektiv našel, je bil Nasirud popolnoma gol!

Kaj je pisal Gorenjec

Plesni venček samcev

Na plesnem venčku kranjskih samcev se je zbral toliko občinstva, da se je zopet splošno poudarjalo nedostatnost dosedanjih prostorov. Prišlo je tudi mnogo gostov iz Ljubljane. Vročina je vladala v pretesni dvorani, čeprav je zunaj mrz in sneg.

Na rdeče preoblečenih in z zelenjem prepreženih stenah so visele grbi s samskimi znaki (karte, smodke, zavratniki, krtače, gumbi, šivanke, čiki). Videli smo mnogo krasnih toalet. Plesalo se je neprestano. Odlikovali so se, kakor običajno, posebno oženjeni gospodje, ki so zbog domače vzgoje najbolj usposobljeni za to plemenito umetnost. Hvaležnost plesoljubnega ženstva jim je zagotovljena že na tem svetu. Še celo samice so se na tem častnem večeru dale omehčati. Vztrajno so se vrtele po gladkem parketu.

Miloš Likar

vasica, »čer so Medvedi, Voki, Tigri in Levi doma,« kot se pravi posameznim starim domačijam. Odkod imena tako krvolčnih zveri? »Kako bi le vedel,« se smejava prijazni domačinki, »a vedno se je govorilo, da je tedaj, ko je poleg Medvedovih naredil hišo drug domačin, nekdo ročno napisal na pročelje Vila Lev, pa je bilo tedanjemu gospodarju kar všeč. Bila sta že Medved in Volk in je bilo tudi naslednjemu všeč, da se doma reče pri Tigru. Tradicija bi se tudi z risom nadaljevala, a tedanjem gospodar ris nikakor ni hotel biti. Ko je četrти ali peti gospodar nekako prislo-

nil hišico k robu, so se vaščani ročno domislili, da bi bil lahko Slon ali pri Svonu. A se je gospodinja Katra odločno uprla in tako tudi Svonu nimamo.«

Med svetovno vojno so, kot pravita, Važani »veliko gor pláčali« in nikoli nisi vedel, kaj te čaka jutri. Vas je na samoti in je vedno nudila zavjetje partizanom, še posebej bolj odmaknjena Rekarjeva domačija, kjer nikoli niso odrekli pomoci partizanom in aktivistom, ki so se redno oglašali.

68-letna Ivana in 65-letna Minka govorita pristočno važansko govorico; po menju strokovnjakov, ki se ukvarjajo z narječji in so ju večkrat obiskali, res pravo staroslovenščino. »Včasih so Važani nekako vse spreobračali na »s« in govorili, denimo: Ta pa je tok grs (grd). Zdaj pa je še vedno v rabi tisti »č«, po katerem nas vsi spoznajo in nas dražijo: ščira pa četna pred čevdrom leži, pa na čikla, ima tače vliče rdeče piče... A tako pač govorimo in se tudi še vedno spominjamo šaljive pesmice iz časov, ko je bila vas zares precej odmaknjena in brez cestne povezave:«

Na Vaze, na Vaze so vozke steze, niso za fante, so le za koze...«

Ivana Čuden

Rekarjeva domačija na Zgornjih Lazah je ena najstarejših domačij, kjer lastniki hranijo številne zanimive in zelo stare dokumente

skih graščakov, z rozo na svilu. Žal prav tega nimamo več, saj ga je nekdo odnesel in nikoli vrnil,« pravita Minka in Ivana. »Hraniva pa še številne pisane dokumente, tudi v gotici, med katerimi je morda zanimivo uradno pismo iz leta 1612, ki je bilo poslano po neki tožbi in pravi: Krištofu Rekarju je stara pravda priznana; če mu bo kdo nagajal, bo štrafan z 10 cekinov...«

Zares so zanimive stare davčne knjižice in številni dokumenti Rekarjeve domačije, po-

slani z blejskega gradu, iz let okoli 1600, 1700, 1800. Lastniki so se najprej podpisovali kar s črtico in še potem s križcem, saj so bili tedaj nepismeni. Pravi zgodovinski zaklad pa so imeli pečati na teh dokumentih.

Marija in Ivana pa tudi sami

pomnita zgodovino vasi, saj sta

vedno znali prisluhniti ustnemu

izročilu. Zanimivo je, da so na

Zgornjih Lazah ali Vazah, kot

pravijo domačini, prav posebna

hišna imena in tudi narečje Važanov je nekaj posebnega. To je

ureja DARINKA SEDEJ

Male gorenjske vasi

Zgornje Laze (1)

Piše: D. Sedej

»Na Vaze so vozke steze, niso za fante, so le za koze...«

Minka Čuden

prijetni in zgovorni domačinki, ki sta skupaj z nekdanjimi Rekarjevimi rodovci do danes ohranili veliko starih in prastarih dokumentov, ki pričajo, da je Rekarjeva domačija stara nekaj stoletij. »Oče je še hranil dokument iz leta 1500, pisan na jelenovo kožo, z enkratnim pečatom blej-

zadnjim,« reka Minka in Ivana Žvan,

Steklina ne pojenuje

Višje nagrade za uplenjene lisice?

Radovljica, 10. marca - Čeprav se o steklini zadnje čase ne govori (in piše) toliko, kot se je, denimo, lani, pa to še ne pomeni, da je "drugi val" mimo. Nasprotno - steklina ne pojenuje. Samo letos so na Gorenjskem odkrili 35 steklih živali.

Kot kaže, je največje leglo (steklih) lisic na Jelovici, od koder se "širijo" proti ravninskim območjem (Besnici, Selški dolini, Bohinju, okolici Bleda...). Če sodimo po podatkih, potem je s steklino najbolj ogrožena škoftjeloška občina, kjer so letos našli že osemnajst steklih lisic. Na drugem mestu je radovljiska, predvsem desni breg Save, z dvanajstimi steklimi lisicami in dvema domaćima živalima, sledijo kranjska z dvema in jesenška z eno lisico. V tržiški občini letos še niso našli stekle živali, res pa je tudi to, da doslej še nobene niso dali v preiskavo. Kot je povedala dr. Marija Seljak iz Zavoda za socialno medicino in higieno Kranj, so učinki polaganja vab, v katerih je bilo cepivo zoper steklino, za zdaj malo opazni - preprosto zato, ker je bilo vab premalo oziroma lisic preveč, vabe pa so bržkone pobrale tudi že okužene lisice.

Ker je radovljiska občina med najbolj okuženimi s steklino, je problematiko v petek obravnavala komisija za varstvo pred nalezljivimi boleznjimi, ki deluje pri izvršnem svetu. Veterinarski inšpektor Tomaž Pirih je povedal, da je steklina lani povzročila tudi gospodarsko škodo, saj je za to boleznijo zbolelo in poginilo sedem domaćih živali - pet goved, konj in ovca, letos pa tudi že dve. Na vprašanje, ali bo zato v občini potrebno cepljenje govedi, je odgovoril, da to ne bo treba, ker je spomladan predvideno še obsežnejše cepljenje lisic in ker bodo nadaljevali tudi z drugimi ukrepi, predvsem z odstrelom lisic. Ker je nagrajevanje lovcev z petdesetimi tisočaki za vsako uplenjeno lisico doalo dobre rezultate, komisija predlaga izvršnemu svetu, da poviša nagrado na 150 tisoč dinarjev. Justin Zorko, predsednik komisije, je tudi menil, da bi morali v primerih, ko se ljudje zaradi malomarnosti okužijo s steklo živaljo, sami plačati vse stroške. (Ena doza cepiva stane zdaj približno 200 tisoč dinarjev, nova pošiljka pa bo že precej dražja. Samo v radovljiski občini so lani cepili 52 občanov, na vsej Gorenjski 224.) Seveda je malomarnost zelo težko dokazati, dr. Seljakova pa je ob tem opozorila tudi na to, da ob preostrem ukrepanju ljudje ne bi bili pripravljeni povedati, kje so se okužili, na kakšen način...

C. Zaplotnik

Boje se klopov

Ko pridete iz gozda - na pregled!

Klopi, ki se okužijo od miši in drugih gozdnih glodalcev, povzročajo pri ljudeh bolezne, ki se ji pravi lyme borelioza. Na mestu, kjer se je prisesal klop, se najprej pojavi rdečica, nato se bolezni stopnjuje, nazadnje pa lahko povzroči obolenja sklepov. V Zavodu za socialno medicino in higieno bodo pred "sezono klopov" pripravili posebno opozorilo in navodilo o tem, kako naj se ljudje ravnajo, da se ne bi okužili. Ker se možnost okužbe veča, čimdlje je klop prisesan, je pomembno, da se po prihodu iz gozda najprej pregledate - še bolje (in lepo) pa bo, če vas kdo drug! Na Gorenjskem je bilo lani 31 primerov tovrstnega obolenja. Ker se klopi zadržujejo predvsem na podrstvi, so lyme boreliozi najbolj izpostavljeni gobarji in nabiralci gob, manj pa gozdni delavci. Če se na mestu, kjer je prisesal klop, pojavi rdečica, je priporočljiv obisk pri zdravniku.

C. Z.

NA SONČNI STRANI ALP Divja smetišča grozijo

Kranj, 10. marca - Nič kaj lepa slika za našo deželo niso številna divja, torej nedovoljena odlagališča odpadkov. Pri tem pa bolj od pokvarjene lepote zaskrbljuje dejstvo, da nihče ne ve, kaj vse se na teh smetiščih nahaja. Njihova vsebina stalno preti z onesnaženjem širše okolice, posebno na prodnatih, za vodo propustnih tleh.

Neodgovorni prebivalci najpogosteje odlagajo razne odpadke in neuporabne predmete ob vodah, v nekdanjih glinokopih in močvirjih ter zlasti v opuščenih gramoznicah. Čeprav ni nikjer lepo pogledati nametane smeti, so z vidika onesnaževanja narave v daljšem času najbolj nevarna prav odlagališča odpadkov na prodnatih tleh. Le en odslužen gospodinski stroj ali kak drug aparat z nevarno snovjo, prezrta posoda z organskim topilom ali razbita steklenka s strupom za zatiranje plevelov je lahko dovolj, da je čez leta onesnažena zaloga pitne vode na drugem mestu.

Čeprav je večina nedovoljenih odlagališč na bolj ali manj skritih krajinah, so jih mnogo že odkrili. Samo v radovljiski občini, na primer, so jih našeli blizu 80. Tudi v kranjskih občinah jih gotovo ne bi bilo manj, kot ocenjuje Drago Vuk iz kranjskega komunalnega podjetja, vendar imajo popisana samo večja neurejena odlagališča odpadkov. Problematična so predvsem smetišča na Jezerskem in Brniku, v Cerkljah, Češnjevku in Stražišču. Tudi ob cesti od Bitenj do Žabnice je v številnih jamah polno smeti, odlagajo pa jih celo v bližini naselij z urejenim odvodom smeti, kot sta Šenčur in Stražišče.

V kranjskem komunalnem podjetju se že pripravljajo na ureditev stražiškega smetišča, za kar je izdal odločbo sanitarni inšpektor. Ker pa odpravljanje neurejenih smetišč ni niti najmanj enostavna naloga, se zavzemajo zlasti za zajetje vseh izvorov odpadkov. Že sedaj odjemajo komunalne odpadke iz več kot 70 odstotkov vseh naselij. Spomladi bodo odjem odpadkov razširili še na kraje, ki jih je k temu primoral občinski odlok. Zbiranje odpadkov v starem delu Kranja in nekaterih odročnejših naseljih pa bo omogočil nakup manjšega smetarskega vozila.

S. Saje

Center za obveščanje Gorenjske

Postopno širjenje nalog

Kranj, 9. marca - Na današnji tiskovni konferenci v gorenjskem centru za obveščanje so ponovno predstavili namen centra in opisali opravljene naloge v dveh letih delovanja. Da bi ga lahko uporabili v morebitni vojni, mora že v miru postati zbirališče podatkov o vsem, kar ogroža človeka in okolje.

Centri za obveščanje, ki so del načrtovanega obrambnega sistema v primeru vojne, so v naši domovini organizirani na različnih ravneh. Kot je pojasnil pomočnik sekretarja v kranjskem sekretariatu za ljudsko obrambo Jelko Kacin, ima v drugih delih države tak center vsaka občina, v Sloveniji pa smo se odločili za ustavnovitev centrov po pokrajnah. Sedaj jih deluje 12, vendar niso vsi enako organizirani glede na dolžino delovnega časa v njih, kar določata tudi njihovo uporabnost.

Pri oblikovanju vsebine dela so v gorenjskem centru izhajali iz ocene ogroženosti ozemlja. Že v miru so namreč tudi tod možne različne naravne nesreče in druge hude nesreče, ob izrednih razmerah in vojni pa je moč pričakovati še druge nevarnosti za prebivalstvo. Glavni namen centra je zbiranje podatkov o nevarnostih na enem mestu, obenem pa sporočanje obvestil vsem

ogroženim ter skrajšanje časa za reševanje.

Podatke sporočajo po telefonu številki 985 v center iz delovnih organizacij, raznih ustanov in društev v dopolnilom opazovalnem omrežju po občinah. Ta kanal obveščanja se še ni popolno uveljavil, vse več obvestil pa dobiva center od prebivalstva. Lani, v drugem letu delovanja, so v centru izmenjali prek 15 tisoč obvestil, kar je skoraj trikrat več od leta poprej. Takšno povečanje gre predvsem na račun uvedbe dežurstva za živinorejsko-veterinarsko službo po noči. Letos bodo v mreži obveščanja vključili tudi obvestila iz planinskih postojank v kranjskih občinah z gorsko reševalno službo, tem nalogam pa bodo v prihodnje dodajali še nove. Predvsem od sodelovanja ljudi izven centra bo odvisno, koliko bo v pomoč pri reševanju težav v vsakdanjem življenju.

S. Saje

Sodni razplet lanskega pogina rib v Selščici

V sodu je bilstrup

Škofja Loka, 10. marca - 31-letni Janez Ferlan iz Železnikov, ki je zaposlen kot kemijski tehnolog v delovni organizaciji Niko Železniki, bo moral plačati 2,5 milijona dinarjev kazni, ker je storil hudo kaznivo dejanje zoper splošno varnost.

2. junija lani je namreč odredil enemu od delavcev, da z vodo spere betonsko ploščad in polivinilaste vrčeve, na katerih so bili ostanki strupenega natrijevega cianida. Raztopina je stekla mimo čistilne naprave v odtocni kanal in otdot naravnost v Selščico, kjer je povzročila pravo katastrofo, saj je na območju ribiških družin Železniki in Škofja Loka poginilo večje število šarenk, potočnih postrivi in lipanov v skupni vrednosti 35,8 milijona dinarjev.

Sodišče je ugotovilo, da je Ferlan storil kaznivo dejanje iz malomarnosti: vedel je, da ima opravka z nevarno snovjo, vendar je misil, da posledic ne bo. V Niku so skladisč, v katerem je bil tudi s strupenim cianidom, prodali avto-moto društvo, zato je Ferlan dobil nalog, da ga izprazni. Za omenjeni sod, ki je bil v prostoru že več kot dvajset let, ni bilo nobenih dokumentov niti ni bil označen s tem, kaj pravzaprav je v njem, zato je Ferlan vzel vzorec in ga dal v analizo. Dobil je odgovor, da gre za močno alkalno snov z določeno količino natrijevega cianida in da je treba z njo ravnati kot s čistim cianidom. Ko je 2. junija lani snov razstrupljal, je bil premašno previri in je nekaj raztopine steklo po betonski ploščadi in vrečah, po izpiranju z vodo pa v Selščico.

Za takšno kaznivo dejanje je zagrožena kazen do pet let zapora, vendar je sodišče uporabilo omilitvena določila in se odločilo za denarno kazeno. Ferlan namreč velja za pridnega delavca, doslej še nikdar ni bil kaznovan, krivdo je priznal in dejanje obžaloval. Škodo v znesku 35,8 milijona dinarjev je ribiškim družinam že povrnila delovna organizacija.

Sodba ni pravnomočna.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Dolgoprstnež šaril po tujem avtu

Za enega od gostov v gostilni pri Kajbitu v Zmincu se je večer slabo končal. Ko je sedel v avtu, ki ga je bil parkiral pred gostilno, je našel razbito trikotno okno, iz avtomobila pa pobrena stikala za žaromete. Neznamenito storilcu zdaj še posvetiti ne bo mogel tako, kot bi rad.

Nočni obisk na delovišču

Zagrebška firma Monter ima pri Predosljah blizu avtoceste postavljen kamp prikolic. Ondan je obiskal nepovabljen gost, ki je ob slovesu odnesel s seboj kopico uporabnih in dragocenih geodetskih naprav. Da bi bila bera še bogatejša, je vdrl še v tamkaj parkiran tovornjak, nato pa ga je vzela noč.

Golfi zamikali tatove

Zadnjič je na Jesenice po želenici prispel tovor čisto novih golfov. Vlak pa je moral čez noč čakati na tovorni list. Ta čas je koristno izrabil nekdo, ki ga ni strah roke pravice. V dveh avtomobilih si je nabral potrebne dele, od stranskih ogledal do rezervnih koles, ne da bi ga pri zakonu nedopadljivem poslu kdo oviral.

Če ne gori, pa tli

Kar velja za ljubezen, najbrž

Kontrarevolucija za vsako kopito

Slobodan Milošević, predsednik srbske zveze komunistov, je na znamenitem beograjskem mitingu v imenu republike vodstva zagotovil množicam, da bodo vstisti, ki so zavedli (albansko) ljudstvo in ga vpregli v voz protijugoslovenskih političnih ciljev, kmalu pripriti in kaznovani. Njegove napovedi se, vsaj na Kosovu, že uresničujejo: za zapahi so že Azem Vllasi, še nedavno kosovski politični "prvak" in številni direktorji in drugi.

Prav ta primer (velika pa jih poznamo predvsem iz preteklosti) nazorno kaže vsaj dvoje. Prvič - da gre za močno spregego med politiko in sodstvom, za spredo, ki je ob nadaljnjem zaostrovjanju razmer v državi nevarna za vsakega, še tako dobro (a drugače) mislečega državljanja. Nesporočeno je, da je tokratne sodne procese na Kosovu sprožilo politično vodstvo, v glavnem z namenom, da bi se otreslo političnih nasprotnikov in drugače mislečih, predvsem tistih, ki zagovarjajo večjo samostojnost pokrajine in demokratični socializem. In drugič: naše kazenskopravne določbe so take, da jih je mogoče raztezati (to je ob dnevu slovenskega javnega tožilstva potrdil tudi republiški javni tožilec Pavle Car) in jih napeti na vsako kopito. Kaj to pomeni v praksi, se je najbolje pokazalo ob zadnjih dogodkih v državi. Azem Vllasi in Fikret Abdić, eden politik in drugi gospodarstvenik, eden naj bi zavajal ljudstvo in delal proti Jugoslaviji, drugi izdajal menice brez kritika v denarju, sta namreč obtožena po isti kazenskopravni določbi. Obema očitajo kontrarevolucionarno delovanje - dejavnost, v katero je ob pomanjkanju objektivnih meril, kaj je kontrarevolucionarno in kaj ne, mogoče strati marsikaj, tudi ustvarjalce in zagovornike druge politike.

Ob vsem tem me je resnično strah. Strah zato, ker se ob nadalnjem prekrojevanju Jugoslavije in razcvetu socializma trde roke ter ob nadaljnji trdnji spregi politike in sodstva in ob nespremenjeni kazenski zakonodaji, lahko pojavijo (kosovski) podobna lista "kontrarevolucionarjev" tudi v Sloveniji - in še kje.

C. Zaplotnik

NESREČE

Izsiljevanje prednosti

Jesenice, 7. marca - 35-letni Miroslav Zajovič z Jesenice je v torek nekaj pred drugo uro po polnoči zunaj naselja Jesenice zapeljal z osebnim avtomobilom na glavno, magistralno cesto, zavjal levo proti Hrušici in izsilil prednost voznika motornega kolesa Blaža Vavpotiča z Jesenice. Motorist, ki je imel na glavi varnostno čelado, je zaviral, padel in se pri tem huje poškodoval.

Bi varnostni pasovi ublažili posledice?

Bled, 8. marca - 57-letna Ivanka Blatinik z Bledu je v srednji okrog desetih zvečer peljala z jugom po Prešernovi cesti od gaisilskega doma proti hotelu Svoboda. V križišču je zavijala levo, ne da bi vključila smernik, in izsilila prednost avtomobilu, ki ga je iz smeri hotela Svoboda pripeljal 27-letni Ivo Dežman iz Ribna. Dežman je sicer zaviral, vendar nesreča ni mogel preprečiti. V trčenju se je voznica Blatinikov

va hudo poškodovala in so jo takoj kot sopotnika v Dežmanovem vozilu, 28-letnega Edvarda Jakšeta iz Ribna, ki je v nesreči doživel lažje poškodbe, prepeljali na zdravljenje v jeseniško bolnico. Noben od voznikov ni bil prijet z varnostnim pasom.

Čez cesto v strugo

Tamar, 11. marca - 22-letni Anton Dolinshek iz Ljubljane je v soboto nekaj pred tretjo uro po noči vozil osebni avtomobil po cesti od Tamarja proti Planici. Pri odcepnu za hotel Ilirija je zapeljal čez sredino ceste, vozil nekaj časa po bankini in se nato z avtom prevrnil v dva metra globoko strugo hudournika. V nesreči sta se sopotnici v vozilu, 21-letna Ana Toplak in 20-letna Ana Hočvar (obe iz Ljubljane) hudo ranili, voznik in sopotnik Tomaž Ciglar, prav tako iz Ljubljane, pa lažje. Ta voznika so odredili preskus vinjenosti.

Žnak ki ga spoštujem!

-10%

SP

Naredimo nekaj zase in bodimo zgled tudi drugim, da bo človek na cesti zares človek.

MERKUR KRANJ

MERKUR - trgovina in storitve, n.solo. Kranj, Koroška c. 1. - gospodarska komisija, objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo rabljenih vozil, ki bo v torek, 21. marca 1989, ob 11. uri na Gregorčičevi 8 v Kranju za osebna vozila in istega dne ob 13. uri pred Merkurjevim skladiščnim objektom v Naklem, C. na Okroglo 7 za tovorna vozila in traktorske prikolice.

Zap. št.	tip vozila	letnik	izklicna cena
1.	osebni avto ZASTAVA 101 (nevozen)	1982	2.000.000
2.	osebni avto ZASTAVA 101 (vozen)	1980	3.000.000
3.	osebni avto ZASTA 101 (vozen)	1981	3.000.000
4.	osebni avto LADA 1200 (vozen)	1982	3.500.000
5.	tovorno vozilo ZASTAVA 640 AD - dolgi kason, nosilnost 4 t	1979	8.000.000
6.	tovorno vozilo ZASTAVA 640 AD - dolgi kason, nosilnost 3,5 t	1980	14.000.000
7.	tovorno vozilo ZASTAVA 640 AD - dolgi kason, nosilnost 4 t	1979	12.000.000
8.	traktorska prikolica, nosilnost 5 t	1970	5.000.000
9.	traktorska prikolica, nosilnost 5 t	1967	4.000.000
10.	traktorska prikolica, nosilnost 5 t	1966	4.000.000
11.	traktorska prikolica, nosilnost 5 t	1966	4.000.000

Na javni licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe.

Ogled vozil je na dan licitacije uro pred pričetkom le-te.

Varščino v višini 10 % od izklicne cene bomo sprejemali uro pred pričetkom licitacije.

Zastopniki pravnih oseb morajo imeti pooblastila, kavcijo zavarujejo z bariranim čekom.

Nakup vozil je po načelu »videno-kupljeno«, kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

Kupec lahko plača kupnino takoj ali v treh dneh po licitaciji. Prometni davek v ceno ni vračunan.

ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST n.solo. 64001 KRANJ, Oldhamska 1

Odbor za medsebojna delovna razmerja pri delovni skupnosti Zavarovalni skupnosti Triglav Gorenjska območna skupnost Kranj objavlja naslednja prosta dela in naloge

LIKVIDACIJA NAJZAHTEVNEJŠIH ŠKOD

Delovno razmerje bo sklenjeno s polnim delovnim časom, za določeno dobo 2 let in s poskusnim delom do 90 dni.

Za opravljanje navedenih del in nalog mora kandidat poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da ima visoko strokovno izobrazbo pravne smeri
- 3 leta delovnih izkušenj
- pravosodni izpit

Kandidati za opravljanje navedenih prostih del in nalog naj lastnorčno napisane prošnje pošljajo na naslov Zavarovalna skupnost Triglav Gorenjska območna skupnost Kranj, Oldhamska 2 Kranj, sektor za samoupravno org. in kadre.

K prešnji je treba priložiti diplomo, kratek življenjepis, navdoh dosedanje zaposlitve in druga dokazila, ki so potrebna za ugotavljanje izpolnjevanja zahtevanih posebnih pogojev.

Rok za oddajo prošenj poteče 8 dan po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po izteku objavnega roka.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

Cankarjeva 2
64260 BLED

Komisija za delovna razmerja TOZD Kompas hoteli Bled objavlja prosta dela in naloge:

1. KV ali VKV KUHAR - 4 delavci za nedoločen čas

2. KUHINJSKA BLAGAJNIČARKA - 1 delavka nedoločen čas, - 1 delavka določen čas

3. UČITELJ TENISA - 1 delavec pogodbeno

POGOJI:

Pod 1: V. ali IV. stopnja izobrazbe, smer kuhar, 2 leti delovnih izkušenj, izpit iz higienškega minimuma, dvomesečna poskusna doba.

Pod 2: V. stopnja gostinske ali trgovske smeri, dve leti delovnih izkušenj.

Pod 3: sprejem pogodbeno v času letne sezone.

Razen primernih osebnih dohodkov, vam nudimo delo v prijetnem okolju, mladem kolektivu in na visoki strokovni ravni. Od vas pričakujemo inovativnost in angažiranost na delovnem mestu ter solidno strokovno usposobljenost.

Prošnje z dokazili sprejema Kadrovska služba TOZD Kompas hoteli Bled, 64260 Bled, Cankarjeva 2, v 8 dneh od dneva objave.

LETNA KONFERENCA TURISTIČNEGA DRUŠTVA PREDDVOR

V petek, 17. marca, ob 19. uri bo v turistični poslovalnici v Preddvoru naša letna konferenca. Poleg rednih poročil bo tekla razprava o turističnem delu in programu za leto 1989.

Po uradnem delu smo videli še novejše in starejše diapositive Preddvora in okolice ter prireditev v našem kraju.

Vabimo vse članein prijatelje turizma.

VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA KRANJ, Staneta Žagarja 19 SVET VVO

Razpisuje dela oz. naloge

PEDAGOŠKO VODENJE - 4 delavce

- za enoto I (Najdihojca, T. Odar, Voklo) nastop dela 1.9.1989
- za enoto II (Čebelica, IBI, Čirče, Na Klancu, Milena K.) nastop dela 1. 9. 1989
- za enoto III (Janina, Kekec, Ciciban, Čriček) nastop dela 1. 4. 1989
- za enoto IV (Slavc Ivo Jokl, Tugo Vidmar, Pavla M. Katarna) nastop dela 1.9.1989

POGOJI:

- višja strokovna izobrazba po programu za VI. stopnjo - smer vzgojitelj
- pet let delovnih izkušenj
- opravljen strokovni izpit
- organizacijske in vodstvene sposobnosti

Kandidati bodo izbrani za 4 leta.

Prijave sprejemamo 10 dni po objavi razpisa na naslov: VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA KRANJ, Staneta Žagarja 19, tel.: 24-381.

KOMUNALNO OBRTNO IN GRADBENO PODJETJE KRANJ - z n.solo. TOZD KOMUNALA KRANJ - b.o.

O B V E S T I L O

Obveščamo vse individualne uporabnike, ki dovažajo manjše količine odpadkov na deponijo Tenetiše, da bo od 15. marca dalj dovoz odpadkov možen le od 7. - 18. ure. Upravljalec bo vršil kontrolo nad pripeljanimi odpadki, ter zanje pred čuvanjim objektom namestil zbiralne posode. Individualni uporabniki bodo od navedenega datuma sami preložili pripeljane odpadke v odjemne posode in ne bodo več imeli prostega dostopa na deponijo.

Upravljalec pripeljanih odpadkov ne bo posebej zaračunaval, zahteval pa bo korektno odlaganje v zbiralne posode.

Posebnih odpadkov in kužnih materialov ni dovoljeno dovajati na deponijo.

Poostreni režim je posledica vse bolj pogostih podtkanj posebnih odpadkov med komunalne, ter povečane skrbi upravljalca za ekološko sprejemljivejšo podobo deponije.

GORENJSKA KMETIJSKA ZADRUGA n.sub.o

TZO »SLOGA« in TZO CERKLJE

Razpisuje

JAVNO LICITACIJO za prodajo naslednjih osebnih sredstev

izklicna cena din

1. ščetka za krompir	2.000.000
2. avtomobilska tehnika za krompir	8.000.000
3. sušilna naprava z ventilatorjem	3.000.000
4. letvasti pretresevalec	650.000
5. odvajalec zemlje mali	1.500.000
6. odvajalec zemlje veliki	5.500.000
7. transportni trak 2 m	550.000
8. vzvratna kip naprava	6.000.000
9. malii polnilec boksov	1.000.000
10. polnilec boksov	40.000.000
11. kombi RENAULT TRAFIK 1000, letnik 1988	71.000.000

Javna licitacija bo v petek, 17. marca 1989, ob 10. uri v skladu z krompirja v Šenčurju. Ogled osnovnih sredstev je možen na dan licitacije med 6. in 10. uro.

Na javni licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe. Zastopniki pravnih oseb morajo imeti pooblastilo, kavcijo zavarujejo z bariranim čekom. Kavcija v višini 10 % od izklicne cene se mora plačati pred pričetkom licitacije.

Blago se prodaja po sistemu »VIDENO - KUPLJENO«.

Izlicitirano blago se mora plačati in prevzeti v 10 dneh po licitaciji, sicer kavcija zapade.

Davčne obveznosti poravnava kupec.

ABC POMURKA

Trgovska delovna organizacija GOLICA o.o.
Odbor za delovna razmerja
Temeljne organizacije ROŽCA o.sub.o.
Jesenice - Delavska 11

OBJAVLJA prosta dela in naloge:

POSLOVODJE ŠPORTNE TRGOVINE v Modni hiši Pristava Bled s polnim delovnim časom za nedoločen čas

Pogoji:

- dokončana poslovodska šola
- eno leto delovnih izkušenj
- trimesečno poskusno delo
- pasivno znanje dveh tujih jezikov
- smisel za prodajo športne opreme in konfekcije
- dvoizmensko delo, v turistični sezoni tudi delo ob nedeljah in praznikih v popoldanskem času

DVEH PRODAJALK v športni trgovini v Modni hiši Pristava Bled s polnim delovnim časom za nedoločen čas

Pogoji:

- dokončana šola za prodajalce
- šest mesecev delovnih izkušenj
- enpmesečno poskusno delo
- pasivno znanje enega tujega jezika
- smisel za prodajo športne opreme in konfekcije
- dvoizmensko delo, v turistični sezoni tudi delo ob nedeljah in praznikih v popoldanskem času.

Kandidati naj ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev zahtevane izobrazbe pošljajo v osmih dneh po objavi na naslov: ABC POMURKA - Trgovska delovna organizacija GOLICA - Kadrovska služba - Jesenice, Titova 22.

O izidu objave bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljenem postopku.

MERCATOR - KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE 64000 KRANJ, JLA 2

Mercator - Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske, Delovna skupnost skupnih služb razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo osebnega avtomobila znamke Zastava 750 S, letnik 1978, neregistriran, za izklico ceno 1.000.000 din

Javna dražba bo dne 24.3.1989 ob 12. uri v Kranju, Cesta JLA 2 (nad kinom Center).

Ogled avtomobila bo možen pred pričetkom javne dražbe na kraju javne dražbe.

Javne dražbe se lahko udeležijo pravne in fizične osebe, ki pred pričetkom javne dražbe položijo varščino v višini 10 % izklicne cene.

Predpisani prometni davek plača kupec. Kupec mora takoj po koncu javne dražbe plačati ceno, prometni davek in prevzeti osebni avto. Kupec nima pravic iz jamstva za napake stvari. Informacije na telefon št. 25-061.

PLANINSKO DRUŠTVO
SOVODENJ

Planinsko društvo Sovodenj, 64225 Sovodenj razpisuje prosta dela in naloge

OSKRBNIKA (upokojenca) PLANINSKE KOČE »Dom tri glavske XXXI. udarne divizije Ermanovec (964 m nadmorske višine).

Koča je popolnoma nova in ima 30 sedežev in 15 ležišč, lastni vodovod, elektriko in telefon.

Dostop do doma je možen z osebnim avtomobilom. Oskrbnik mora poleg poznavanja planinske organizacije poznati tudi delo v planinskih kočah.

Zaposlitve je za določen čas v letu in sicer od 24. 4. 1989 do 30. 10. 1989.

Vse ostalo po dogovoru.

Pisne prijave sprejema društvo na gornji naslov do 17. 3. 1989.

Informacije o delu kandidati dobijo na telefon 064/69-030 pri tajnici društva Mariji Krek.

KOMUNALNO, OBRTNO IN GRADBERNO
PODGETJE KRANJ n.solo.
Ul. Mirka Vadnova 1, Kranj
DS SKUPNE SLUŽBE

Oobjavlja prosta dela in naloge

VODJA ODDELKA ZA INFORMACIJSKI SISTEM - 1 delavec

Pogoji: visokošolska izobrazba računalniške, ekonomske ali organizacijske smeri ter tri leta delovnih izkušenj na ustreznih delih organizacijske, komunikacijske in druge delovne sposobnosti za opravljanje nalog s področja oddelka.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas. Poskusno delo traja tri mesece.

Kandidati za zgoraj objavljena dela in naloge naj pošljejo vloge na naslov: KOGP Kranj, Mirka Vadnova 1. Rok za prijavo je 8 dni od dneva objave.

DELAWSKA UNIVERZA
VIKTOR STRAŽIŠAR JESENICE

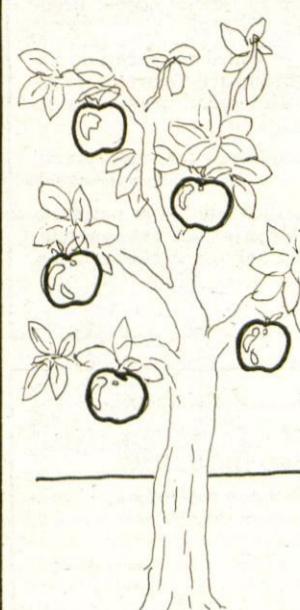
vpisuje v

TEČAJ ZA VODITELJE MOTORNIH ČOLNOV

ki se začne 20. 3. 1989. Vpis in informacije po telefonu 81-072.

**TOZD
MALOPRODAJA
V sodelovanju z DO
AGRARIACOOP
Zagreb
organiziramo**

**PRODAJO
sadnega drevja in okrasnega
grmičevja** pred prodajalno SP Storžič na
Kokriči od 16. do 18. marca

od 10. do 16. ure

Če ste v zadregi, kako saditi, vam bo na
voljo priznani strokovnjak z nasveti!

Če bo vreme zelo slabo, bo prodaja kasneje.

O datumu vas bomo pravočasno obvestili!

Izkoristite izredno priložnost za pravilno
izbiro in sajenje sadnega drevja ter
okrasnega grmičevja!

Rezervacije
sprejemamo na
telefon: 621-261

HOTEL Transturist

Zaradi izrednega zanimanja že tretjič organiziramo
**VEČER Z ALBERTOM GREGORIČEM
in ARGENTINSKO KUHINJO**
Hotel Transturist, v petek, 17. marca, ob 20. uri.

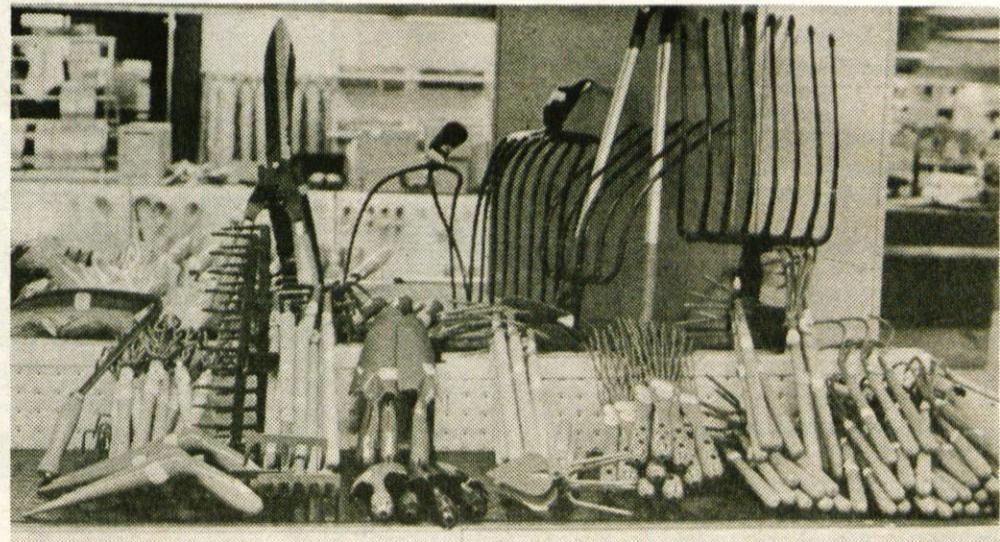
Igral bo ansambel
SAMO TAKO.

JELOVICA

lesna industrija ŠKOFJA LOKA
tel.: 064/631-241

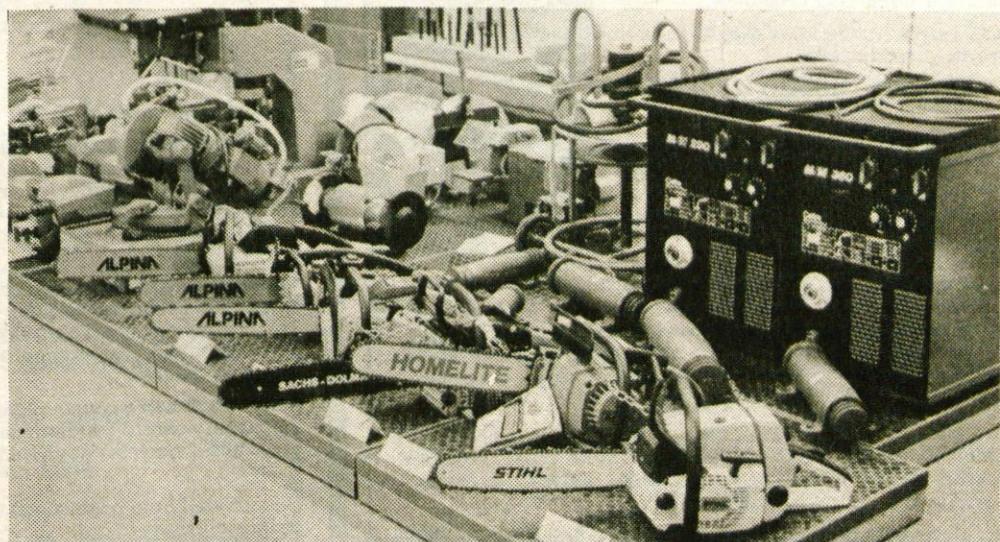

MERKUR KRANJ

V prodajalni MERKUR Kranj na Koroški cesti 1, Kranj imajo veliko izbiro vijačnega blaga, žičnih proizvodov, stavbnega in pohištvenega okovja, rezilnega, brusilnega in merilnega orodja. Dobra je izbiro ročnih strojev ISKRA in BLACK & DECKER, motornih žag, kompresorjev in strojev za obdelavo lesa in kovin, razne ležaje in drugo kovinsko tehnično blago.

Ker se bliža pomlad, se oskrbite z vrtinarskim orodjem, škarjami za obrezovanje drevja, škropilnicami in drugim orodjem za dom in vrt.

PRODAJNI PROGRAM

- okna TERMOTON in JELOBOR SU
- polkna, rolete, žaluzije
- notranja naravna in lužena vrata
- vhodna in garažna vrata različnih variant
- lesene oblage
- vrtne garniture
- montažne pregradne stene...

STROKOVNI NASVETI:

vsak dan od 7. - 15. ure
v soboto od 7. - 12. ure

PRODAJNA MESTA:

Škofja Loka, Celje, Murska Sobota,
Nova Gorica, Izola

TEKSTILINDUS KRAJN

Gorenjesavska 12
64000 KRAJN

Objavlja

JAVNO PRODAJO

dveh disketnih enot model 3742 IBM, leto nabave 1980,
ki bo v sredo, 22. 3. 1989, ob 12.00 uri na Gorenjesavski
12 v Kranju, v prostorih delovne organizacije. Izklincna cena
za enoto je 2.000.000 din.

Ogled je mogoč vsak dan od 6. do 14. ure v prostorih ekonom-
skega sektorja, kjer se lahko dobijo tudi dodatne informacije.
Na licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe. Pred-
stavniki pravnih oseb morajo imeti pooblastilo.

Varščino v višini 10 % izklincne cene je potrebno plačati do za-
četka licitacije v blagajni delovne organizacije oziroma pred-
ložiti dokazilo o njenem plačilu na žiro račun prodajalca št.
51500-601-16268 SDK Kranj.

Prodaja bo potekala po načelu »videno-kupljeno«; kasnejše re-
klamacije ne bodo upoštevane.

Davčne obveznosti plača kupec. Kupljeno blago je potrebno
plačati in prevzeti v 5 dneh po prodaji, sicer varščina zapade.
Če kupec izlicitirane cene odstopi od nakupa, izgubi pravico
do povračila varščine.

AVTO MOTO DRUŠTVO 64290 TRŽIČ

Avto moto društvo Tržič, objavlja po sklepu Izvršilnega odbora
za vozniški stanji registriran do 12. 9. 1989.

Licitacija bo v sredo, 15. marca 1989, ob 16. uri na sedežu dru-
štva v Tržiču, Ulica heroja Bratčiča 4. Pravico do nakupa imajo
vse fizične in pravne osebe, ki vplavajo 10 % varščine izklincne
cene avtomobila. Ogled avtomobila je uro pred licitacijo.

Prometni davek v izklincni ceni ni upoštevan in ga plača ku-
pec sam. Interesenti lahko dobijo podrobnejše informacije po
telefonu 50-045.

ALPETOUR Titov trg 4/b 64220 ŠKOFJA LOKA

SOZD Alpetour Škofja Loka - DO HOTELI ŠKOFJA LOKA
objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja pro-
sta dela oz. naloge

1. VODJE HOTELE TRANSTURIST

2. VODJE HOTELSKE KUHINJE

POGOJI:

Pod 1.: VI. oz. V. st. izobrazbe ekonomske oz. gospodinjske turistične
smeri, 2 oz. 3 leta delovnih izkušenj, pasivno znanje
dveh tujih jezikov.

Pod 2.: V. oz. IV. st. izobrazbe gostinsko turist. smeri (tehnik
kuharstva - kuhar), 2 leta delovnih izkušenj, zaželen
opravljen izpit za mentorja - inštruktorja.

Poskusno delo pod 1 in 2 traja 3 mesece.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema
kadrovski sektor v Škofji Loki, Titov trg 4/b - 15 dni po objavi.
Kandidati bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbi-
ranju prijav.

CESTNO PODJETJE KRAJN 64000 KRAJN

CESTNO PODJETJE KRAJN obvešča, da bo cesta R-314 na
odseku med križiščema LIPCA in FRANKOVO NASELJE v
ŠKOFJI LOKI zaprta za ves promet od 15. 3. 1989 do 7. 4.
1989, zaradi zamenjave zgornjega ustroja vozišča.

Obvoz za ves promet je določen na relaciji LIPCA-STRI
DVOR-PLEVNO in obratno.

Udeležence v prometu opozarjam, da se ravnajo po cestno-
prometni signalizaciji in z razumevanjem upoštevajo, da na-
vedena dela Cestno podjetje Kranj iz tehničnih in varnostnih
razlogov ne more izvajati med prometom.

JUGOBANKA

EKSPOZITURA JESENICE

Titova 39/a (CENTER II)

Tel.: 84-361, 84-363

Poslovni čas:

**pon. — pet. 7.30 - 18. sob
7.30 - 12.**

**Stara enota na Titovi 20 bo
zaradi obnovitve
predvidoma zaprta do 1.
maja 1989**

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA LJUDSKO OBRAMBO 61000 LJUBLJANA, Župančičeva ul. 3

Svet delovne skupnosti Republiškega sekretariata za ljudsko
obrambo, Ljubljana, Župančičeva 3, objavlja naslednja dela
in naloge v Republiškem centru za obrambno usposabljanje v
Poljčah pri Begunjah na Gorenjskem:

1. POMOČNIKA NAČELNIKA ZA MATERIALNO TEHNI- ČNE ZADEVE V REPUBLIŠKEM CENTRU ZA OBRAMBNO USPOSABLJANJE V POLJČAH:

- visoka strokovna izobrazba ekonomske, organizacijske
smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- strokovni izpit

2. SOBARICE

- dokončana osnovna šola

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati splo-
šne, z zakonom določene pogoje in pogoje iz Odloka o delih in
nalogah, ki so posebnega pomena za splošno ljudsko obrambo
Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije (Ur. list SRS, št.
21/83).

Za objavljena dela in naloge pod točko 1 bomo sklenili delo-
vno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom ter 3
mesečnim poskusnim delom, za objavljena dela in naloge pod
točko 2 za določen čas (nadomeščanje delavke na porodni-
škem dopustu), s polnim delovnim časom in enomesecnim po-
kusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev iz razpisa ter življe-
njepisom pošljite v 8 dneh po objavi oglasa na naslov:
Republiški sekretariat za ljudsko obrambo, Ljubljana, Župan-
čičeva 3.

Kandidati bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku roka za
zbiranje prijav.

UMETNOKOVINSKA OBRT »UKO« KROPA p.o.

DO »UKO« Kropa objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. KNJIGOVODJA MATERIALA IN IZDELKOV

Pogoji: srednja ekonomska šola
najmanj 2 leti delovnih izkušenj pri opravljanju raču-
novodskega in komercialnega delih

2. KNJIGOVODJA 2

Pogoji: ekonomska srednja šola
najmanj 2 leti delovnih izkušenj pri opravljanju raču-
novodskega in komercialnega delih

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim de-
lovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15
dneh po objavi na naslov: »UKO« Umetnokovinska obrt Kro-
pa, 64245 Kropa.

Kandidati bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu ske-
pa pristojnega organa.

ZAVOD ZA LETOVANJE KRAJN 64000 KRAJN

Vabi k sodelovanju za izvajanje določenih del in nalog pri
zdravstvenih in drugih letovanih otrok v Gorenjskem letoviš-
ču Novigrad - Pineta in letovišču Stenjak - Jerolim pri Puli v
času od 1. 6. do 8. 9. 1989:

1. 12 PEDAGOŠKIH VODIJ

2. 12 POMOČNIKOV PEDAGOŠKIH VODIJ

3. 12 ZDRAVNIKOV

4. 12 MEDICINSKIH SESTER

5. 230 VZGOJITEV

Pod točko 1, 2, 3 in 4 zahtevamo ustrezno izobrazbo s triletno
prakso, pod točko 5 pa najmanj končano srednjo šolo (priloži-
ti dokazilo o končanem šolanju).

Delo v izmeni traja 10, 15 ali 17 dni. Rok za pisne prijave je 15
dni od dneva objave oziroma do zasedbe delovnih mest.

Prijave pošljite na Zavod za letovanje Kranj, Stritarjeva 8.

Vse informacije dobite na omenjenem naslovu ali po telefonu
22-052!

64000 KRAJN

Delavski svet Tovarne Avtopnevmatika Sava-Semperit razpi-
suje delovno naložo

VODJA OPERATIVNE PRIPRAVE PROIZVODNJE

Pogoji: visoka strokovna izobrazba tehnične, organizacijske
ali ekonomske smeri,
5 let ustreznih delovnih izkušenj,
primerne organizacijske in vodstvene sposobnosti,
ustrezne psihofizične in zdravstvene sposobnosti,
izpolnjevanje pogojev določenih v DD o uredniščevanju
kadrovskih politike občine Kranj.

Kandidat bo izbran za 4 letni mandat.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev
pošljite na naslov: DO Sava Kranj, Kadrovski sektor, Škofje-
loška cesta 6, 64000 Kranj, v 15 dneh po objavi.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh po zaključku ob-
jave.

SREDNJA TEKSTILNA, OBUTVENA IN GUMARSKA ŠOLA KRAJN, p.o.

Cesta Staneta Žagarja 33,
64000 KRAJN

Razpisna komisija Srednje tekstilne, obutvene in gumarske
šole Kranj, C. Staneta Žagarja 33, objavlja v skladu s 132. čle-
nom statuta šole in 13. členom pravilnika o delovnih razmer-
jih delavcev šole javni razpis za dela in naloge

VODJE FINANČNO-RAČUNOVODSKE SLUŽBE za dobo 4 let

Pogoji: kandidat mora poleg pogojev iz 511. člena zakona o
zdrženem delu imeti višjo ali srednjo izobrazbo eko-
nomskie smeri in 5 let delovnih izkušenj pri vodenju fi-
nančno-računovodskega del.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati
pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Srednja tekstilna,
obutvena in gumarska šola Kranj, C. Staneta Žagarja 33, z
oznako »za razpisno komisijo«.

Kandidat bo izbran v 30 dneh po objavi razpisa, o rezultatu iz-
bere pa bomo kandidate obvestili v 15 dneh po izbiri.

Titov trg 4/b 64220 ŠKOFJA LOKA

SOZD Alpetour Škofja Loka - DELOVNA SKUPNOST SKUP-
NIH SLUŽB DO PROMET ŠKOFJA LOKA objavlja na podla-
gi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela oz. naloge

RAČUNOVODJE

Pogoji: VI. oz. V. st. izobrazbe ekonomske smeri, 2 oz. 4 leta
delovnih izkušenj s področja finančno računovodske
opravil.

Poskusno delo traja 3 mesece.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema
kadrovski sektor v Škofji Loki, Titov trg 4/b - 8 dni po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbi-
ranju prijav.

JAVNI RAZPIS ZA ODDAJO POSLOVNHIH PROSTOROV V OBČINI KRAJN staro mestno jedro

Oddajamo naslednje poslovne prostore:

— TOMŠIČEVA 13 - pritliče, v izmeri 92 m²

Skupaj 3 prostori za dejavnost (delavnica, skladišče) in 5 teh-
ničnih ter pomožnih prostorov.

Javni razpis izvede komisija, ki jo je imenoval odbor za pre-
novo in gospodarjenje.

INTERESENTI MORAO JIZPOLNJEVATI NASLEDNJE PO- GOJE:

- da so pripravljeni financirati sorazmerni delež prenove po-
slovnega prostora ter sorazmerni delež skupnih delov in na-
prav, ki znaša 20 % vrednosti,
- da predložijo program oziroma katalog svojih izdelkov de-
javnosti,
- da predložijo dokazilo o investicijski sposobnosti,
- da so finančiranja so takoj po izbiri najemnika.

Poslovni prostori bodo po končani prenovi namenjeni za na-
slednje dejavnosti: šivalnica ali servis gospodinjskih ali TV
aparativ, druge sorodne dejavnosti.

Javni razpis traja 20 dni po objavi.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov:
SAMOUPRAVNA STANOVAJNSKA SKUPNOST OBČINE
KRAJN, Poštna ulica 3, p.p. 190, 64000 KRAJN, z oznako

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Zelo ugodno prodam dobro ohraneno termoakumulacijsko PEČ 6 kW. **41-105** 3692

Prodam nov stereo RADIOKASETO-
FON sharp, z 25 W zvočniki, za 120 SM
in nov stereo RADIO dvojni KASETO-
FON lancia z equalizerjem, s 150 W
zvočniki, za 160 SM. **23-157**, **3700**

Ugodno prodam novo električno KO-
SILNICO black **decker** D 33, še za-
pakirano. **26-574**, od 11. do 16. ure
3709

Prodam nov barvni TV gorenje mara-
ton, ekran 66 cm. **74-254** 3722

Ugodno prodam PEČ smo 5 na olje in
termoakumulacijsko PEČ aeg, 3 kW.
Likar, C. Kokrskega odr. 22, Kranj 3725

Prodam barvni TV riz. **77-143** 3734

Prodam rabljen ŠTEDILNIK (2 + 2).
Voklo 72/a, **49-453** 3740

Ugodno prodam ŠTEDILNIK kiper-
busch. **79-046** 3748

PUHALNIK grč z noži zamenjam za
TAJFUN. Zg. Besnica 48, **40-657**
3749

Ugodno prodam dva črno-bela TV. Po-
točnik, Crngrob 1, Žabnica,
064/631-606 3753

Kombiniran HLADILNIK in električni
ŠTEDILNIK, ugodno prodam.
064/622-806 3761

**GRADBENI
MATERIAL**

Prodam POROLIT opeko, deb. 6 cm,
1.000 kosov, 20 odstotkov ceneje.
061/222-616, int. 292, dopoldne
(Rek) **3689**

Prodam malo rabljena dvižna GARA-
ŽNA VRATA. Gorenjska c. 28, Naklo
3690

**CENJENE STRANGE
OBVEŠČAMO, DA
IMAMO ZA
VELIKONOČNE
PRAZNIKE NA ZALOGI
VSEH VRST SUHEGA
MESA, MALE ŠUNKE S
KOŽO ALI BREZ (od 4 do 5
kg), SUHE DOMAČE
KLOBASE IN DOMAČO
SALAMO PO ZNIŽANI
CENI.**

**KALAN
STRAŽIŠČE**

Prodam otroško POSTELJICO z jogi-
jem. **39-215**

Prodam športni VOZIČEK tribuna in
starejši čevljarski ŠIVALNI STROJ
66-418, popoldne **3701**

Prodam WARTBURG karavan, starejši
letnik, dobro ohranjen in barvni TV go-
renje, z velikim ekranom, staro dve le-
ti. Prešeren, Gorica 17, Radovljica
3720

RAZPRODAJA! Dekliško SOBO s fan-
cosko posteljo (lahko tudi po elemen-
tih), PREPRÓGO in ŠIVALNI STROJ
slavica, zelo poceni prodam. Kranj, M.
Pijade 17, stan. 9 **3735**

Hladilno OMARO, v garanciji in KAVC
- posteljo, ugodno prodam. **28-338**
3751

Prodam SENO, hlevski GNO in brejo
KRAVO. Trstenik 15 **3756**

Prodam centralno PEČ in razne STA-
RINSKE PREDMETE, stare preko 100
let. Alojz Kunej, Moste 45, Žirovnica
3758

STAN. OPREMA

Prodam novo OTROŠKO SOBO samo,
brez postelje. Cena po dogovoru.
50-702 **3752**

STANOVANJA

Zamenjam GARSONJERO, 25 kvad.
m., v Splitu, za večje ali enako na ob-
močju radovljiske občine. **78-356**,
od 8. do 10. ure **3680**

V opremljeno SOBO sprejemam moške
stanovalce. Stritar, C. na Klanec 31,
Kranj **3746**

VOZILA

Prodam 126 P, marec 1987. **45-213**

Prodam APN-6. Vasca 16, Cerkle,
42-798

Prodam tomos BT 50 in APN 6. Infor-
macije na **75-391**, dopoldne **3675**

BMW 316, letnik 1986, dobro ohranjen,
ugodno prodam. **33-892** **3676**

VOLVO 244 DL, kovinsko modre bar-
ve, prodam. Žepič, Mlakarjeva 2/c,
Kranj, **24-209** **3677**

Prodam športno KOLO senior na 10
prestav in tovorno PRIKOLICO za
oseben avto, oboje je novo. **27-628**
3679

APN 6, nov, prodam. Bavdkova 4,
Kranj - Stražišče **3681**

Z 101 GTL 55, letnik 1983, prodam.
Bavdkova 4, Kranj - Stražišče **3682**

Prodam lažje karamboliran 125 P, pre-
voženih 45.000 km, dobro ohranjen,
celega ali za dele. Velesovo 64, Cer-
klej, **42-426** **3683**

Po ugodni ceni prodam tomos auto-
matik, še v garanciji. **40-340** **3687**

Prodam AUDI 80, letnik 1976, registri-
ran do februarja 1990. Jakob Mihelič,
Noše 2, Brezje **3696**

Prodam PEUGEOT 504, letnik 1979 ali
zamenjam za cenejši avto. **45-086**
3697

Prodam VW 1200, letnik 1976, 2 nova
BLATNIKA za R 18, toms avtomatik,
star 1 leto, malo vožen. **22-567** **3702**

Prodam prednje STEKLO za Jugo.
25-607 **3704**

Zelo ugodno prodam JUGO 45, letnik
1982. Anton Markič, Cankarjeva 20, Tr-
žič **3705**

Prodam OPEL MANTO, starejši letnik,
po delih, 1.600 ccm. Janez Rajhارد,
Linhartov trg 30, Radovljica **3712**

Prodam VW 1300. **70-242** **3715**

Prodam Z 101, letnik 1979, registrirano
do konca avgusta. **51-321** **3716**

Prodam GOLF JGL diesel, letnik 1984.
Orehovlje 1/a, Kranj **3717**

Prodam R 4, letnik 1986. **80-202**
3719

GOLF JGL diesel, letnik 1984, ugodno
prodam. Ogled popoldne. Ul. Draga
Brezarja 7, Kranj - Primskovo **3726**

Prodam moško, rabljeno KOLO in 500
kosov PREKELJ za fižol. Šenčur,
41-052 **3698**

LIP, lesna industrija Bled
TOZD Lesna predelava Tomaž Godec

Objavlja prosta dela

SNAŽILKE

z delovno nalogo

— čiščenje pisarniških prostorov, garderob in sanitarij

Delo je za nedoločen čas, s polnim delovnim časom (4 ure).

Interesenti naj oddajo prošnje v 8 dneh od dneva objave, to je
do 21. 3. 1989 na naslov: LIP Bled, TOZD Tomaž Godec, Boh.
Bistrica, Ul. Tomaža Godca 5, 64264 Boh. Bistrica.

MALI OGLASI, OGLASI, OBVESTILA, OSMRTNICE

Ugodno prodam FIAT 126 P. Jerič, Po-
ženik 29, Cerkle **3727**

Prodam SUZUKI 125 RM, kros. Videm-
šek, Pangerščica 8 (pri Trsteniku) **3731**

Ugodno prodam Z 101 GTL 55, letnik
december 1984. Ogled vsak dan od 15.
do 18. ure. Haskič, Hrušica 123, Jese-
nice **3732**

Prodam ALFO ROMEO jullia, v nevo-
zemnem stanju, z vsemi rezervnimi deli.
Informacije na **75-940**, popoldne
3737

Prodam nov HLADILNIK (kiler) za Z
750, odprt sistem. **34-672**, od 19. do
20. ure **3738**

126 P, letnik avgust 1978, 42.000 km,
prodam. **39-586** **3739**

Prodam ATX, star 8 mesecov.
44-080 **3741**

Prodam Z 128, rdeče barve, 30.000 km.
33-171, int. 50, dopoldne **3742**

Prodam FIAT 132, letnik 1976, karam-
boliran, registriran. **75-124** **3745**

Prodam AMI 8 po delih, gume dobre.
39-337 **3750**

Prodam novo avtomobilsko PRIKOLI-
CO. Štefetova 9, Kranj - Miaka **3751**

ZAPOSLITVE

Zaposlimo POTNIKA za prodajo naj-
vejših priročnikov in enciklopedij DR-
ŽAVNE ZALOŽBE. **35-060** **3004**

Za prodajo iskanega artikla zaposlimo
tri POTNIKE. Pogoj je prevoz.
73-349, po 20. uri **3572**

Tako zaposlimo NATAKARJA za sa-
mostojno delo v gostilni - pizzeriji.
Sreda in nedelja prosto. Boris Šter, C.
JLA 4, Tržič, **51-028** oziroma 50-450
3581

Iščem delo VOZNIKA C - E kategorije
ali AVTOMEHANIKA. **39-084**, od 20.
do 22. ure **3688**

Sprejemem ŠIVANJE na domu, indu-
strijski stroji. Naslov v oglasnem od-
delku. **3711**

Honorarno delo nudimo za prodajo za-
nimivega artikla. **34-918**, od 19. do
21. ure **3733**

ŽIVALI

Prodam 5 mesecev brejo KRAVO si-
mentalko. Ciril Teran, Prezrenje 1,
Podnart **3678**

Prodam PRASICE, težke od 25 do 100
kg. Luže 19, Šenčur **3695**

Prodam 10 dni starega BIKCA. Pod-
breze 107, Duplje **3729**

Prodam 3 PUJSKE, stare 6 tednov.
Mežnarec, Selo 22, Žirovnica **3730**

Prodam 1 teden starega BIKCA simen-
talca. Soklič, Selo 22, Ble **3759**

OBVESTILA

ELEKTROINSTALACIJO vam izdela ali
obnovi: Jože Benedičič, Prezrenje 22,
Podnart, **70-482** **3297**

VODOVODNO INSTALACIJO NA NO-
VI HIŠI, kot tudi razna popravila (pre-
delave, montaža vseh vrst sanitarnih
elementov), vam kvalitetno in s solid-
nimi cenami izdelam. **28-427** **3467**

Obveščam stranke za ŽAGANJE DRV.
da imam novo telefonsko številko, in
sicer: 064-8622-631. Stane Jereb. Se-
priporočam! **3706**

RADIESTEJSKO DRUŠTVO GO-
RENJSKE KRAIN organiziran 2-dne-
vni osnovni TEČAJ masaž pod naslo-
vom Z MASAO DO ZDRAVJA. Te-
čaj bo v soboto, 18. marca in v nede-
ljo, 19. marca, od 9. do 12. ure in od 14.
do 18. ure, v dvorani KS Planina - Hu-
je. Prijave spremjam na **27-486**,
od 6. do 7. ure ali **42-197**, od 19. do
20. ure. Izjemoma se lahko prijavite
pred pričetkom tečaja. RDG KRAIN.
3747

OSTALO

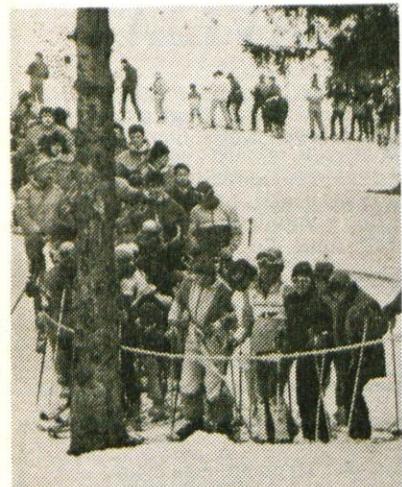
Prodam kovinski ZAJČNIK z dvanasti-
mi predali. **80-125** **3684**

Suha DRVA prodam. Po želji razga-
gam in dostavim. Velesovo 24, Cerkle
3686

Prodam semenski KROMPIR. Zg. Br-
nik 82, Cerkle **3693**

Prodam 300 let star LESTENEC. Na-
slov v oglasnem oddelku. **370**

V dolini cvetje, v gorah vendarle sneg

Medtem ko sprehajalci v nižavah že nabirajo pomladansko cvetje in regrat, smučarji želijo izkoristiti nekaj redkih zimskih dni s snegom v višavah. Zato so vsa smučišča, kjer je moč smučati, dobro obiskana. Tako je bilo konec tedna tudi na Soriški planini, kjer so nastali posnetki. (S) — Foto: F. Perdan

Od 31 predlaganih pristala na kandidaturo le dva

Ločani izbirajo novega izvršnika

Škofja Loka, 13. marca - Četrtkova seja občinskega predsedstva socialistične zveze v Škofji Loki je bila še posebno zanimiva. Predsednik Janez Zavrl je namreč poročal o izidih poverorov z 31 predlaganimi za novega predsednika izvršnega sveta. Kdo bo sredi leta zamenjal sedanjo predsednico Ido Filipič-Pečelin; Mitja Zupan ali Brane Mohorič, ki sta edina pristala na kandidaturo?

Ko so Ločani dovolili Idi Filipič-Pečelinovi, da odide leta dni pred iztekom mandata, so za naslednika imeli v mislih enega izkušenih in uspešnih gospodarstvenikov. Obsežni spisek 31 imen je obetal, da bodo takega dobili, očitno pa funkcija le ni tako privlačna, da bi se, denimo, direktor Marmorja ali Iskre Elektromotorji ali EGP ali kateri njihovih uglednih kolegov, potegoval zanje. Najbrž delno tudi zato, ker gre le za pičlo enoletno nadomeščanje in se že po novem letu začne redni postopek za izbiro novega predsednika občinskega izvršnega sveta.

Mitja Zupan, rojen 1948, iz Frankovega naselja, gradbeni tehnik, zaposlen kot v.d. vodja sektorja telekomunikacij v

tozdru Telematika ljubljanskega PAP, sicer pa predsednik skupščine krajevne skupnosti Trata, kjer je veliko delal tudi za reševanje ekoloških problemov, ter član občinskega izvršnega sveta.

Brane Mohorič, rojen 1952, iz Železnikov, diplomirani lesarski inženir, zaposlen kot vodja kadrovsko-spološnega sektorja v Alplesu, delaven tudi v krajevni skupnosti Železniki.

V predsedstvu so tehtali, ali naj kandidatoma, ki sta pristala, dajo zaupnico glede na to, da ravno ne sodita v kategorijo uglednih gospodarstvenikov, ali pa naj postopek evidentiranja podaljšajo (očiten dokaz, da nihče ni bil "nameščen" ali pa, da v občini manjka načrtina

H. Jelovčan

V soboto v sadovnjaku Resje

Prikaz obrezovanja in škropljenja

Podvin, 10. marca - Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske in Sadjarstvo Slovenije vabiča sadjarje na strokovni prikaz sajenja, obrezovanja in škropljenja sadnega drevja, ki bo v soboto, 18. marca, dopoldne (začetek ob 10. uri) v sadovnjaku Resje pri Podvnu. Ker je zadnje čase v javnosti in med porabniki sadja vse več ugihanj o primerni uporabi škropiv in drugih kemičnih priravkov, so prireditelji povabil k sodelovanju tudi agronomu Juretu Mamiloviču iz tovarne kemičnih izdelkov Pinus Rače, ki bo med drugim predstavljal sodobno, za naravo manj škodljivo varstvo rastlin, še posebej sadnega drevja. Vse organizacijske niti bodo tudi tokrat v rokah Valentina Benedičiča, prizanega sadjarja in vodje sadovnjaka Resje, pri strokovnem prikazu pa bo sodelovala tudi Olga Pogačnik. Vsi udeleženci bodo namesto vstopnice prejeli kratka navodila o sajenju in škropljenju sadnega drevja, kupiti pa bo mogoče tudi knjižico Sadjarskega društva Slovenije z naslovom Vzgoja in obrezovanje sadnega drevja, cepice in tudi manjše količine odpornijskih sort jablan. Sadjarsko srečanje bo v vsakem vremenu, v primeru dežja pod nadstrešjem in v novozgrajenem skladišču. Kot zatrjuje Valentijn Benedičič, je zanimanje zanimanje za strokovni prikaz vse večje - tudi zato, ker se na marsikaterem vrtu okrasni grmi umikajo sadne drevje.

C. Z.

Iz ozadja blejskega šahovskega festivala

Šahovski tat - prvokategornik

Bled, 13. marca - 31-letni Vladimir B., doma iz Titovega Vrbasa, je šahovski prvokategornik, ki se udeležuje turnirjev po vsej Jugoslaviji. Pred nedavnim je sodeloval tudi na blejskem šahovskem festivalu, kjer sicer ni dosegel omembe vrednega uspeha, vendar pa je dokazal, da je prvokategornik tudi na drugih področjih. Ko so drugi igrali šah ali se vsaj menili o šahu, je Vladimir kradel po hotelih. 25. februarja med 12. in 17. uro je v hotelu Park izmaksnil s snažilkinega vozička ključ, s katerim je mogoče odpreti vsa vrata sob v enem nadstropju. Potlej so mu bila vsa vrata odprta. Temeljito je preiskal štiri sobe in trem angleškim in enemu našemu gostu odnesel za poldruži milijon dinarjev (našega denarja in deviz). Podoben podvig je 2. marca ponovil še v hotelu Golf, kjer je spet izmaksnil ključ snažilk in pregledal sobe enega angleškega in treh finskih turistov. Tokrat je imel več sreče, saj je bil plen obilnejši, vreden 20 milijonov dinarjev. Sreča pa je bila kratkotrajna, ker so ga kmalu odkrili miličniki. V oddelku za zatiranje kriminalitev pri UNZ Kranj so zanj odredili tridnevni pripor, preiskovalni sodnik pa ga je podaljšal, ker je Vladimir B. osumljen podobnih kaznivih dejanj tudi na območju Šibenika in Pule.

C. Z.

Skromna stanovanjska gradnja

Jesenice, 13. marca - V zadnjih nekaj letih so na Jesenicah zaradi kronicnega pomanjkanja denarja zelo malo gradili in zaostajali za stanovanjskimi plani izgradnje. Za letos predvidevajo, da bi kljub neugodnemu sistemu financiranja in kreditiranja stanovanjske izgradnje vendarle začeli na območju TVD Partizana z gradnjo 81 stanovanj, saj je vsa dokumentacija nared, zemljišče le še ni komunalno urejeno. V Podmežaklu so predvideni štirje stolpiči s 96 stanovanji. Zemljišče je komunalno urejeno, vendar delovne organizacije v tem predelu nerade kupujejo stanovanja. Novih 29 stanovanj pričakujejo v Črtenju v Kranjski gori, tako da bi na novo zgradili 204 stanovanja, če upoštevamo še dolg 67 stanovanj iz lanskega leta. Na gradnjo namreč čakata dva stolpiča Podmežaklo, v gradnji je drugi del trgovsko-gostinskega centra Kranjska gora s 13 stanovanji ter na Belem polju šestorček s šestimi stanovanji.

D. S.

S smučišča v skalo

Bohinjska Bistrica, 11. marca - 17-letna Mojca D. iz Zabreznice je v soboto s prijateljico smučala na Kobli. V strminji je pada, tako da sta se ji odpreli smučarski vez in je z glavo priletela v skalo. Prvo pomoč ji je nudil dežurni zdravnik iz Bohinjske Bistrike, nato pa jo je helikopter RSNZ odpeljal na zdravljenje v jeseniško bolnišnico.

Aplavz za vrnitev splošne gimnazije

Kranj, 13. marca - Bistvena (stara) novost za osmošolce, ki bodo septembra napredovali v srednješolce, je uvedba splošne smeri v naravoslovno-matematični program, torej splošna gimnazija, kakršno pomnimo iz let pred onesrečeno usmerjeniško prekucijo. Resda je dobila dovoljenje kot začasna smer, praviloma namenjena šestim majhnim obrobnim šolam in Slovenciji, vendar si ne kaže zatiskati oči, da ta korak pomeni nepreklicno vrnitev splošne gimnazije, ki jo želijo vsi: srednje šole, učenci, starši fakultete, tako imenovano združeno delo. Že naslednjega septembra jo bodo uvedli tudi v kranjski "gimnaziji", če bo republiški odbor za usmerjeno izobraževanje rekel da, pa še v škofjeloški.

Rok Ponikvar iz Stražišča, drugi letnik naravoslovno-matematične usmeritve: »Mislim, da je splošna smer, ki vnaša v predmetnik več družboslovnih vsebin in enako močan drugi tuj jezik, dobra stvar, saj bo dajala več možnosti za vpis na katerokoli fakulteto kot sedanje usmerjene sole. Če bi bil dve leti mlajši, bi se najbrž tudi sam odločil zanje.«

Ela Oman iz Škofje Loke, višja upravna delavka: »Sama sem še hodila v staro gimnazijo. Sistema usmerjenega izobraževanja ne poznam dovolj temeljito, da bi ga lahko ocenjevala, prepričana pa sem, da gimnazija, kakršno smo mi poznali, ni bila slaba za nadaljevanje študija. Zdi se mi prav, da se vrne, sem tudi za maturo kot izpit zrestoti in priravo za študij.«

Vanja Sodnik, osmošolka iz Cerkelj: »Že od majhnih nog želim postati učiteljica in me zato splošna smer neposredno ne zanima. Količkor sem slišala, pa je dobra predvsem zaradi širših možnosti za vpis na fakultete.«

Danica Marc, socialna delavka v OS Bratstvo in enotnost v Kranju: »Iz naše šole namerava v naravoslovno-matematični program, tudi splošno smer, okrog dvajset osmošolcev. Oba predmetnika poznam, razliko je predvsem v količini naravoslovno-matematičnih vsebin. Splošna smer se mi zdi umestna zlasti zaradi pravne na študij.«

H. Jelovčan

Slike: F. Perdan

Komasacijski postopek zaradi avtoceste

87 dobravskim posestnikom bodo razdelili zemljo

Blejska Dobrava, 13. marca - Na Jesenicah pripravljajo komasacijski zemljiški posesti na Blejski Dobravi, saj bo po dobravskem polju tekla bodoča avtocesta.

Kmetijsko zemljiško skupnost Jesenice je na pobudo kmetov z Blejske Dobrave in Kmetijsko živilskega kombinata TOK Radovljica predlagala zborom skupščine občine Jesenice uvedbo komasacijskega postopka. Preko Blejske Dobrave bo namreč tekla bodoča avtocesta Hrušica - Žirovnica, ob komasacijski zemljišči na Dobravi pa bodo obvezno potekale tudi agro in hidromelioracije.

Komasacijsko območje obsega 145 hektarov s povprečno ve-

likostjo zemljišč 0,28 hektarov, ki so v lasti kar 87 občanov. Z izgradnjo avtoceste se bo število parcel s povečalo.

Komasacija na Blejski Dobravi bo velik in pomemben poseg, saj ne bo šlo le zato, da se razdelijo kmetijska zemljišča med uporabnike in lastnike tako, da bodo vsak čim bolj zaokroženo zemljišče, ampak bo treba zgraditi tudi nove kanale, poti in objekte.

Na komasacijsko se pripravlja pospeševalna služba KŽK TOK Radovljica v sodelovanju s kme-

D. Sedej

Mladinske konference

Volitve funkcionarjev

Kot smo napovedali že na zadnji Glasovi mladinski strani bodo konec tega tedna zasedale mladinske konference v posameznih gorenjskih občinskih konferencah ZSMS. Danes, v torek, 14. marca, je ponovno sklicana seja OK ZSMS Radovljica, na kateri bodo predvidoma največji poudarek namenil oblikovanju programa dela občinske mladinske organizacije za letošnje leto. Jeseniški mladinci naj bi v četrtek, 16. marca, končno prišli do novega profesionalnega sekretarja, kranjska mlađinska organizacija pa naj bi dan kasneje predvidoma dobila celotno novo mladinsko vodstvo. Predvsem slednji dve zasedanji mlađinskega parlamenta bosta verjetno še dodatno zanimivi prav glede dokončnega oblikovanja nosilcev posameznih mlađinskih funkcij, saj gre ob konferenci jemati ob dejanskem poteku tudi v simboličnem menu. Bo mladim uspelo realizirati pluralizem mnenj, boj argumentov, zmago nezakulisnega politikantstva... vse tisto kar sicer tako radi očitajo ostalim DPO?

V. B.

GORENJSKI GLAS

VEČ KOT ČASOPIS

POKROVITELJ

Novinarski večer

sobota, 18. marca,

ob 19. uri

Dom na Lancovem

TBC Kranj